

సమావేశము - XVIII

వాల్యూము - 2

నెం. 2

వెల : రూ. 62.50

8 అక్టోబర్, 2021

శుక్రవారం,

(శక. సం. 1943

ఆశ్వయుజ శు. - 2)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

పేజీ నెం.

I. ప్రకటన	...	1
II. ప్రశ్నోత్తరాలు	...	2
III. ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు	...	13
IV. పిటీషన్స్	...	16
V. వాయిదా తీర్మానాలు	...	17
VI. ప్రభుత్వ తీర్మానం	...	17
VII. లఘు చర్చ :	...	18
“పల్లె ప్రగతి - పట్టణ ప్రగతి” పై లఘు చర్చ		
VIII. ప్రభుత్వ బిల్లులు	...	43
IX. ప్రకటన	...	44
X. శాసన పరిషత్తు పద్దెనిమిదవ సమావేశపు గణాంక వివరముల పట్టిక	...	47

* * *

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్ ప్రాటెం	:	శ్రీ వి. భూపాల్ రెడ్డి
ప్యానల్ చైర్మన్లు	:	శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణ్ రావు శ్రీ సయ్యద్ అమినుల్ హసన్ జాఫ్రీ
కార్యదర్శి	:	డా. వి. నరసింహాచార్యులు
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ సి.హెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్నకుమారి శ్రీ ఇ. సంజీవ రావు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీమతి బి. ప్రమీల శ్రీమతి యస్. నాగమణి శ్రీ డి. శ్రీనివాసులు శ్రీ ఎమ్. రఘుమా రెడ్డి శ్రీ ఎ. సుధాకర్ శ్రీమతి ఎ. పద్మాసిని శ్రీ పి. శ్రీనివాస్
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ బేతి వీరా రెడ్డి

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(పద్దెనిమిదవ సమావేశపు - ఏడవ రోజు)

గురువారం, అక్టోబర్ 08, 2021

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు ప్రారంభమైనది)
(గౌరవ చైర్మన్ ప్రాటెం అధ్యక్ష స్థానంలో వహించారు)

ANNOUNCEMENT

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- I am to announce to the House that I have received the following message from the Hon'ble Speaker of the Telangana Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Assembly, I transmit a copy of the following Bill as passed by the Legislative Assembly on 7th October, 2021.

1. The Indian Stamp (Telangana Amendment) Bill, 2021 (L.A. Bill No. 11 of 2021.)

The above Bill will be taken-up today itself."

Now, I will take-up Question Hour.

ప్రశ్నోత్తరాలు

Question Nos.3712(31) and 3700(35) are deemed to have been answered.

HAJ HOUSE

L.C.Q. No. 3712 (31) Sarvasri Syed Aminul Hasan Jafri and Mirza Riyaz Ul Hassan Effendi, MLCs :- Will the Minister for Scheduled Caste Development & Minorities Welfare be pleased to state:

a) whether it is a fact that it is proposed to earmark some part of Haj House for the use

of various Offices of Minorities Welfare Department ;

b) if so, the details thereof; and

c) the measures being taken to shift the Offices of Minorities Welfare Department to the proposed campus ?

HON'BLE MINISTER FOR MINORITIES (SRI KOPPULA ESHWAR) :- a) Yes, Sir.

b) The matter for shifting of the Offices of Minorities Welfare Department is under consideration of the Government.

c) Does not arise.

PURCHASE OF COARSE AND PARBOILED RICE BY FOOD CORPORATION OF INDIA

L.C.Q. No. 3700 (35) Sri T. Bhanu Prasad Rao, MLC:- Will the Minister for Backward Classes Welfare, Food & Civil Supplies & Consumer Affairs be pleased to state:

a) whether it is a fact that Food Corporation of India has taken a decision not to purchase Coarse and Parboiled Rice from the State of Telangana;

b) If so, the details therefor; and

c) if so, the alternative measures being taken in this regard?

HON'BLE MINISTER FOR BACKWARD CLASSES WELFARE, FOOD & CIVIL SUPPLIES & CONSUMER AFFAIRS (SRI GANGULA KAMALAKAR)

a) Yes, Food Corporation of India has taken decision not to procure Parboiled rice.

b) Government of India informed that they have huge stocks of Parboiled rice and less consumption.

c) The alternative measures taken by the Agriculture Department, State of Telangana are as follows:

1. Farmers are being advised not take up cultivation of Paddy in Telangana State during Yasangi 2021-22.

2. Crops which can grow up during Yasangi 2021-22 are Bengal gram, Groundnut, Sesamum, Green gram, Black gram, Castor, other oil seeds, pulses and Vegetables etc.

3. Seeds for these alternate crops are being arranged.

4. Sensitization works of farmers are being conducted at all Rythu Vedikas at cluster level.

రాష్ట్రంలో విద్యుత్తు వాహనాల విధానం

ప్రశ్న నెం. 3672 (32) శ్రీ నవీన్ కుమార్ కురుమయ్యగారి; ఎం.ఎల్.సి. :- గౌరవనీయులైన మునిసిపల్ పరిపాలన మరియు పట్టణాభివృద్ధి, సమాచార, సాంకేతిక మరియు కమ్యూనికేషన్ల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇవ్వండి :

అ) రాష్ట్రంలో ఎలక్ట్రానిక్ వాహనాల విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టి, అమలు చేసే విషయం పరిశీలనలో ఉందన్న విషయం వాస్తవమేనా ;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఇ) ఎలక్ట్రీక్ వాహన పరిశ్రమ, మోటారిస్టులను పెంపొందింప చేయడానికి ప్రోత్సాహకాలను అందించే అవకాశం ఉందా?

గౌ. లైన పురపాలక పరిపాలన మరియు పట్టణాభివృద్ధి, సమాచార, సాంకేతిక మరియు కమ్యూనికేషన్ల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.తారక రామారావు):- 2020, అక్టోబర్ నెలలో ఎలక్ట్రీక్ వాహనాల విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడమయింది.

అ) ఎలక్ట్రీక్ వాహనాలు, భాగాల తయారీలో పెట్టుబడులను పెంపొందించడం మరియు వినియోగదారులు ఎలక్ట్రీక్ వాహనాల వాడకాన్ని పెంచడం, ఆ రంగంలో పరిశోధన, అభివృద్ధి నవీకరణలను ప్రోత్సహించడంలో ఎలక్ట్రీక్ వాహనాల విధానం అనేక అంశాలను కలిగి వుంది.

ఆ) మూలధన పెట్టుబడి సబ్సిడీ, ఎస్జిఎస్టి రీయింబర్స్మెంట్, పవర్ టారిఫ్ రిబేట్, వడ్డీ రాయితీ, రవాణా సబ్సిడీతో సహా తయారీదారుకు ప్రోత్సాహకాలను అందించడమయింది. రోడ్డు పన్ను, ఎలక్ట్రీక్ ద్వీచక్ర వాహనాలు, మూడు సీట్ల ఎలక్ట్రీక్ ఆటో రిక్షాలు, నాలుగు చక్రాల ఎలక్ట్రీక్ వాహనాలు, తేలికపాటి ఎలక్ట్రీక్ నరుకు రవాణా వాహనాలు మరియు ఎలక్ట్రీక్ బస్సులు వంటి వివిధ కేటగిరీలలోని నిర్దేశిత వాహనాల సంఖ్యకు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు మినహాయింపు ఇవ్వడము అనేవి వినియోగదారులకు ఇచ్చే ప్రోత్సాహకాలు.

శ్రీ నవీన్ కుమార్ కురుమయ్యగారి (శాసన సభ నియోజక వర్గం):- అధ్యక్షా, ప్రపంచంలోని అత్యంత కాలుష్య నగరాల్లో మన దేశంలోనే 22 వివిధ నగరాలు ఉండడం శోచనీయం. నగరాలలోని కాలుష్య కారణాలలో వాహన కాలుష్యం ముఖ్యమైనది. నగటున సాలీనా 17 శాతం నూతన వాహనాలు రోడ్ల పైకి వస్తున్నట్లు ఒక సర్వే తెలియజేస్తున్నది. ప్రపంచంలోనే ముడి చమురు దిగుమతి చేసుకొనే దేశాలలో భారత దేశం అగ్రస్థానంలో ఉన్నది.

ప్రస్తుత పరిస్థితిలో మన విదేశీ మారక విలువలపైన ఈ దిగుమతులు తీవ్ర ప్రభావం చూపిస్తున్నవి. ముఖ్యంగా

వాయు, శబ్ద కాలుష్యాల వలన మానవాళి ఉనికికే అత్యంత ప్రమాదకరంగా మారుతున్నది.

2014లో తెలంగాణ ఏర్పడిన నాటి నుండి మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కే.ఆర్.గారి నాయకత్వంలో అన్ని రంగాలలో మన రాష్ట్రము సర్వతోముఖాభివృద్ధి సాధిస్తున్నది అనేది నిర్వివాదం.

నిన్న మన గౌరవ మంత్రి కె.టి.ఆర్. గారు శాసనసభలో చెప్పినట్లు, ప్రతి రాష్ట్రము ఏదో ఒక ప్రాధాన్యత రంగాలను ఎంచుకుంటుంది. కానీ, మనం వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు మరియు సేవా రంగం, మొదలగు అన్ని రంగాలను సమప్రాధాన్యతనిస్తూ సమున్నత అభివృద్ధి వైపు వడివడిగా సాగుతున్నాము.

తెలంగాణ రాష్ట్రము అవలంబిస్తున్న విధానాల వల్ల పారిశ్రామిక పెట్టుబడులు వెల్లువలా వస్తున్న సంగతి మీ అందరికీ తెలిసినదే. భవిష్యత్తు అవసరాలను గుర్తించి మనము గత సంవత్సరం ఒక నూతన విద్యుత్తు విధానాన్ని ప్రకటించి ఎన్నో రాష్ట్రాలకు మార్గదర్శిగా ఉన్నాము.

గౌరవమంత్రిగారు చెప్పిన నూతన విద్యుత్తు విధానం పై కొన్ని సందేహాలు, సూచనలు :-

మొదటగా, ఇప్పటివరకు ఎన్ని విద్యుత్తు వాహన తయారీ సంస్థలు మన రాష్ట్రంలో పెట్టుబడులు పెట్టాయి. ఎన్ని ఓవర్సెయిన్లు జరిగినవి. ఎంతమందికి ఉపాధి అవకాశాలు వచ్చినవి. వాటికి మనము ఇస్తున్న రాయితీలు ఏమిటి? సంస్థలకు ప్రత్యేక పారిశ్రామిక క్లస్టర్లు ఏమైనా గుర్తించబడ్డాయా? రెండవది, మన నగరంలో అధిక సంఖ్యలో ఉన్న ఆటోలను, దశలవారీగా విద్యుత్తు వాహనాలుగా మార్చడానికి, పాలసీలో ఉన్న రాయితీలకు అదనంగా ఏమైనా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారా? అదే విధంగా నగరంలో Parcel Home Delivery చేస్తున్న Zomato, Swiggy తదితర సంస్థలతో మాట్లాడి వారు అధిక సంఖ్యలో వాడుతున్న వాహనాలను, విద్యుత్తు వాహనాలుగా మార్చితే చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. బ్యాంకులతో చర్చించి, వీరికి ప్రత్యేక వడ్డీ రాయితీ అందించే అవకాశాలను పరిశీలించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

మూడవది, విద్యుత్తు Tractorలకు రవాణా పన్ను మరియు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు రాయితీ ఉన్నది. కానీ, వాటి సంఖ్యపై ఏమైనా పరిమితి ఉన్నదా?

ఇప్పటి వరకు హైదరాబాద్ నగరంలో ఎన్ని ఛార్జింగ్ పాయింట్లు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అట్టి సంస్థలకు ప్రభుత్వం ఇచ్చే రాయితీల వివరాలు తెలుపగలరు. భారీ గృహ సముదాయాల వద్ద ఛార్జింగ్ పాయింట్లను ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశం ఏమైనా ఉన్నదా?

మార్పు మన ఇంటి నుండే మొదలు కావాలి అంటారు, అందుకే ప్రజా రవాణాలో వాడుతున్న టి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. బస్సులను దశల వారీగా విద్యుత్తు వాహనాలుగా మార్చే ప్రతిపాదన ఉన్నదా? అలాగే ప్రభుత్వ వాహనాలను కూడా దశల వారీగా విద్యుత్తు వాహనాలుగా మార్చే ప్రయత్నం చేయాల్సిందిగా తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

విద్యుత్తు వాహనాలకు సంబంధించిన పరిశోధన (ఆర్ అండ్ డి) జరుపుతున్న సంస్థలు మన రాష్ట్రంలో ఏమైనా ఉన్నాయా? వాటికిచ్చే ప్రోత్సాహకాలు ఏమిటి?

చివరగా, తెలంగాణ విద్యుత్తు విధానం 2020-30 అమలు కోసం ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ గారి ఆధ్వర్యంలో ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేసారు. అందులో కొందరు అవగాహన ఉన్న నిపుణులను, అనధికార సభ్యులను చేర్చుకోవడం మరింత ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని తమరి ద్వారా సూచిస్తూ, మాట్లాడేందుకు అవకాశం కల్పించిన తమరికి ధన్యవాదములు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ కె.తారక రామారావు (పరిశ్రమలు, సమాచార సాంకేతిక, పురపాలక, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రివర్యులు):- అధ్యక్షా, భారత దేశ రాజకీయ చరిత్రలోనే ఏ నాయకుడు చేయని విధంగా, పర్యావరణహిత “హరిత హారం” వంటి కార్యక్రమాలను మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు చేసిన విషయం గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలిసినదే. తద్వారా రాష్ట్రంలో ఎటు చూసినా పచ్చదనం కనబడుతోంది. గతంలో 23 శాతం ఉన్న

వచ్చుదనం, ప్రస్తుతం 28 శాతానికి పెరిగిందనే విషయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వమే చెబుతోంది. ఇదే విషయాన్ని పదే పదే ఎందుకు ప్రస్తావిస్తున్నానంటే, పర్యావరణహితమైన వాహనాలు ప్యాన్ని తగ్గించే విధానం కూడా ఉండాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించిన తరువాత పరిశ్రమల శాఖకు మరియు రవాణా శాఖకు భారత దేశంలోనే అత్యుత్తమమైన ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల విధానాన్ని తీసుకురావాలనే ఆదేశాన్నిచ్చారు. దీనికి అనుగుణంగానే రవాణా శాఖతో కలిసి సంయుక్తంగా పరిశ్రమల శాఖ పనులను చేసింది. అక్టోబర్ 2020లో ఒక కొత్త ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల వినియోగానికి సంబంధించిన పాలసీని తీసుకొచ్చింది. కాని, దీనితోపాటు ఎలక్ట్రిక్ వెహికల్ అండ్ ఎనర్జీ స్టోరేజ్ పాలసీ అంటే, సాంప్రదాయేతర ఇంధన వనరులను మన స్టోరేజ్ కు అనుగుణంగా ప్రోత్సహించవచ్చనే ఆలోచనలతో అక్టోబర్ 2020లో తీసుకురావడం జరిగింది. పాలసీలో ప్రోత్సాహకాలను పొందుపరచడమే కాకుండా, రంగారెడ్డి జిల్లాలోని చేవెళ్ల నియోజక వర్గంలోని, షాబాద్ మండలంలో చందన్ వెల్లి మరియు సీతారాంపూరం గ్రామాల్లో రెండు ప్రత్యేకమైన పారిశ్రామిక క్లస్టర్లను ఏర్పాటు చేశాము.

10.10 రెండవది, గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారి **ఉ.** నియోజక వర్గమైన మహబూబ్ నగర్, దివిటిపల్లిలోని 340 ఎకరాల్లో ప్రస్తుతం ఉన్న న్యూ ఎనర్జీ పార్క్ ను 500 ఎకరాలకు విస్తరించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దీనికి సంబంధించి Electronic Manufacturing Cluster (EMC) 2.0 అని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. దాని క్రింద ఆమోదించమని వారిని కోరడం జరిగింది. తద్వారా అక్కడ పెట్టబోయే పరిశ్రమలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం అదనంగా కల్పించే రాయితీలు కల్పించాలనే ఆలోచనతో ఈ విధంగా చేస్తున్నాము. దీనితోపాటు జహీరాబాద్ లో NIMZ పేరుతో ఇప్పటికే ఒక క్లస్టర్ ఉంది. అందులో ఒక ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల పరిశ్రమ వచ్చింది. సభ్యులు నవీన్ కుమార్ గారు అక్కడికి ఏఎ కంపెనీలు వచ్చాయని అడిగారు. ఒక వైపు దేశం మరియు ప్రపంచం కరోనాతో

అతలాకుతలమవుతున్న తరుణంలోనే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పాలసీని తీసుకువచ్చిన స్వల్ప సమయంలోనే, పెట్టుబడులను ఆకర్షించే విధంగా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఆ ప్రయత్నంలో భాగంగానే ఇప్పటివరకు ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల రంగంలో రూ.5,600 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆకర్షించగలిగింది.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

దీని వల్ల 8,300 మందికి ప్రత్యక్ష మరియు దానికి రెట్టింపు పరోక్ష ఉపాధి అవకాశాలు సృష్టించడం జరిగింది. భారత దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో ప్రస్తుతం వెయ్యి పై చిలుకు బస్సులను తిప్పుతున్న “వోల్టెజ్” అనే బస్సుల సంస్థ చందన్ వెల్లిలో ఒక మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ యూనిట్ ని పెడుతుంది. ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలు మరియు ఎలక్ట్రిక్ బస్సులను తయారుచేస్తున్న “మైత్రా ఎనర్జీ” అనే కంపెనీ కూడా చందన్ వెల్లి, సీతారాంపూర్ లో పెట్టుబడి పెడుతుంది. అమెరికా కంపెనీ అయిన “టైటాన్ ఏవి” నిన్ననే జహీరాబాద్ కు ప్రత్యేకంగా వెళ్లి చూసి వచ్చారు. అక్కడ వారు రూ.2100 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో ట్రక్కులు మరియు కార్లకు సంబంధించిన యూనిట్ ను నెలకొల్పబోతున్నారు. “ఎగ్జిక్యూమ్”, “కుశలవ” “ఛార్జ్ ఎక్స్ ప్లస్” అనే సింగపూర్ కి సంబంధించిన సంస్థ, “సిడ్ని ఎనర్జీ” “టెక్నీక్ బ్యాటరీ” వంటి సంస్థలతో బాటు మన స్థానిక సంస్థలు “గాయం మోటర్స్” “గోడి ఎనర్జీ” అనే స్టార్ట్ అప్ కంపెనీలు ఇక్కడే మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ యూనిట్లను ఏర్పాటు చేయబోతున్నారు. కేవలం పెట్టుబడుదారులు రావడం, కంపెనీలు పెట్టడం, మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ చేయడమే కాకుండా Automotive Research Association of India అనే ఒక సంస్థ ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల ఫ్రీ సర్టిఫికేషన్ కోసం ఒక ల్యాబ్ ను కూడా ఇక్కడ ఏర్పాటు చేయబోతుంది. ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలకు సంబంధించి లిథియం అయాన్ బ్యాటరీస్ ఉంటాయి. లిథియం ఐరన్ ఫాస్ఫేట్ క్యాథోడ్ అనే మెటీరియల్ ని ARCI అనే సంస్థ తయారు చేస్తుంది. ఆ సంస్థ హైదరాబాద్ కు చెందిన మరొక స్థానిక సంస్థతో నాలెడ్జ్ ట్రాన్స్ ఫర్ కు ఒప్పందం చేసుకొంది. వారు కూడా మన దగ్గరే పెట్టుబడి పెట్టబోతున్నారు.

అలాగే, హైయర్ డెన్సిటీ కలిగిన సెల్ మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ కోసం క్యాథోడ్, ఆనోడ్, ఎలక్ట్రోలైట్ వంటి వాటికి సంబంధించి వివిధ సంస్థలతో మన సంప్రదింపులు కొనసాగుతున్నాయి. మనం ఎంత దూరం ఆలోచిస్తున్నామంటే లిథియం అయాన్ బ్యాటరీస్ లో ఉన్న లిథియం మనకు 80 శాతం మినరల్ చైనా ఆధిపత్యంలో ఉన్నది. కాబట్టి, నేరుగా మన TSMDC ద్వారా కొన్ని ఇతర దేశాలలోని మినరల్ ఎక్స్ ప్లోరేషన్ సంస్థలతో చర్చలు కూడా జరుపుతున్నాము. తద్వారా మనం అక్కడ నుండి నేరుగా లిథియంని ప్రొక్యూర్ చేసుకునే విధంగా ఆలోచన చేస్తున్నాం.

గౌరవ సభ్యులు నవీన్ కుమార్ గారు రాష్ట్రంలో ఇప్పటి వరకు ఎన్ని ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలు అమ్ముడు పోయాయని అడిగారు. మన రాష్ట్రంలో ఇప్పటి వరకు రకరకాల క్యాటగిరీల క్రింద 6,311 ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల కొనుగోలు జరిగింది. ప్రభుత్వవరంగా 26 కోట్ల 18 లక్షల ప్రోత్సాహకాలను ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రభుత్వం మరియు ప్రైవేట్ సంస్థలు కలిపి మొత్తం 98 ప్రాంతాల్లో 111 ఈ.వి ఛార్జింగ్ స్టేషన్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. వీటిని విస్తరించే ఆలోచన కూడా చేస్తున్నాము. హైదరాబాద్ లో 118, వరంగల్ మరియు కరీంనగర్ లో 10 ఛార్జింగ్ స్టేషన్లు రాబోతున్నాయి. TSREDCO అనే సంస్థ మన రాష్ట్రంలో సాంప్రదాయేతర ఇంధన వనరులకు సంబంధించిన ప్రయత్నాలు చేస్తూంటారు. పబ్లిక్, ప్రైవేట్ పార్ట్ నర్ షిప్ లో మరొక 600 కొత్త ఛార్జింగ్ స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం వారు చేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో ఏమైనా ఎలక్ట్రిక్ బస్సులు నడుస్తున్నాయా అని అడిగారు. గౌరవ మంత్రిగారి నేతృత్వంలో టి.ఎస్.ఆర్.టి.సి 600 బస్సులను నడుపుతుంది. ముఖ్యంగా విమానాశ్రయానికి మరియు నగరానికి కనెక్టివిటీలో భాగంగా నడుస్తున్నాయి. త్రీ వీలర్ ఎలక్ట్రిక్ ఆటో రిక్షాలకు సంబంధించి రవాణాశాఖ మంత్రి గారు ఇప్పుడే చెప్పారు. వీటికోసం 500 మంది మహిళలు ముందుకు వచ్చారు. కేవలం మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలు మరియు డ్రైవర్ల కోసం ట్రాన్స్ పోర్ట్ డిపార్ట్ మెంట్ గ్రూప్ రిజిస్ట్రేషన్ ను ప్రోత్సహిస్తుంది. దానికి సంబంధించిన జి.ఓ.

కూడా ఈ రోజు లేదా రేపు వస్తుంది. ఈ 500 ఆటోలను జి.హెచ్.ఎం.సి ప్రాంతంలో నడిపేందుకు వారిని ప్రోత్సహిస్తున్నాము. మిత్రులు ట్రాక్టర్లకు సంబంధించి కూడా అడిగారు. ఎలక్ట్రిక్ ట్రాక్టర్స్ కి సంబంధించి, రైతులకు కూడా లాభం జరగాలనే ఉద్దేశ్యంతో రోడ్డు ట్యాక్స్ మరియు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజ్ మినహాయింపు ఇవ్వబోతున్నాము. దానికి పరిమితి ఏమి పెట్టలేదు. రైతులకు ఎలక్ట్రిక్ ట్రాక్టర్ల విషయంలో కొంత ఔట్ పుట్ వస్తుంది. నాకు తెలిసి మహింద్రా మరియు ఇతర సంస్థలు ఎలక్ట్రిక్ ట్రాక్టర్ల తయారీకి ఆలోచన చేస్తున్నాయి. మహింద్రా సంస్థ మన రాష్ట్రంలోనే ఇప్పటి వరకు 1 లక్ష 50 వేల సంప్రదాయ ట్రాక్టర్లను ఉత్పత్తి చేస్తుంది. కాబట్టి, భవిష్యత్తులో ఎలక్ట్రిక్ ట్రాక్టర్లు వచ్చిన తరువాత ఖచ్చితంగా ఇంకా ఏమైనా ప్రోత్సాహకాలు ఇవ్వాలని పరిస్థితి వస్తే, దాని గురించి కూడా ప్రభుత్వం సానుకూలంగా ఆలోచిస్తుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

సబ్-రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాలకు స్వంత భవనాలు

ప్రశ్న నెం. 3666 (33) శ్రీ మల్లేశం ఎగ్జి, ఎం. ఎల్.సి. :- గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాలకు స్వంత భవనాలను నిర్మించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా ;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఇ) ఎప్పటిలోగా నిర్మాణాలను ప్రారంభించి, పూర్తి చేయడంవుతుంది?

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున గౌ. రోడ్డు, భవనాలు, శాసన వ్యవహారాలు, గృహ నిర్మాణ శాఖ మంత్రిగారు (శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి):-
అ) అవునండీ.

ఆ) తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 141 సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాలు వున్నాయి. 2-6-2014 నాటికి, 8 కార్యాలయాలకు స్వంత భవనాలు వున్నాయి. 108 కార్యాలయాల నిర్మాణం కోసం పరిపాలక మంజూరును

ఇవ్వడం జరిగింది. 87 కార్యాలయాల నిర్మాణం నిమిత్తం పని ఉత్తరువును టీఎస్ఎంఎస్ఐడిసికి ఇవ్వడం జరిగింది. వీటిలో 22 కార్యాలయాల నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసి, అప్పగించడమయింది. మిగిలినవి వివిధ దశలలో పురోగతిలో వున్నాయి.

ఇ) వీటిని వీలైనంత త్వరలో ప్రారంభించి, పూర్తి చేయడమవుతుంది.

శ్రీ మల్లేశం ఎగ్జ్ (శాసన సభ నియోజకవర్గం):-

అధ్యక్షా, రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఆదాయాన్ని సమకూర్చే శాఖల్లో స్టాంప్స్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ కూడా ఒకటి. అయితే, రాష్ట్రంలోని కొన్ని కార్యాలయాల్లో దాదాపు 150 నుండి 200 మధ్య రిజిస్ట్రేషన్లు జరుగుతాయి. ఒకే సందర్భంలో ఒక్క రిజిస్ట్రేషన్ జరగాలంటే 30 నుండి 35 మంది ఒకే పార్టీగా వచ్చే అవకాశం కూడా ఉన్నది. అన్ని సందర్భాల్లో 30 నుండి 35 మంది ఉండరు కానీ, ఒక్క సారి ముగ్గురు, నలుగురుంటారు మరియు సాక్షులు కూడా ఉంటారు. వీరందరిని చూసినట్లైతే చాలా సందర్భాల్లో ఉదాహరణకు మూసాపేట్, సంగారెడ్డి వంటి రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుల్లో కనీసం లోపలికి వెళ్లి నిలబడటానికి కూడా స్థలం ఉండదు. అక్కడికి ఎవరు వెళ్లినా కూడా బయట నిలబడవలసిందే. కొన్ని ఆఫీసుల్లో ఇన్ హ్యూమన్ గా వ్యవహరించే పరిస్థితి కూడా ఉన్నది. ముఖ్యంగా ఎక్కువ రిజిస్ట్రేషన్లు అవుతున్న ఆఫీసుల దగ్గర కనీసం పార్కింగ్ స్థలం కూడా లేదు. అలాంటి వాటిని గుర్తించి ప్రియారిటీగా తీసుకొని స్వంత భవనాలను ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం ఏమైనా ఉన్నదా అని తెలియజేయవల్సిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కసిరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి (స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం - మహబూబ్ నగర్):- అధ్యక్షా, రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం బాగా పుంజుకున్నది. అలాగే కరోనా సమయంలో కూడా బాగా జరిగింది. అయితే హైదరాబాద్ కు దగ్గరగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో వెంచర్స్ బాగా వచ్చాయి. ఉదాహరణకు కడ్తాల్, ఆమన్ గల్, తలకొండపల్లి మండలాల్లో వెంచర్స్ చాలా వచ్చాయి. అయితే, దాదాపు 30 నుండి

50 కిలోమీటర్ల దూరం వెళ్లి మహేశ్వరం మండలంలో రిజిస్ట్రేషన్స్ జరపాలి. ఇది చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉందని ప్రజలు అంటున్నారు.

10.20 ఉ. ఏమాత్రం అవకాశమున్నా ఆమన్ గల్ లేదా కడ్తాల్ లో సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసును ఏర్పాటు చేస్తే అందరికీ అనుకూలంగా ఉంటుంది. గౌరవ సభ్యులు ఇందాక చెప్పినట్లు ఒక్కోసారి 20-30 మంది రిజిస్ట్రేషన్ కోసం వస్తుంటారు. వాళ్లకు కూడా ఇబ్బంది కలుగుతోంది. కాబట్టి ఆయా ప్రాంతాలలో గవర్నమెంట్ ఆఫీసులు వస్తే ప్రజలకు అనుకూలంగా ఉంటుందని మీ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి (రోడ్లు, భవనాలు, శాసన వ్యవహారాలు, గృహ నిర్మాణ శాఖ మంత్రివర్గులు):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ భాను ప్రసాదరావు గారు చెప్పింది ముమ్మాటికి వాస్తవం. ఎంత బాధ అంటే, ఉమ్మడి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రాంతం నిర్లక్ష్యానికి, దోపిడీకి, గురయ్యిందని చెప్పడానికి ఈ సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసు బిల్డింగ్స్ ఒక ఉదాహరణ. మీరు చెబితే ఆశ్చర్యపోతారు. నేను కూడా స్టాటిస్టిక్స్ తీస్తాను. నేను కూడా బిల్డర్ నే అధ్యక్షా. మరీ ఇంత ఫిరంగిగా, ఇంత అన్యాయంగా ఉందని నాకు కూడా అప్పటి దాకా తెలియదు. సబ్జెక్ట్ లోనికి వెళ్తే, రాష్ట్రంలో 141 సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులున్నాయి. అరవై సంవత్సరాల ఉమ్మడి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో, అప్పటి ప్రభుత్వాలు, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్న 141 సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులకు గాను సొంత భవనాలను నిర్మించినది కేవలం ఎనిమిది ఆఫీసులకు మాత్రమే అధ్యక్షా. తెలంగాణ ప్రాంతం నిర్లక్ష్యానికి గురయ్యిందనడానికి ఇది ఒక ఉదాహరణ. ఇంతకు ముందు శ్రీ భాను ప్రసాదరావు గారు అన్నట్లు గవర్నమెంట్ కి ఆదాయం తెచ్చే డిపార్ట్ మెంట్ ఇది. కానీ, అక్కడికి వెళ్లిన వారికి కూర్చోడానికి కూడా స్థలం ఉండడం లేదు. చాలా అమానుషంగా ఉంటుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్రంలో, దశల వారీగా అంటే, ఫేజ్ 1, ఫేజ్ 2, ఫేజ్ 3 లో సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులకు సొంత భవనాలను

నిర్మించాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. 87 కార్యాలయ భవనాల కోసం రూ. 64.58 కోట్లకు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ తీసుకోవడం జరిగింది. అంటే, అరవై నాలుగు కోట్ల యాభై ఎనిమిది లక్షల రూపాయలతో, 87 సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులకు కొత్త భవనాలను నిర్మించాలని ఆ డబ్బును మంజూరు చేసుకున్నాము. 39 భవనాలకు సంబంధించిన పనులు మొదలయ్యాయి. ఇప్పటికే 22 భవనాల నిర్మాణం పూర్తయ్యింది. వివిధ ప్రాంతాలలో అవి ప్రజలకు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. మిగతా 17 భవనాల నిర్మాణం ప్రోగ్రెస్ లో ఉంది. మొత్తం అరవై సంవత్సరాల వారి పాలనలో, తెలంగాణ ప్రాంతంలో, ఎనిమిది సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులకు మాత్రమే స్వంత భవనాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రి గారి చొరవతో ఇప్పటికే 22 భవనాలను పూర్తి చేశారు. ఇంకొక 17 భవనాలు త్వరలో అందుబాటులోకి వస్తాయి. ఈ ఆరు నెలల్లో 39 కొత్త సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో రాబోతున్నాయి. అదే విధంగా నాలుగు సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులను, వివిధ ప్రాంతాలలో, ఖాళీగా ఉన్న ప్రభుత్వ భవనాలలోకి తరలించడం జరిగింది. ఇంకొక రెండు చోట్ల, సైవేల్ డోనర్స్ భవనాలను ఇచ్చారు. ఇప్పటికే 28 భవనాలు రెడీ అయ్యాయి. ప్రజలకు అందుబాటులోకి కూడా వచ్చాయి. పాత భవనాలు ఎనిమిది ఉన్నాయి. ఇప్పుడు 28 భవనాలను కూడా కలిపితే మొత్తం 36 భవనాలు ప్రజలకు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. మిగతా 17 భవనాలు పూర్తైతే 6-9 నెలల లోపు, మొత్తం 53 కొత్త భవనాలు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రజలకు అందుబాటులోకి వస్తాయి. 8 ఎక్కడ, 53 ఎక్కడ అధ్యక్షా?

(ట్రైజర్ బెంచీల నుండి హర్షధ్వనాలు)

మిగతా 48 భవనాలకు తొందరలోనే, సైలెక్టియరెన్స్ చేసుకొని, పనులు మొదలుపెట్టి సంవత్సరం లోపు పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేసుకుంటున్నాను. అట్లాగే శ్రీ భాను ప్రసాద రావు గారు చెప్పినట్లు, మూసాపేట, సంగారెడ్డి వంటి రద్దీ ఎక్కువగా ఉన్న సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులలో, అంటే బిజినెస్

ఎక్కువగా ఉన్న సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులను ప్రయారిటీగా తీసుకొని భవనాలను నిర్మిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. అది మంచి సూచన, ఖచ్చితంగా, వారి సూచనను పరిగణనలోకి తీసుకొని ఆ దిశగా పనిచేస్తాము. అదే విధంగా శ్రీ కసిరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి గారు మాట్లాడారు. హైదరాబాద్ చుట్టుప్రక్కల ఎక్కడైతే రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం ఎక్కువగా జరుగుతుందో, అక్కడ సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాలు పెడితే బాగుంటుంది. వారి నియోజకవర్గంలో కడ్డాల్, ఆమన్ గల్ మండలాలున్నాయి. ఆమన్ గల్ లో సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసును ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. కడ్డాల్ కొత్త మండలం అయ్యింది. అక్కడ ఎం.ఆర్.ఓ, ఎం.డి.ఓ ఆఫీసులు ఏర్పాటు చేయాలని సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని తప్పకుండా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్తాము.

శ్రీ టి. భాను ప్రసాద్ రావు (ప్రభుత్వ విప్)
(స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం - కరీంనగర్) :- అధ్యక్షా, రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులకు సంబంధించి అనేక భవనాలు నిర్మాణంలో ఉన్నాయని గౌరవ మంత్రి గారు చెప్పారు. స్థలాలు లభించక కొన్ని రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులకు కొంత సమయం పడుతుందని చెప్పారు. ఉన్నటువంటి ఆఫీసులలో పురుషులకు, మహిళలకు టాయిలెట్స్ సౌకర్యం కల్పించాలి. అక్కడికి వచ్చే మహిళలకు టాయిలెట్స్ సౌకర్యం లేక గంటల తరబడి వెయిట్ చేయవలసి వస్తుంది. మహిళలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు కాబట్టి, టాయిలెట్స్ సౌకర్యాన్ని వెంటనే ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎస్. వాణీ దేవి (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం) :- అధ్యక్షా, నా యొక్క చిన్న అనుభవాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తాను. రెండు సంవత్సరాల క్రితం రిజిస్ట్రేషన్ కోసం కూడిగూడ రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసుకి వెళ్లడం జరిగింది. ఉదయం 11 గంటల నుండి అక్కడే కూర్చున్నాము. అక్కడ కూర్చోడానికి కూడా సరైన సౌకర్యాలు లేవు. ఏదో ఫైవ్ స్టార్ హోటల్ లాగ సౌకర్యాలండాలని చెప్పడం లేదు. మినిమమ్ ఒక బల్ల, కుర్చీ ఉంటే చాలు. మా వంతు వచ్చేసరికి

మధ్యాహ్నం మూడు గంటలయ్యింది. అప్పటి దాకా ఎన్ని ఇబ్బందులను ఎదుర్కొన్నామో! చుట్టుప్రక్కల ఫిండ్స్ ఉన్నారా, చుట్టాలున్నారా అని వెతుక్కోని, అక్కడికివెళ్లి రావలసి వచ్చింది. కనీస సౌకర్యాలు కూడా అక్కడ లేవు. త్రాగడానికి మంచి నీళ్లు లేవు, కూర్చోడానికి ఒక బల్ల లేదు. బీసీ కాలం నాటి అరిగిపోయిన చెక్క బల్ల ఒకటి ఉంది. కూర్చోని లేస్తే చీర చిరిగిపోతుంది, ఆ విధమైన పరిస్థితి ఉంది అక్కడ. అలాంటి స్థితిలో, ఆ రోజంతా మూడింటి దాకా వెయిట్ చేసి అప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోవలసి వచ్చింది. అంత దీనమైన పరిస్థితిలో రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసులున్నాయి. మంత్రి గారు చెప్పినట్లు హయ్యస్ట్ ఇన్ కమ్ అంతా ప్రభుత్వానికి ఆ శాఖ ద్వారానే వస్తుంది. రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులకు సంబంధించి నూతన భవనాలను నిర్మించడమనేది నిజంగా ఆహ్వానించదగ్గ విషయం. తొందరగా ఆ యొక్క భవనాలను ప్రారంభిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు కొత్త ఆఫీసు భవనాలను నిర్మిస్తాము. అదే విధంగా ప్రస్తుత ఆఫీసులలో టాయిలెట్స్, డ్రింకింగ్ వాటర్ వంటి కనీస సౌకర్యాలను సమకూర్చాలని శ్రీ భాను ప్రసాదరావు గారు, శ్రీమతి వాణీదేవి గారు ఏవైతే చెప్పారో, డెఫినెట్ గా టాయిలెట్స్, డ్రింకింగ్ వాటర్ ఇటువంటి కనీస సౌకర్యాలను సమకూర్చడానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఇళ్ళ నిర్మాణం కొరకు ఆర్థిక సహాయం

ప్రశ్న నెం. 3649 (34) శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి:- గౌరవనీయులైన రోడ్డు, భవనాలు మరియు గృహ నిర్మాణ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) స్వంత ఇంటి స్థలాలను కలిగి ఉన్నట్టి దారిద్ర్య రేఖకు దిగువున ఉన్న కుటుంబాలకు ఇంటి నిర్మాణం నిమిత్తం రూ. 5.00 లక్షల చొప్పున మంజూరు చేయాలని ప్రతిపాదిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి ;

ఇ) దీని అమలు ప్రస్తుతం ఏ దశలో ఉంది?

గౌరవనీయులైన రోడ్డు, భవనాలు మరియు గృహ నిర్మాణ శాఖ మంత్రి (శ్రీ వి. ప్రశాంత్ రెడ్డి) :-

అ) అవునండీ. ఇంటి యూనిట్ వ్యయం, మార్గదర్శకాలు ఖరారు దశలో ఉన్నాయి.

ఆ) కొత్త పథకానికి మార్గదర్శకాలు ఖరారు దశలో ఉన్నాయి.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజక వర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ):- అధ్యక్షా, కూడు, గూడు, గుడ్డ అనేవి మనిషికి ముఖ్యమని మనందరికీ తెలుసు. అన్నం విషయానికి వస్తే, పౌష్టికాహారం కాకపోయినా కనీసం తినగలిగేంత ఆహారం, సమాజంలో అందరికీ లభిస్తోంది. గుడ్డ విషయానికి వస్తే, టెక్స్టైల్ రంగం బాగా అభివృద్ధి చెంది, చాలా తక్కువ ధరకు బట్టలు అందరూ ధరిస్తున్నారు, అందులో ఇబ్బంది లేదు. కానీ, గూడు విషయానికి వచ్చినప్పుడు అత్యధికంగా ఇబ్బంది వడుతున్న పరిస్థితి మన రాష్ట్రంలో, దేశంలో మిగతా రాష్ట్రాలలో కూడా కనబడుతోంది.

10.30 ఉ. అది గుర్తించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు డబుల్ బెడ్ రూమ్ స్కీమ్ ను తీసుకొచ్చారు. అది పురోగతిలో ఉందని గతంలో చాలా మంది చెప్పారు. చాలా సంతోషం. 2014వ సంవత్సరంలో మన రాష్ట్రంలో సమగ్ర కుటుంబ సర్వే నిర్వహించారు. ఆ సమగ్ర సర్వే ప్రకారం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కోటికిపైగా కుటుంబాలున్నట్లు తేలింది. ఎన్ని కుటుంబాలకు గృహ వసతి లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో గృహ వసతికి అవకాశమున్న ఇళ్ళు ఎన్ని ఉన్నాయి? అటువంటి వివరాలను ఆ సర్వేలో సేకరించారు. నేను కూడా ఆ ఫామ్ ని నింపాను. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో చాలా వరకు గృహాలు ఉన్నాయి, గృహాలు లేని కుటుంబాలు కూడా చాలా ఉన్నాయి. అవి ఎన్ని ఉన్నాయి. వాటికి అనుగుణంగానే ఈ డబుల్ బెడ్ రూమ్ స్కీమ్ ను రూపొందించడం జరిగిందా,

అలా జరిగినట్లైతే, గృహ వసతి లేని కుటుంబాలన్నింటికీ ఎంత కాలంలో మనం గృహ వసతి కల్పించేందుకు అవకాశముంటుంది, అనే వివరాలు తెలియజేయాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. నాకున్న అనుభవం ప్రకారం గృహ వసతి కల్పన అనేది నిరంతరం సాగే ప్రక్రియ. ఏ ప్రభుత్వమూ కూడా నిర్దిష్ట కాలంలో నూటికి నూరు శాతం గృహ వసతి కల్పన చేయడం సాధ్యం కాదని నేను గుర్తిస్తున్నాను. ఎందుకంటే, క్రమేణా కుటుంబాల సంఖ్య పెరుగుతూ ఉంటుంది, ఆర్థిక వ్యవస్థలో కూడా ఎగుడుదిగుడులు వస్తుంటాయి. అందువల్ల కొత్త కుటుంబాలకూ, కాలక్రమంలో ఆర్థికంగా దిగువకు పడిపోయిన కుటుంబాలకు కూడా అదనంగా గృహ వసతి కల్పించవలసి వస్తుంది. అందువలన అందరికీ గృహ వసతి కల్పించడమనేది నిరంతరం కొనసాగవలసిన ఒక ప్రక్రియ. దీనికి ఒక బృహత్ ప్రణాళిక ఉంటే తప్ప, అందరికీ గృహ వసతి కల్పించడమనేది సాధ్యం కానిది. అటువంటి ప్రయత్నమేమైనా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తుందా? గృహ వసతి కల్పనకు ఈనాడు స్థల సేకరణ కూడా ఒక పెద్ద సమస్యగా మారుతోంది. గత ప్రభుత్వాల హయాంలో స్థలాలను కేటాయించి, కొన్నింటిలో అక్కడక్కడా ఒక్క రూమును కట్టి, ఇంకా కేటాయించని స్థలాలు పట్టణ ప్రాంతాల్లో, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కూడా చాలా చోట్ల కనిపిస్తున్నాయి. వాటిని ఏ రకంగా తీసుకొని, అభివృద్ధి చేసి గృహ వసతి కల్పించే అవకాశముంది? ఇప్పుడు కట్టే డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ళని బహుళ అంతస్తుల్లో కడుతున్నారు. అప్పుడు వాటి నిర్వహణ విషయంలో అక్కడుంటున్న కుటుంబాలు ఏ విధంగా ఉంటున్నాయనే విషయాన్ని కూడా ఒకసారి పరిశీలన చేయవలసి ఉంటుంది. మన నగరంలో ఈ మధ్య కాలంలో దాదాపు 25 వేల ఇళ్ళు కేటాయించారు కాబట్టి, వాటిపై కూడా పరిశీలన చేసి, అక్కడండే ఇబ్బందులను గమనించుకుని, వాటిని సరిచేసుకుంటూ గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమంలో ముందుకు పోవాలని తమరి ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ నవీన్ కుమార్ కురుమయ్యగారి :- అధ్యక్షా, ధన్యవాదములు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటి వరకు ఎన్ని డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ళను మంజూరు చేయడం జరిగింది? అవి ఏ దశలో ఉన్నాయి? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటి వరకు వీటి కొరకు మంజూరు చేసిన నిధులు ఎన్ని? కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమైనా నిధులను ఇచ్చిందా? అనే వివరాలను తెలుపవలసిందిగా గౌరవ మంత్రి గారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

JANAB جناب سید امین الحسن جعفری

(SYED AMINUL HASAN JAFRI

LOCAL AUTHORITIES CONSTITUENCY)

(HYDERABAD : اس پر میں دو تین چیزیں کہنا چاہتا ہوں کہ جی ایچ ایم سی میں تقریباً 20 لاکھ خاندان ہیں۔ جس میں 7 سے 8 لاکھ خاندان کرائے کے مکان میں رہتے ہیں۔ آج سے پانچ، چھ سال پہلے جامع خاندانی مروجہ شہری ہوئی تھی، اس وقت یہ کہا گیا تھا کہ جی ایچ ایم سی حدود میں 5.72 لاکھ خاندان کے پاس اپنا خود کا مکان نہیں ہے، ان کو مکان کی ضرورت ہے۔ اس کے بعد می سید کے ذریعہ ہزار ہا لوگوں نے درخواستیں داخل کیں۔ میں یہ جاننا چاہتا ہوں کہ آپ کے پاس علاقہ جی ایچ ایم سی کا کوئی ڈاتا ہے؟ اگر ہے تو کتنے خاندانوں کے پاس مکان نہیں ہیں اور وہ کرائے کے مکان میں گزر بسر کر رہے ہیں اور کتنے لوگوں کے پاس مکان کے پائس ہیں؟ آج ہی نہیں بلکہ اس اسکیم کا پچھلے تین سال سے ذکر کیا جا رہا ہے۔ 2018ء کے انتخابات سے یہ کہا جا رہا ہے، مگر گائیڈ لائنیں تیار نہیں کئے گئے اور اس کے لئے کئی خاندان منتظر ہیں، اگر یہ اسکیم شروع کی جاتی ہے تو انہیں اپنی جگہ پر مکان کی تعمیر کے لئے 5 لاکھ روپے ملیں گے، تو ان کے مکان کا باقی کام کچھ نہ کچھ تو ہوگا۔ جی ایچ ایم سی حدود میں 2BHK کے ایک لاکھ مکانات کی تعمیرات کا کام شروع ہوا ہے۔ جس میں سے 3,000 یا 3,500 مکانات کی تعمیرات کروائے گئے ہیں۔

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ (స్థానిక సంస్థల

నియోజకవర్గం - ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ళకు మునిసిపల్ ప్రాంతాల్లో రూ.5.40 లక్షలు, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రూ.5.05లక్షలుగా ధరలు నిర్ణయించడం జరిగింది. భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లాలోని భద్రాచలాన్ని మునిసిపాలిటీగా చేయాలనే ప్రతిపాదన ఉన్నప్పుడు, రూ.5.40 లక్షల ధరతో ఆ ప్రాంతంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు 250 డబుల్ బెడ్రూం ఇళ్ళను మంజూరు చేశారు. వాటిలో ఇప్పటికి దాదాపు 200 ఇళ్ళు దాదాపుగా పూర్తికావచ్చాయి. మిగతావి వివిధ దశల్లో ఉన్నాయి. కానీ, అక్కడి గిరిజన ప్రాంతాల్లో వచ్చిన సమస్యల మూలంగా ప్రస్తుతం భద్రాచలం ప్రాంతాన్ని గ్రామ పంచాయతీగా కొనసాగించడం జరుగుతోంది. ప్రస్తుతం గ్రామ పంచాయతీలో మంజూరైన డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ళకి ఇస్తున్నట్లుగా రూ.5.05 లక్షలు మాత్రమే నిధులు మంజూరు చేయడంతో, రూ.5.40 లక్షల ధరతో టెండర్లను పిలిచిన కారణంగా, రూ.35,000/- ఇంకా విడుదల కావలసి ఉందని భావిస్తున్న గుత్తేదార్లు దాదాపుగా నిర్మాణం పూర్తయిన ఇళ్ళకు కూడా కరెంటు పనులతోపాటు మిగతా ఇంటర్నల్ పనులు చేయకుండా నిలిపివేశారు. దానివల్ల, నిర్మాణం పూర్తయిన ఇళ్ళు రెండు సంవత్సరాలుగా వృధాగా పడి ఉన్నాయి. కాబట్టి, మంజూరు చేసిన ధర ప్రకారం నిధులను విడుదల చేస్తే, భద్రాచలం రాముల వారి సాక్షిగా అక్కడుంటున్న 250 మంది పేదవాళ్ళకి గృహ వసతి కల్పించినట్లవుతుంది. ఇంకా భద్రాచలంలో గ్రామ పంచాయతీ ఎన్నికలు కూడా జరగలేదు. కాబట్టి, గౌరవ మంత్రి గారు పెద్ద మనసు చేసుకుని, ఆ నిధులను పూర్తిగా విడుదల చేసి, ఇళ్ళ నిర్మాణం పూర్తయ్యే విధంగా సహకరించవలసిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నర్సిరెడ్డి గారు ప్రశ్న ఒకటి వేశారు. అనుబంధ ప్రశ్నలుగా వేరే వాటిల్లోకి వెళ్ళారు. అయినా ఫరవాలేదు. నేను సమాధానం చెప్తాను. వారు ఇళ్ళ స్థలాలున్నవారికి ఆర్థిక సహాయం చేసే

అవకాశముందా అని ప్రశ్నించారు. దానికి ఉంది అని సమాధానం చెప్పాం.

అధ్యక్షా, ఈ దేశంలో, ఏ రాష్ట్రప్రభుత్వమూ చేయని విధంగా ఇళ్ళు లేని నిరుపేదలకు 100% సబ్సిడీతో ఇళ్ళు కట్టివ్వాలనే గొప్ప నిర్ణయాన్ని మన ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకుని, ఎన్ని కష్టాలు ఎదురైనా, ఎంతగా ఆర్థిక ఇబ్బందులు వచ్చినా వెనక్కిపోకుండా, పేద ప్రజలకు ఇచ్చిన కమిటీమెంట్ కోసం ఈ కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకుపోతున్నాం. అయితే, కొన్ని గ్రామాల్లో, పట్టణాల్లో ప్రభుత్వ భూములు దొరకడం ఇబ్బందిగా ఉంటోంది.

10.40 ఉ. ప్రభుత్వ భూములలోనే రెండు పడక గదుల ఇళ్ళను నిర్మించి ఒక కాలనీగా ఏర్పాటు చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు అనుకుంటున్నారు. చాలా గ్రామాల్లో, పట్టణాలలో ఇప్పటి వరకు 2,40,000 ఇళ్ళు మొదలుపెట్టి, 1,60,000-1,70,000 వరకు పూర్తి కావచ్చాయి. భూమి దొరకపోవడంతో ఇండ్ల స్థలాలున్న వాళ్ళకి ఆర్థిక సహాయం చేస్తే, ఇళ్ళు కట్టుకుంటారని వివిధ ప్రాంతాల ప్రజా ప్రతినిధులు ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రతిపాదనలు అందించారు. ఆ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఇండ్ల స్థలాలున్నవారికి రెండు పడక గదుల ఇళ్ళు కట్టించుకునేందుకు, మూడు, నాలుగు దఫాలలో ఆర్థిక సహాయం అందించే విధంగా ప్రణాళిక చేపట్టాలని భావించి మాటిచ్చారన్నది వాస్తవం. ఇందుకోసం బడ్జెట్లో రూ.2316 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. కానీ, దురదృష్టవశాత్తు, దాదాపు రెండేండ్లుగా కొవిడ్ కారణంగా బడ్జెట్ కేటాయింపుల ప్రకారం పనులు పూర్తి చేయలేకపోయాము, రెవెన్యూ కూడా తగ్గిపోయింది. అందువలన, అనుకున్న సమయంలోపు ఈ పథకాన్ని తీసుకోలేకపోయాము. ఖచ్చితంగా, ఈ పథకంలో మార్గదర్శకాలు తయారీ దశలో ఉన్నాయి, ఆ గైడ్లైన్స్ ను రాష్ట్రప్రభుత్వం నుండి తీసుకొని, ఈ కార్యక్రమాన్ని మొదలు పెడుతామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

నర్సిరెడ్డి గారు సమగ్ర కుటుంబ సర్వే ప్రకారం ఇండ్లు లేని వారు ఎంత మంది ఉన్నారని ప్రశ్నించారు. సమగ్ర కుటుంబ సర్వేలో 26,31,739 మందికి ఇండ్లు లేవని తేలింది. నిష్పక్షపాతంగా, రాజకీయాలకతీతంగా, గ్రామాల వారీగా, వార్డుల వారీగా ఇళ్ళు మంజూరు చేసినప్పుడు, కలెక్టర్ గారి నేతృత్వంలోని కమిటీ ద్వారానే లబ్ధిదారులు ఎన్నుకోబడతారు. శాసనసభ్యులు ఇందులో కల్పించుకోవలసిన అవసరముండదని, ఈ కార్యక్రమం పారదర్శకంగా జరగాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశించారు. అదే విధంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని తీసుకోవడం జరిగింది. కలెక్టర్ గారి నేతృత్వంలో ప్రతి సంవత్సరం కొన్ని రెండు పడక గదుల ఇళ్ళను కట్టించడం జరుగుతుందని ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది అధ్యక్షా.

బహుళ అంతస్తుల భవనాల మెయిన్టెనెన్స్ కట్టేందుకు ఎదురయ్యే సమస్యలపై నర్సిరెడ్డి గారు ప్రశ్నించారు. బహుళ అంతస్తుల భవనాలు జి.హెచ్.ఎం.సి. కట్టిస్తుంది, ఎక్కువగా హైదరాబాదులోనే ఉన్నాయి. మెయిన్టెనెన్స్ సమస్యపై కేటీఆర్ గారు ఒక ఆలోచన చేసి, వాటి దగ్గర కొన్ని షాపులు ఏర్పాటు చేయించి, తద్వారా వచ్చే రెంట్లతో కామన్ మెయిన్టెనెన్స్ చెల్లించేట్లు ప్రణాళిక చేపడుతున్నారు. కొల్లూరు, రాంపల్లి వంటి ప్రాంతాలలో అలా చేయడం జరిగింది, అక్కడ షాపులు కూడా ఏర్పాటు చేశాం. ఇప్పటి వరకు కట్టిన కొన్ని భవనాలపై మెయిన్టెనెన్స్ ఎలా చెల్లిస్తున్నారో పరిశీలించి, తదనుగుణంగా బహుళ అంతస్తుల భవనాల మెయిన్టెనెన్స్పై ఆలోచన చేయడం జరుగుతుంది అధ్యక్షా.

సభ్యులు నవీన్ కుమార్ గారు మాట్లాడుతూ, రెండు పడక గదుల ఇళ్ళు ఎన్ని మంజూరు చేసుకున్నారు? ఎంత డబ్బు ఖర్చయింది? ఖర్చుపెట్టిన దానిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంతవరకు ఆర్థిక సహాయమందించిందని పలు ప్రశ్నలు అడిగారు. ఇది చాలా మంచి ప్రశ్న అధ్యక్షా. ఎందుకంటే, చాలా మంది అనేక రకాలుగా రెండు పడక గదుల ఇళ్ళు నిర్మించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వమే సహాయమందిస్తోందని,

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కట్టించడం లేదని విపరీతంగా దుష్ప్రచారం చేస్తున్నారు. అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు 2,91,000 రెండు పడక గదుల ఇళ్ళు మంజూరు చేశారు. దాదాపు 18,000 కోట్ల రూపాయలు ఈ ప్రాజెక్ట్ వ్యయం. ఇందులో కొన్ని చోట్ల ప్రభుత్వ స్థలాలు దొరకకపోవడంతో ప్రారంభించలేకపోయాము. 2,27,000 ఇళ్ళు మొదలు పెట్టాము. ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్న ఈ కార్యక్రమం విస్తీర్ణం పరంగా చూసినా లేదా ఆర్థికంగా చూసినా, ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వాలు కట్టించిన ఇళ్ళకంటే ఆరు రెట్లు అధికం అధ్యక్షా. గత ప్రభుత్వాలు కట్టించిన ఆరు ఇళ్ళతో సమానంగా నేడు ఒక ఇంటిని మన ప్రభుత్వం కట్టించడం జరుగుతోంది అధ్యక్షా. 2,27,000 ఇళ్ళలో 1,03,000 ఇళ్ళు వంద శాతం పూర్తయ్యాయి. 70,000 ఇళ్ళు 90 శాతం పూర్తయ్యాయి. దాదాపు 1,73,000 ఇళ్ళు పూర్తయ్యాయి. మరొక 53,000 ఇళ్ళ పనులు పురోగతిలో ఉన్నాయి. ఈ రెండు పడక గదుల ఇళ్ళకు 10,442 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చయింది. ఎం.పి. స్థాయిలో ఉన్న నాయకులే దుష్ప్రచారాలు చేస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నిర్మించే రెండు పడక గదుల ఇళ్ళకు రూ.5,04,000/- ఖర్చవుగా, ఇందులో కేంద్ర ప్రభుత్వం కేవలం రూ.72,000/-, అంటే 14 శాతం మాత్రమే ఇస్తానన్నది. మిగతా రూ.4,32,000/- రాష్ట్ర ప్రభుత్వమిస్తోంది. పట్టణ ప్రాంతాలలో ఇంటికి రూ.5,30,000/- ఖర్చవుతే, దీనిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.1,50,000/- మాత్రమే, అనగా 28 శాతమే ఇస్తున్నది. 72 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఖర్చు పెడుతోంది అధ్యక్షా. అలాగే, జి.హెచ్.ఎం.సి.లో ఒక ఇంటికి ఏడు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు కాగా, దానిలో రూ.1,50,000/- కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వగా, మిగతాది రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఇస్తోంది. అంటే, 21 శాతం మాత్రమే. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తానన్నది, ఇంకా ఇవ్వలేదు. జి.హెచ్.ఎం.సి.లో ఐదంతస్తుల భవనాలలో ఒక ఇంటికి రూ.7,75,000/- ఖర్చవుగా, అందులో కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.1,50,000/- ఇస్తానన్నది. అంటే, కేవలం

19 శాతం మాత్రమే ఇస్తానన్నది. తొమ్మిదంతస్తుల ఇళ్ళ అపార్ట్‌మెంటుకు రూ.7,90,000/- ఖర్చువ్వగా, దానిలో కూడా 18 శాతం మాత్రమే, అంటే రూ.1,50,000/- కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తానన్నది. మొత్తంగా చూసినట్లయితే, వంద రూపాయలలో కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.15/- ఇస్తే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.85/- ఖర్చు పెడుతోంది. ఇందులో ల్యాండ్ కాస్ట్ వంద శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఖర్చు పెట్టగా, ఇళ్ళ నిర్మాణానికి అయ్యే ఖర్చులో 15 శాతం డబ్బులే కేంద్ర ప్రభుత్వం అందిస్తామంటుంది.

10.50 **ఉ.** ఇది వాస్తవం. నేను అధికారంలో ఉన్న హౌసింగ్ శాఖా మంత్రిగా ఈ సభ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజల దృష్టికి ఈ విషయాన్ని తీసుకొస్తున్నాను. దయచేసి ఆ తప్పుడు మాటలను, అబద్ధాల మాటలను, దుష్ప్రచారాలను నమ్మ వద్దని రాష్ట్ర ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రెండు పడక గదుల ఇండ్ల నిర్మాణ పథకానికి దాదాపు రూ.10,442 కోట్లు ఖర్చు అయినది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఇప్పటి వరకు మన రాష్ట్రానికి వచ్చిన నిధులు కేవలం దాదాపు రూ.1,311 కోట్లు మాత్రమే. అంటే కేంద్రం నుండి 13 శాతం రాగా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 87 శాతం ఖర్చు పెట్టింది. మూడు సంవత్సరాలుగా ఈ పథకానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఒక్క రూపాయి కూడా రాలేదు. వారు ఇచ్చినట్లుగా ఈ రోజు బయట ప్రచారం చేసుకుంటున్నారు. అబద్ధపు మాటలు మాట్లాడుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు 2,04,880 ఇండ్లకు నిధులను కేటాయిస్తామని చెప్పింది. వారు చెప్పిన ప్రకారం మనకు రావలసిన 15 శాతంలోనే రూ. 2,687 కోట్లు ఇవ్వాలి. కానీ, అందులో దాదాపు రూ.1,311 కోట్లను చెల్లించగా, ఆ 15 శాతం చెల్లింపుల్లోనే ఇంకా రూ. 1,375 కోట్లు బాకీ ఉన్నారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ ప్రాటెం:- 'అబద్ధం' అనే పదాన్ని రికార్డుల నుండి తొలగించడం జరిగింది. It is un parliamentary word. సత్యదూరమైనది అని వాడాలి.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- 'అసత్యం' అనే పదాన్ని వాడొచ్చా అధ్యక్షా! 'అవాస్తవం' అనే పదాన్ని వాడొచ్చా

అధ్యక్షా! వారు అయితే అసత్యాలు, అవాస్తవాలు ప్రచారం చేస్తున్నారు. మరి ఏ పదాలను వాడాలి. మీ నిర్ణయాన్ని మేము శిరసావహిస్తాము. జి.హెచ్.ఎం.సి.కి సంబంధించి సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా, ఎస్కెయస్ పరిధిలో 6,31,383 అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి. జి.హెచ్.ఎం.సి. ఏరియాలో 60,000 ఇండ్లు పూర్తి అయ్యాయి. 40,000 ఇండ్లు వివిధ దశలలో ఉన్నాయి. ఎన్నికలు, కరోనా వంటి వివిధ కారణాల వల్ల కేటాయింపులకు అడ్డంకులు వచ్చాయి. త్వరలోనే కేటాయిస్తామని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. జిల్లా కలెక్టర్ ఆధ్వర్యంలో కమిటీ ఉంది. జి.హెచ్.ఎం.సి. అధికారులు ఆ కమిటీలో సభ్యులుగా ఉంటారు. చివరగా జిల్లా కలెక్టర్ గారు కేటాయిస్తారు. ఈ కార్యక్రమం చాలా పారదర్శకంగా జరుగుతుంది. రాజకీయ జోక్యాలుండవు. పట్టణాలలో వార్డు సభలను ఏర్పాటు చేసి లబ్ధిదారుల లిస్టును విడుదల చేసి, వారి ఫిర్యాదులు ఏమైనా ఉంటే తీసుకొని కేటాయింపులు చేయమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మాకు ఆదేశాలిచ్చారు. రెండు పడక గదుల ఇండ్ల నిర్మాణం పథకంలో కష్టాలు, ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఎదురైనప్పటికీ పేద ప్రజలకు మాట ఇచ్చామని, వారు ఆత్మగౌరవంతో నివసించాలని ఈ పథకాన్ని ముందుకు తీసుకెళుతున్నాము. సభ్యులు బలసాని లక్ష్మినారాయణ గారు చెప్పింది వాస్తవమే. మునిసిపాలిటీలో ఒక్కో యూనిట్ కు రూ.5,30,000లు శాంక్షన్ చేసాము. ఇప్పుడు అది గ్రామ పంచాయితీలోకి వెళ్లింది కాబట్టి, దాని యూనిట్ కాస్ట్ రూ.5,04,000 అని అంటున్నారు. ఈ సమస్యను పరిష్కరిస్తామని సభ్యులు బలసాని లక్ష్మినారాయణ గారికి మనవి చేస్తున్నాను. రూరల్ ఏరియాలో రూ.5,04,000, అర్బన్ ఏరియాలో రూ. 5,30,000లుగా యూనిట్ కాస్ట్ ను శాంక్షన్ చేసినప్పుడు అది అర్బన్ ఏరియాలో ఉంది కాబట్టి, దానికి రూ. 5,30,000లు శాంక్షన్ చేశారు. నిర్మాణాలు ప్రారంభించగానే అది రూరల్ ఏరియాలోకి వెళ్లింది. రూరల్ ఏరియాలో కడుతున్నారు కాబట్టి, మా సంబంధిత శాఖ వారు రూ.5,04,000 ఇస్తామంటున్నారు. రూ. 26,000/-లు వ్యత్యాసం ఉంది. తొందరలోనే దానిని పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

మహబూబ్ నగర్ లో శ్రీనివాస్ రెడ్డి గారి నియోజక వర్గంలో కడుతున్న రెండు వడక గదుల ఇండ్ల గురించి (డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇండ్ల చిత్ర పటాలను శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి గారు సభలో అందరికీ చూపించారు.) ఒక్కో యూనిట్ కు ఇండ్ల స్థలంతో కలిపితే దాదాపు రూ.30.00 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది. దీనిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.72,000/- చెల్లిస్తుందని వారు ప్రచారం చేసుకుంటున్నారు. మేము చెబితే తమరేమో అన్ పార్లమెంటరీ పదం అంటున్నారు. దానిని ఏం అనాలో అర్థం కావడం లేదు. ఖమ్మం జిల్లాలో కూడా ఒకే చోట దాదాపు 1000 ఇండ్ల నిర్మాణాలు జరిగాయి. ఆ ఇంటి ధర దాదాపు రూ.40.00 లక్షలకు తక్కువ ఉండదు. అర్బన్ ప్రాంతాల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం చెల్లిస్తామన్న దాదాపు రూ.1,50,000/- లను ఇంకా పూర్తిగా చెల్లించలేదు. నా మండల కేంద్రమైన వేల్పూరులో ఒక్కో యూనిట్ కాస్ట్ దాదాపు రూ.12.00 లక్షల నుండి రూ.15.00 లక్షల వరకు ఉంటుంది. గ్రామాల్లో కూడా దాదాపు రూ.10.00 లక్షలకు తక్కువగా ధర ఉండడం లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఇచ్చేది కేవలం రూ.72,000/- మాత్రమే. వారే మొత్తం చెల్లిస్తున్నామనే విధంగా ప్రచారం చేస్తున్నారు. కాబట్టి, రాష్ట్ర ప్రజలు సత్యాలు తెలుసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

11.00 ఉ. **మిస్టర్ చైర్మన్ ప్రాటించి:** సభ్యుని అభ్యర్థన మేరకు ప్రశ్న నెం.3702 వాయిదా వేయడమైనది. గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలియజేయునది ఏమనగా, ఈ రోజు “టీ” విరామ సమయంలో శాసన సభ మెంబర్స్ లాంజ్ లో భారత మాజీ ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నర్సింహా రావు గారి చిత్రపట ఆవిష్కరణ కార్యక్రమం జరుగును. కావున గౌరవ ఫ్లోర్ లీడర్లు మరియు సభ్యులందరు ఈ కార్యక్రమానికి విచ్చేయ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

1. శ్రీ గంగాధర్ గౌడ్ ఉల్లోళ్ల (శాసన సభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్షా, తమరి ద్వారా ఎక్స్ ప్రెజ్ మరియు మద్య నిషేధ శాఖా మంత్రి గారికి ప్రత్యేక ప్రస్తావన ద్వారా

కోరుతున్నదేమంటే, ముఖ్యంగా భారత దేశ చరిత్రలోనే మొట్టమొదటిసారిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గత నెలలో లిక్కర్ షాపుల్లో గౌడ కులస్తులకు, ఎస్.సి.లకు మరియు ఎస్.టి.లకు కూడా రిజర్వేషన్లను తీసుకొచ్చి, వ్యాపార రంగంలో ప్రవేశించడానికి వారికి అవకాశాన్ని కల్పించారు. గౌడ కులస్తులకు 15 శాతం రిజర్వేషన్లను అనే చారిత్రాత్మిక నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు, తెలంగాణ రాష్ట్ర గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి మరియు సంబంధిత మంత్రి శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇట్టి రిజర్వేషన్లను ఎప్పటిలోగా అమలు చేస్తారు మరియు వాటి విధివిధానాల గురించి వివరించాలని కోరుతున్నాను. గౌడ కులస్తులకు రిజర్వేషన్ల ద్వారా ఎన్ని లిక్కర్ షాపులను కేటాయిస్తారు? దీనికి రాష్ట్రాన్ని యూనిట్ గా తీసుకుంటారా లేదా జిల్లాను యూనిట్ గా తీసుకుంటారా? ఏ విధంగా అమలు చేస్తారో తెలియజేయాలని ప్రత్యేక ప్రస్తావన ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్ (రవాణా శాఖ మంత్రివర్గులు):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు గంగాధర్ గౌడ్ గారు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, భారత దేశంలోని ఏ రాష్ట్రంలో కూడా, ఈ విధంగా రిజర్వేషన్లను తీసుకురాలేదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కుల వృత్తులను గౌరవించి, వారికి రిజర్వేషన్లను కల్పించినట్లైతే, వారు ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందుతారనే ఉద్దేశంతో మేన్ షాపులకు 15 శాతం రిజర్వేషన్లను కల్పించడం జరిగింది. ఎస్.సి. మరియు ఎస్.టి.లకు 10 శాతం, బి.సి.లకు 5 శాతం కల్పించడం జరిగింది. అది ఈ సంవత్సరం నుండి అమలవుతుంది. అలాగే, మొత్తం షాపుల్లో ఆ యొక్క పర్సంటేజ్ ప్రకారమే కేటాయించడం జరుగుతోంది. దీనికి సంబంధించిన గైడ్ లైన్స్ ను తయారు చేస్తున్నాము. వాటిని జిల్లాల వారిగా ఇస్తే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాము. భవిష్యత్తులో బార్ షాపుల కేటాయింపుల్లో కూడా వీరికి రిజర్వేషన్లను కల్పించాలనే ఆలోచన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి

గారికి ఉంది. డిసెంబర్ మాసం నుండి కొత్త విధివిధానాలు అమల్లోకి వచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాము.

2. శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మైనారిటీ విద్యార్థుల కొరకు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 204 రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేసి విద్యను అందిస్తున్న విషయం తమరి దృష్టిలో కూడా ఉంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 18 మైనారిటీ పాఠశాలలు మాత్రమే ఉండేవి. వీటిలో ఉర్దూ మీడియం బోధన గురించి బాలురకు నాలుగు మరియు బాలికలకు నాలుగు పాఠశాలలు కేటాయించి, నిర్వహించేవారు. కానీ, ఇప్పుడు మొత్తం 204 పాఠశాలల్లో ఇంగ్లీష్ మీడియంలోనే తరగతులు నిర్వహిస్తున్నారు. కొంత మంది ముస్లిం మిత్రులు, ఇంతకు ముందు ఉర్దూ మీడియంలో నిర్వహించిన నాలుగు బాలుర మరియు నాలుగు బాలికల పాఠశాలల్లో, ఇక మీదట కూడా ఉర్దూ మీడియంలోనే నిర్వహిస్తేనే బాగుంటుందని నా దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ అంశాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలించి జూనియర్ కళాశాలల్లో కూడా అదే పద్ధతి పాటించాలని, దీనితోపాటు ఉర్దూకి సంబంధించిన పాఠశాలల్లో నియామకాల కొరకు ఉర్దూ మీడియం విద్యార్థులకు రిజర్వేషన్లు కూడా ఉన్నాయి. కానీ, బి.సి., ఎస్.సి. మరియు ఎస్.టి. రిజర్వేషన్లు ఉన్న విద్యార్థుల్లో ఉర్దూ మీడియం చదువుకున్న వారు లేకపోవడం జరుగుతోంది. దాని వల్ల 2017లో 1000 పోస్టులకు పైగా నోటిఫికేషన్ వేస్తే, అందులో 500 మాత్రమే భర్తీ కావడం జరిగింది. మిగిలిన పోస్టులను డి-రిజర్వ్ చేసి, గతంలో చేసిన విధంగా భర్తీ చేయాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్:- గౌరవ సభ్యులు అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి గారు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

3. శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ:- అధ్యక్షా, తర తరాలుగా గౌడ జాతి వారు తమ వృత్తిపై ఆధారపడి జీవిస్తున్న విషయం మనందరికీ తెలిసిందే. కానీ, గత ప్రభుత్వాలు 2004 నుండి 2014 వరకు గౌడ వృత్తిపై గొడ్డలివేటు వేసి, అనేక రకాల పరిస్థితులు కల్పించి వారి వృత్తిని ధ్వంసం చేసిన

పరిస్థితులను చూశాం. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నాయకత్వంలో ఎక్సైజ్ శాఖా మంత్రి గారి ఆధ్వర్యంలో, గీత కార్మికులకు మంచి రోజులు వచ్చాయి. వారి వృత్తిని వారు చేసుకోవచ్చనే ఉద్దేశంతో అనేక రాయితీలు కల్పిస్తూ, ముందున్న పన్నులను రద్దు చేస్తూ, హైదరాబాద్ నగరంలో ఉన్న భూములను రియల్ ఎస్టేట్ లకు కేటాయించడం వల్ల కల్లు కాంపౌండ్లు పెట్టుకోవడానికి అవకాశం లేకుండా పోయింది. ఇతర ప్రాంతాల్లో పెట్టుకున్న కల్లు కాంపౌండ్ల వద్ద వేరే కులాల వారు వచ్చి, మీరు కల్లు ఎందుకు అమ్ముకుంటున్నారనే ఆంక్షలు పెట్టి, విలేజ్ డెవలప్ మెంట్ కమిటీల వంటి వివిధ రకాల పేర్లతో వారి వద్ద నుండి డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారనే విషయం మా దృష్టికి వచ్చింది. ఈ అంశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని తగు చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని మరియు ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. దీనితో పాటు ప్రభుత్వం కేబినెట్ సమావేశంలో వైస్ అండ్ బార్ షాపులకు లైసెన్సులు ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. దీనిలో పది శాతం గౌడ కులస్తులకు కల్పించే విషయంలో స్పష్టత ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్ (ఆబ్కారీ, క్రీడలు, యువజన సేవలు, పర్యాటక, సాంస్కృతిక, పురావస్తు శాఖా మంత్రివర్యులు):- గౌరవ సభ్యులు బలసాని లక్ష్మీనారాయణ గారు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు గీత వృత్తికి సంబంధించి అడిగిన దాంట్లో వాస్తవం ఉంది. గత ప్రభుత్వ హయాంలో కుల వృత్తులు చేసుకునే వారిని ఓటు బ్యాంక్ గా వాడుకున్నారే తప్ప, ఆర్థికంగా, సామాజికంగా, రాజకీయంగా ఎదిగేందుకు సహకరించాలని ఎప్పుడూ ఆ ప్రభుత్వాలు ఆలోచన చేయలేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించిన నాయకుడే ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత, విధ్వంసమైన కుల వృత్తులను, సంరక్షించేందుకు ఏ వృత్తికి సంబంధించిన వారికి ఆ వృత్తినే అప్పగించడం జరిగింది. కల్లు గీత వృత్తి ఆధునీకరణ చెంది మైన్ అండ్ బార్ షాపులుగా

పరిణామం చెందినందున, ఈ కులానికి తప్పనిసరిగా రిజర్వేషన్లను కల్పించాలని ముఖ్యమంత్రి గారేషన్ షాపులకు మొదటి దశలో ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచనల మేరకు, బారు షాపులకు రిజర్వేషన్లను కల్పించే విధంగా ప్రణాళికలు తయారు చేస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఏ కుల వృత్తులకు పన్ను లేదు. కానీ, గౌడ కులస్తుల వృత్తికి మాత్రమే పన్ను ఉంది. ధర్నాలు, బైండోవర్లు చేస్తే కేసులు పెట్టి వేధించడం వంటి చర్యలతో అవమానపరిచేవారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాతే హైదరాబాద్ నగరంలో దుకాణాలు తెరిపించడం, పన్ను రద్దు చేయడం వంటి గొప్ప మార్పులను తీసుకురావడం జరిగింది. అయితే, ఈ కుల వృత్తుల వారిని ఎవరైనా అవమాన పరిచినా, ఈ జాతుల వారిని ఏవరైనా బెదిరించినా, నహించేది లేదని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగా ఎవరైనా చేసినట్లు ఫిర్యాదు వస్తే, ఖచ్చితంగా వారిపై కఠిన చర్యలు చేపడతామని, డి.జి.పి గారు తెలిపారు. ఈ వృత్తి కులాల వారిని బెదిరించి, అవమాన పరచడం వంటివి మా దృష్టికి తీసుకొస్తే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారందరిని కాపాడుతుందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

4. శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ (స్థానిక సంస్థల నియోజక వర్గం - ఆదిలాబాద్):- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత ఈ ప్రాంతంలో ఉన్న విద్యార్థులకు విదేశీ విద్యను అందించడం కోసం ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్ ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఎస్.సి.లకు డా.బి.ఆర్ అంబేడ్కర్, బి.సి.లకు జ్యోతిబా పూలే, అదే విధంగా నూతనంగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వివేకానంద ఓవర్సీస్ ద్వారా బ్రాహ్మణులకు కూడా విదేశీ విద్య కోసం రూ.20 లక్షలు కేటాయించడం జరుగుతోంది. ఒక కుటుంబం నుండి ఒక్కరికి మాత్రమే అవకాశం కల్పించే విధంగా ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్ జి.ఓ.లో ఉంది. ఒక కుటుంబంలో ఇద్దరు పిల్లలుంటే ఒక్కరికి మాత్రమే ఆ స్కాలర్షిప్ ను వర్తింపజేస్తున్నారు. ఇద్దరికి వర్తించే విధంగా చర్యలు చేపట్టినట్లైతే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను.

11.10| ముఖ్యంగా కొవిడ్-19 కారణంగా విదేశాలకు వెళ్లే **ఉ.** విద్యార్థులకు ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్స్ మంజూరైన కూడా విదేశాలకు రానివ్వడం లేదు. కానీ వారు విదేశాలలోని యూనివర్సిటీలకు ఫీజులు చెల్లించి ఆన్లైన్లో క్లాసులను వింటున్నారు. వారు విదేశాలకు వెళ్లేదు కనుక స్కాలర్షిప్ ఇవ్వమని మన ప్రభుత్వం చెప్పడం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో సానుకూలంగా స్పందించి, ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్స్ ను ఒక కుటుంబంలోని ఇద్దరు పిల్లలకు మరియు ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్స్ మంజూరైన విద్యార్థులు యూనివర్సిటీలకు ట్యూషన్ ఫీజు చెల్లించారు కాబట్టి, వారికి పేమెంట్ చేసే విధంగా వెసులుబాటు కల్పించాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్:- అధ్యక్షా, సభ్యులు పురాణం సతీష్ కుమార్ గారు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

5. శ్రీ కాటేపల్లి జనార్ధన్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, మన ప్రభుత్వ వ్యవస్థలో వెకేషన్ మరియు నాన్ వెకేషన్ అనే రెండు రకాల డిపార్ట్మెంట్స్ ఉన్నాయి. వెకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ అంటే విద్యా శాఖ మరియు నాన్ వెకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ అంటే వేసవి సెలవులు లేకుండా పని చేసే ఉద్యోగస్తులు. వెకేషన్ డిపార్ట్మెంటుకు సంవత్సరానికి ఆరు earned leaves ఉండగా, నాన్ వెకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ కి ముప్పై earned leaves ఉంటాయి. వెకేషన్ డిపార్ట్మెంటులో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులను వేసవి సెలవుల్లో ఏదన్నా పనికి వినియోగించుకున్నట్లైతే వారికి కూడా నాన్ వెకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ మాదిరిగా ముప్పై earned leaves ఇవ్వాలి. 2016వ సంవత్సరంలో మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని వేసవి సెలవుల్లో అమలు చేయడం జరిగింది. ఆ పథకాన్ని అమలు చేసే క్రమంలో కొందరు ఉపాధ్యాయులు, ప్రధాన ఉపాధ్యాయుల సర్వీసులను వినియోగించుకున్నారు. కనుక, మిగిలిన ఇరవై నాలుగు earned leaves మంజూరు చేసే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్:- అధ్యక్షా, కాటేపల్లి జనార్ధన్ రెడ్డిగారు వేసవి సెలవులకు సంబంధించిన సమస్యను ప్రస్తావించారు. దానిని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

6. శ్రీ కూర రఘుత్తమ్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజక వర్గం - మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, నవంబర్, 2019వ సంవత్సరంలో రాష్ట్ర సమగ్ర శిక్ష అభియాన్ క్రింద 704 పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసి కంప్యూటర్ ఆధారిత పరీక్షలు నిర్వహించి డిసెంబర్ నెలలో ఫలితాలు ప్రకటించి సర్టిఫికేట్ వెరిఫికేషన్ కూడా జరిపారు. వారికి నియామక పత్రాలు ఇచ్చే సమయంలో కొవిడ్-19 కారణంగా పాఠశాలలకు సెలవులు రావడం వలన వారికి నియామక పత్రాలు ఇవ్వలేదు. ఈ విషయం గురించి ప్రభుత్వానికి పలుమార్లు విన్నవించిన్నప్పటికీ పాఠశాలలు తెరవగానే వారికి ఉత్తర్వులు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. పాఠశాలలు ప్రారంభమై దాదాపు నలభైరోజులు అయింది. రెండు సంవత్సరాల క్రింద నియామకమై, ఫలితాలు ప్రకటించి, సర్టిఫికేట్ వెరిఫికేషన్ జరిగిన 704 మందికి వెంటనే ఉద్యోగాలు ఇవ్వవలసిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కూర రఘుత్తమ్ రెడ్డి గారు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

7. శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు (ప్రభుత్వ విప్) (స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం - హైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, 2019 బ్యాచ్ మెడికల్ కళాశాల విద్యార్థులు చాలా మంది నన్ను వచ్చి కలిసారు. వారిలో చాలా మంది మొదటి సంవత్సరం పరీక్షల్లో ఫెయిల్ అయ్యారు. కొవిడ్-19 కారణంగా లాక్డౌన్ పెట్టి ఆన్లైన్ క్లాసులు నిర్వహించడం వల్ల సిలబస్ పూర్తి కాకపోవడంతో చాలా ఇబ్బంది పడ్డారు. వారికి థియరీ మరియు ప్రాక్టికల్ క్లాసులుంటాయి. ఈ లాక్డౌన్ కారణంగా ప్రాక్టికల్ క్లాసులు జరగలేదు. హడావిడిగా వారికి పరీక్షలు నిర్వహించడం వల్ల వారు పాస్ కాలేకపోయారు. అందులో దాదాపు 20 శాతం మెడికల్ కళాశాల విద్యార్థులు

కొవిడ్-19తో ఇబ్బందిపడ్డారు. 50 శాతం విద్యార్థుల ఇంట్లో వారికి సంబంధించిన బంధువులు లేదా మిత్రులు చనిపోవడం వల్ల చాలా డిస్టర్బ్ అయ్యారు. మరొకసారి పరీక్షను నిర్వహిస్తే మేము క్వాలిఫై అవుతామని, తమని ప్రమోట్ చేయమని కోరుతున్నారు. నేషనల్ మెడికల్ కమిషన్ కూడా ఇందుకు ఒప్పుకున్నారనే సమాచారం వారి దగ్గర ఉందన్నారు. కాబట్టి, ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున కూడా వారికి అనుమతించిస్తే చాలా మంది మెడికల్ విద్యార్థుల భవిష్యత్తు బాగుంటుందని తమరి ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ప్రభాకర్ రావు గారు మెడికల్ విద్యార్థులకు సంబంధించిన సమస్యను ప్రస్తావించారు. నాకు కూడా అందులో కొంత అనుభవం ఉంది. వారు ప్రస్తావించిన అంశం చాలా వాస్తవం. కాబట్టి, దానిపై ఎటువంటి యాక్షన్ తీసుకోవాలో ఆలోచించి, తగు చర్య తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

పిటీషన్స్

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి :- రాష్ట్రంలో వెదురుతో చేతి వృత్తి చేసుకునే ఎం.బి.సి.లు మేదర కులంలో ఉంటారు. వారు ఆర్థికంగా వెనుకబడి ఉన్నారు. కాబట్టి, వారికి సంవత్సరానికి 3600 వెదురు బొంగులు ఉచితంగా ఇవ్వాలని, వారికి స్థలం కేటాయించి, ఆ స్థలంలో భవనం కట్టుకోవడానికి నిధులు కేటాయించాలని వారు నాకు ఒక పిటీషన్ ను ఇచ్చారు, ఆ పిటీషన్ ను తమరి ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి పంపించాలని కోరుతున్నాను.

(పిటీషన్ ను గౌరవ చైర్మన్ ప్రాటెంకి అందజేశారు)

శ్రీ కాటేపల్లి జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఏ వ్యక్తి అయినా అనారోగ్యానికి గురైతే ఎలా అని, ఒక లక్ష రూపాయలు ఇంట్లో పెట్టుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. ఈ రోజు ఎంప్లాయిస్ కు మెడికల్ రీయింబర్స్ మెంట్ ఉంది. రెసిడెన్షియల్ సొసైటీలలో పనిచేసే వారికి, ఎయిడెడ్ వ్యవస్థలో పనిచేసే వారికి మరియు మోడల్ స్కూళ్ళలో పనిచేసే

ఉపాధ్యాయులకు రీయింబర్స్మెంట్ సౌకర్యం లేదు. ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చే ఎంప్లాయిస్ హెల్త్ స్కీమ్ వీరికి కూడా వర్తించే విధంగా చూడాలని కోరుతూ వారి సమస్యను నా దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ వ్యవస్థలో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులందరికీ ఈ హెల్త్ స్కీమ్ వర్తించే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

(పిటీషన్ ను గౌరవ ఛైర్మన్ ప్రొటెంకి అందజేశారు)

ADJOURNMENT MOTIONS

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Today, I have received two Adjournment Motion Notices.

The first Adjournment Motion given notice of by Sri Alugubelli Narsi Reddy Garu regarding the need "to discuss about the soaring price rise of Petrol, Diesel, and also Cooking Gas" has been disallowed.

The second and the last Adjournment Motion given notice of by Sri T.Jeevan Reddy regarding the need to discuss about the "State Government failure in taking the measures against the illegal constructions and irrigation projects across the Krishna River by the Andhra Pradesh Government and utilization of Godavari River Water by the Telangana Government" has also been disallowed.

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Now, the House is adjourned for Tea-Break.

(Then, the House adjourned at 11-19 a.m. for Tea-Break.)

(AFTER TEA BREAK, THE HOUSE RE-ASSEMBLED AT 1-16 P.M., WITH THE HON'BLE CHAIRMAN PRO-TEM IN THE CHAIR)

GOVERNMENT RESOLUTION

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- I request the Minister for Municipal Administration & Urban Development to move the Government Resolution on behalf of the Hon'ble Chief Minister.

SRI K.TARAKA RAMA RAO (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT) (DEPUTIZING THE HON'BLE CHIEF MINISTER):- Chairman Sir, I beg to move:

అధ్యక్షా, తమరికి ధన్యవాదాలు. ఇది ఒక ముఖ్యమైన ప్రభుత్వ తీర్మానం.

"సమాజంలోని పేద వర్గాల సముద్ధరణను దృష్టిలో ఉంచుకొని, నిరుపేదలకు లబ్ధి చేకూర్చడం కోసం వివిధ సంక్షేమ చర్యలను చేపట్టడానికి, ఖచ్చితమైన గణాంకాలు నిర్వహించవలసిన అవసరం ఉంది. సాంఘికంగా, విద్యా పరంగా వెనకబడిన పౌరులకు సంబంధించి 15వ పరిచ్ఛేదంలోని 4వ ఖండం, 15వ పరిచ్ఛేదంలోని 5వ ఖండం, 16వ పరిచ్ఛేదంలోని 4వ ఖండం, నిబంధనలు మరియు వెనకబడిన తరగతుల పౌరులకు సంబంధించి 243(డి) పరిచ్ఛేదంలోని 6వ ఖండం, 243 (టి) పరిచ్ఛేదంలోని 6వ ఖండం, నిబంధనల దృష్ట్యా తెలంగాణ రాష్ట్ర శాసన పరిషత్తు, ఇందు మూలంగా, 2021 సాధారణ జనాభా లెక్కలను నిర్వహించేటప్పుడు, కులం వారీగా, వెనకబడిన తరగతుల పౌరుల జనాభా లెక్కలను నిర్వహించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది."

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Resolution moved. The question is that, the Resolution moved by Sri K.Taraka Rama Rao, Minister for Municipal Administration & Urban Development, is before the House:

"సమాజంలోని పేద వర్గాల సముద్ధరణను దృష్టిలో ఉంచుకొని, నిరుపేదలకు లబ్ధి చేకూర్చడం కోసం వివిధ సంక్షేమ చర్యలను చేపట్టడానికి, ఖచ్చితమైన గణాంకాలు నిర్వహించవలసిన అవసరం ఉంది. సాంఘికంగా, విద్యా పరంగా వెనకబడిన పౌరులకు సంబంధించి 15వ పరిచ్ఛేదంలోని 4వ ఖండం, 15వ పరిచ్ఛేదంలోని 5వ ఖండం, 16వ పరిచ్ఛేదంలోని 4వ ఖండం, నిబంధనలు మరియు వెనకబడిన తరగతుల పౌరులకు సంబంధించి 243(డి) పరిచ్ఛేదంలోని 6వ ఖండం, 243 (టి) పరిచ్ఛేదంలోని 6వ ఖండం, నిబంధనల దృష్ట్యా తెలంగాణ రాష్ట్ర శాసన పరిషత్తు, ఇందు మూలంగా, 2021 సాధారణ జనాభా లెక్కలను నిర్వహించేటప్పుడు, కులం వారీగా వెనకబడిన తరగతుల పౌరుల జనాభా లెక్కలను నిర్వహించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Resolution was adopted unanimously.

“ పల్లె ప్రగతి - పట్టణ ప్రగతి ” పై లఘు చర్చ

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ :- అధ్యక్షా, ఈ రోజు “ పల్లె ప్రగతి - పట్టణ ప్రగతి ”కి సంబంధించి లఘు చర్చపై మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్న తరువాత, ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో, మునిసిపల్ మినిస్టర్ కేటీఆర్ గారి నాయకత్వంలో జరిగినటువంటి అభివృద్ధిపై మాట్లాడడం అనేది నాకు చాలా సంతోషంగా అనిపిస్తోంది. గతంలో, పట్టణాలలో ఉన్నటువంటి మురికివాడలతోనే సమయం సరిపోయేది. ఎక్కడి చెత్త అక్కడే ఉండేది. పట్టణ ప్రాంతం అంటేనే అసహ్యించుకునే విధమైన పరిస్థితి 2014కు ముందు ఉండేది. ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించిన తరువాత, ముఖ్యమంత్రి గారు, “పట్టణ ప్రగతి-పల్లె ప్రగతి” కార్యక్రమాన్ని పెద్ద ఎత్తున తీసుకొచ్చి, రాష్ట్రంలో ఎక్కువ పట్టణాలున్నప్పటికీ, మనకున్నటువంటి నిధులతోనే, మనం ఉన్నటువంటి ప్రాంతాలను, చాలా వరకూ అభివృద్ధి చేయడం జరిగింది. టీఆర్ఎస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, 24 గంటలు విద్యుత్ ఇచ్చే విషయంలో, పట్టణాలలో కావలసిన మౌలిక సదుపాయాల కోసం, పెద్ద ఎత్తున నిధులను ఖర్చు చేసిన విషయం మనకు తెలిసిందే. హైదరాబాద్, వరంగల్, నిజామాబాద్, ఖమ్మం, కరీంనగర్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్స్ తో పాటు 68 మునిసిపాలిటీలుంటే, ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత మొత్తం 141 మునిసిపాలిటీలను ఏర్పాటు చేసి, వాటికి కావలసిన నిధులను తీసుకురావడంలో పెద్ద ఎత్తున కృషి చేశారు. ఈరోజు పట్టణ జనాభా సుమారు యాభై శాతం దాకా ఉంది.

1.20 మ. రాష్ట్రంలోని 4 కోట్ల మంది ప్రజల్లో దాదాపు సగం జనాభా పట్టణ ప్రాంతాల్లోనే నివసిస్తున్నందున, మునిసిపాలిటీల అభివృద్ధిని దృష్టిలో ఉంచుకుని అన్ని

మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించి, తద్వారా పాలకుష్టాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మనం ఖమ్మం, మధిర పట్టణాలను చూడొచ్చు. ఇల్లెందు ప్రాంతం మునిసిపాలిటీగా మారడానికి ముందు, మునిసిపాలిటీగా మారిన తరువాత చూసినట్లైతే, ఆ పట్టణాన్ని మనం గుర్తుపట్టలేనంతగా అభివృద్ధి పనులు జరిగాయి. హైదరాబాదు నగరాన్ని విశ్వనగరంగా తీర్చిదిద్దేందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మరియు మునిసిపల్ శాఖామంత్యులు గారు అవిరళ కృషి చేస్తున్నారు. పట్టణాల నుండి హైదరాబాదు నగరానికి వచ్చి వెళ్ళే వాళ్ళు, మళ్ళీ కొన్ని రోజుల తరువాత హైదరాబాదు నగరానికి వస్తే, పై ఓవర్ల నిర్మాణం, అండర్ పాస్లు, స్పైరోడ్లు, దుర్గమ్మ చెరువు దగ్గర నిర్మించిన కేబుల్ బ్రిడ్జ్ వంటి నిర్మాణాల కారణంగా ఎన్నో మార్పులకు లోనవుతూ హైదరాబాదు నగరం అభివృద్ధి పథంలో ముందుకెళుతోంది.

అధ్యక్షా, గతంలో హైదరాబాదుకు వచ్చే వారి పరిస్థితి దయనీయంగా ఉండేది. హైదరాబాదుకు వచ్చిన వాళ్ళకు యూరిన్ పాస్ చేయాల్సిన పరిస్థితి వస్తే, వారి పరిస్థితి ఘోరంగా ఉండేది. మగవాళ్ళు ఏదోరకంగా పని కానిచ్చేస్తారు. కానీ, మహిళల పరిస్థితి మరి ఘోరంగా ఉండేది. అటువంటి పరిస్థితి నుండి ప్రస్తుతం, ఒక పద్ధతి ప్రకారం, ప్రతీ వెయ్యి మంది ఉండే ప్రాంతాల్లో మహిళలకు, పురుషులకూ ప్రత్యేకంగా మూత్రశాలలను నిర్మించడం జరిగింది. ఇక్కడే మన మునిసిపల్ మంత్రి గారు కొత్తగా ఆలోచించారు. మూత్రశాలలను మునిసిపాలిటీ నిర్వహణ క్రింద ఉంచితే, వారు సరిగ్గా నిర్వహించలేక, అవి కంపు కొడుతూ ఉండే అవకాశం ఉన్నందున, వాటి నిర్వహణను అవసరమున్నటువంటి నిరుద్యోగ యువకుడికి ఒక ఉపాధిని కల్పించే విధంగా అక్కడే ఒక గదిని కట్టి, టీ, స్నాక్స్ స్టాల్ ను ఏర్పాటు చేయించి, టాయ్ లెట్స్ నిర్వహణతోపాటు వారికి జీవనోపాధిని కల్పించడం జరిగింది. నాకు తెలిసి, ఇటువంటి అద్భుతమైన ప్రణాళికతో టాయ్ లెట్స్ నిర్మాణాలను హైదరాబాదు నగరంతోపాటు, ఖమ్మం వంటి ఇతర

పట్టణాలలో కూడా చేపట్టడం జరిగింది. 30 వేల జనాభా ఉండే భద్రాచలంలో మునిసిపల్ నిధులతో, ఐ.టి.సి. వంటి ప్రైవేటు కంపెనీల భాగస్వామ్యంతో టాయ్‌లెట్స్‌ను కట్టించడం జరిగింది. 2020వ సంవత్సరంలో జి.హెచ్.ఎం.సి.కి ప్రతి నెల రూ.78.00 కోట్లు, మునిసిపాలిటీలకు రూ.70.00 కోట్ల నిధులను ప్రభుత్వం ఇస్తోంది. ఈ టాయ్‌లెట్స్ నిర్మాణానికి గత రెండు సంవత్సరాలుగా రూ.2734.00 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గడచిన ఆరున్నర సంవత్సరాలుగా జి.హెచ్.ఎం.సి.లో రూ.36,000.00 కోట్లతో అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టి, ప్రస్తుతానికి రూ.23,000.00 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అనుకోకుండా అత్యధిక వర్షపాతం నమోదైతే, ఎంతో అభివృద్ధి చెందిన దేశాలుగా మనం భావించే అమెరికా, జపాన్ వంటి దేశాలు కూడా నీళ్ళలో మునిగి తేలిన పరిస్థితిని మనం చూశాం. మన దగ్గర ఎక్కువ వర్షపు నీరు వెళ్ళిపోవడానికి సరిపడినంత కెంపెసిటీ గల కాలువలు లేవు. నాలాల మీద జరిగిన ఆక్రమణలు కూడా వర్షపు నీరు వెళ్ళేందుకు అనుకూలించడం లేదు. ప్రతిపక్షాలకు ప్రభుత్వాన్ని అనడానికి ఏమీ దొరకక పోవడంతో, ఈ పరిస్థితిని చూపిస్తూ ప్రభుత్వాన్ని బద్దాం చేసే కార్యక్రమాలను వారు చేపట్టారు.

టిఎస్-ఐపాస్ ద్వారా మనం ఏదైనా ఇంటిని నిర్మించేందుకు పర్మిషన్ కావాలని కోరితే, 15 రోజుల్లోగా ప్రభుత్వం నుండి అనుమతి రాకపోతే, 16వ రోజు మీ పనిని మీరు మొదలుపెట్టుకోండి చెప్పిన ప్రభుత్వం, ముఖ్యమంత్రి గారు, మన మంత్రి గారు మనకుండడం మన అదృష్టంగా నేను భావిస్తున్నాను. పట్టణాలలో 10 శాతం గ్రీన్ బడ్జెట్‌ను పెట్టుకున్నాం. ఖమ్మం పట్టణంలో 1990 నుండి నేను నివాసముంటున్నాను. మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గడచిన ఆరున్నర సంవత్సరాలలో ఖమ్మం పట్టణం ఎంతగానో అభివృద్ధి చెందింది. కొత్తగా రోడ్లు వేసుకున్నాం, 20-25 కి.మీ.ల వరకు సెంట్రల్ లైట్లను ఏర్పాటు చేసుకున్నాం, ఎల్.ఈ.డి. లైట్లను పెట్టుకున్నాం, రోడ్ డివైడర్లను

ఏర్పరచుకున్నాం. ప్రతి వెయ్యి మందికి ఒక పబ్లిక్ టాయ్‌లెట్ ఉండాలనే నిబంధన ప్రకారం 15-20 టాయ్‌లెట్లను కూడా ఖమ్మం పట్టణంలో కట్టించుకున్నాం.

మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కాకతీయుల కాలం నుండి ఉన్న చెరువులను పునరుద్ధరించుకోవడం జరిగింది. పట్టణ సుందరీకరణలో భాగంగా హుస్సేన్ సాగర్ చుట్టూ ట్యాంక్ బండ్ సుందరీకరణ పనులు చేసుకున్నాం. ఖమ్మంలోని 'లకారం' చెరువు చుట్టూ బ్రహ్మాండమైన ట్యాంక్ బండ్‌ని 25-30 కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో కట్టి, బోటు పిక్‌అప్ ఏర్పాటు చేసి, పిల్లలకు ఆడుకునేందుకు ఆట వస్తువులను ఏర్పాటు చేసి, పెద్ద వాళ్ళకు జిమ్, దాని ప్రక్కనే వాక్‌స్ కొరకు ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేసి, దానిలో కేవలం సీనియర్ సిటీజన్లకు మాత్రమే రూ.70/- నుండి రూ.100/-లతో వాకింగ్ సౌకర్యాన్ని ఉపయోగించుకునే విధంగా ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది. ఎంతో మంది ఆక్రమించుకున్న చెరువును సుందరీకరణ చేసి, ఆకర్షణీయంగా చేయడం జరిగింది. అక్కడే రూ.8.00 కోట్లతో చేపట్టిన సస్పెన్షన్ బ్రిడ్జి పనులు కూడా వేగవంతంగా నడుస్తున్నాయి. ఎస్.ఎస్.పి. కెనాల్‌లో పశువులు తిరగడం, మనుషులు పడిపోవడం వంటి సంఘటనలు గతంలో జరుగుతూ ఉండేవి. ఆ కెనాల్‌కు రెండు ప్రక్కలా వెంప్‌లు పెట్టి, వెంక్‌లు నాటి, పిల్లలు ఆడుకునేటువంటి వస్తువులు పెట్టి, ఓపెన్ జిమ్‌ను ఏర్పాటు చేసి, వాకింగ్ ట్రాకులను తయారు చేయడం జరిగింది.

ఖమ్మంలో 2,000 డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ళు పూర్తయ్యాయి. మొన్ననే మన మునిసిపల్ మినిస్టర్ గారు ఖమ్మం వచ్చినప్పుడు 1,200 ఇళ్ళను ప్రారంభించారు. హైదరాబాదులోని గ్రేటర్ కమ్యూనిటీలో ఉన్నటువంటి వసతులన్నీ ఈరోజు అక్కడ ఉన్నాయి. ఆ డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ళలో ఉండే పిల్లల కోసం ఒక పార్కును, ఒక ఇంటిగ్రేటెడ్ కూరగాయల మార్కెట్‌ను, ఒక ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్‌ను, ఒక అంగన్ వాడీ సెంటర్‌ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఒక పేద వాడికి ఖమ్మంలో స్థలంతో పాటు ఇల్లు ఇవ్వడమంటే సుమారుగా రూ.50.00 లక్షలు. అక్కడి స్థలం అంత

విలువైనది. రాష్ట్రంలో సుమారు రూ.36,000.00 కోట్ల ఖర్చుతో ఒకటిన్నర సంవత్సర కాలంలో వాటర్ గ్రీడ్లను 90-95 శాతం పూర్తి చేసుకోవడం జరిగింది. అదే విధంగా ఖమ్మంలోని డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ళకు కూడా వాటర్ గ్రీడ్ ద్వారా త్రాగు నీటిని ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని చేయడం జరిగింది. ఎక్కడా, ఏ ఒక్క అవకాశాన్నీ కూడా వదిలి పెట్టకుండా, ఖమ్మం ప్రజలు కోరుకున్న విధంగా అన్ని పార్కులను సుందరీకరించిన కార్యక్రమాలు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మరియు మునిసిపల్ శాఖామాత్యుల వారి సహకారంతోనే జరుగుతున్నాయి.

1.30 మ. హైదరాబాదు నగరం విశ్వ నగరంగా ఉండేందుకు ఏమి చేశారని పలువురు ప్రశ్నించారు. హైదరాబాదు నగర పరిస్థితులను గతంతో పోల్చి చూసినట్లయితే ఎంత అభివృద్ధి జరిగిందో అర్థమవుతుంది. కానీ, కేవలం ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించాలనే కొంత మంది అలా మాట్లాడుతున్నారు అధ్యక్షా. ప్రభుత్వం చెట్లు నాటే కార్యక్రమం తీసుకుంటే, వాటిని పెద్దఎత్తున 5,6,7,8 అడుగుల ఎత్తు చెట్లు పెరిగేట్లు మొక్కలను వేసి, వాటిని సంరక్షిస్తున్నారు. ఖమ్మంలో 85 నుండి 90 శాతం మొక్కలను సంరక్షించుకోగలుగుతున్నాము. రాష్ట్రం మొత్తం అదే విధంగా ఉన్నదనుకుంటున్నాను. ఎవెన్యూ ప్లాంటింగ్ మూడు వరుసలలో రోడ్లలో వేయాలని ముఖ్యమంత్రి గారు సంకల్పిస్తున్నారు. అలా చేసినట్లయితే, ఒక్క గ్రామం నుండి వస్తుంటే, పాత రోజులలో అడవులున్న విధంగా గ్రామాలలో, పట్టణాలలో ఆ పచ్చదనం కనిపించే రోజులు వస్తాయి. ఈ ప్రభుత్వం ముందుచూపుతో మంగళవల్లి, బాటసింగారంలో లాజిస్టిక్స్ పార్కులను ప్రారంభించే కార్యక్రమాలు చేపడుతోంది. భారత దేశంలో హైదరాబాదు నెంబర్ వన్ సిటీగా మారుతుంది, దీనిని ఎవ్వరూ ఆపలేరు. రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలో ప్రభుత్వం అందించే రాయితీలు, TS-IPASS ద్వారా అనుమతులు సులభతరంగా అందించడం, ఇక్కడిశాంతి భద్రతలు బ్రహ్మాండంగా ఉండడం వలన మిగతా రాష్ట్రంలోని వారు హైదరాబాదు వైపు మొగ్గు చూపుతున్నారు. పోరాడి ప్రత్యేక రాష్ట్రం సాధించిన కేసీఆర్

గారి కృషి ఫలితంగానే నేడు ప్రపంచ దేశాలతో పోటీ పడే స్థాయికి తెలంగాణ రాష్ట్రం చేరుకున్నది. మన పురపాలక శాఖ మంత్రి గారి ముందు చూపుతో తీసుకునే నిర్ణయాల వల్లనే పురపాలక రంగం, పారిశ్రామిక రంగం, ఐ.టి. రంగంలో అద్భుతమైన అభివృద్ధి కనపడుతోంది. అన్ని రంగాల్లో రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందే విధంగా నిరంతరం పోరాడుతున్న వ్యక్తి మన పురపాలక శాఖా మంత్రిగారు. ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, పల్లె ప్రగతి, పట్టణ ప్రగతిపై మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు. పల్లె ప్రగతి గురించి 15 పేజీలలో, రాష్ట్రంలో ఏమి జరుగుతోంది, 12000 పై చిలుకు గ్రామ పంచాయతీలలో ఎలాంటి అభివృద్ధి జరుగుతోంది, కొత్తగా నాలుగు వేలకు పై చిలుకు గ్రామ పంచాయతీలు ఏర్పడ్డాయి వంటి అంశాలన్నీ పేర్కొనడం జరిగింది. నేను ఖమ్మం, వరంగల్, నల్గొండ జిల్లాలలో విస్తృతంగా పర్యటిస్తాను కాబట్టి, అక్కడ గతం కంటే ఏ పల్లెకు వెళ్ళినా పల్లె వనం, పచ్చదనం కనిపిస్తోంది.

పల్లెల్లో వైకుంఠ ధామాలు చాలా కొత్త హంగులతో కనిపిస్తున్నాయి. పల్లెల్లోని పరిశుభ్రతలో కూడా మార్పును నేను గమనించాను. దీనితోబాటు ఉద్యమం జరిగేటప్పుడు ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడితే, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అత్యధిక ఆదాయం వస్తుంది, వేగంగా అభివృద్ధి జరుగుతుంది, ఉద్యోగవకాశాలు వస్తాయని అనేక సందర్భాల్లో చాలా మంది మాట్లాడారు. ఆ కోణంలో చూసినట్లయితే గ్రామాలలో అభివృద్ధి గతం కంటే మెరుగ్గా ఉన్నప్పటికీ అనుకున్న స్థాయిలో అభివృద్ధి జరగడం లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటి నుండి ఈ ఏడేళ్లలో వార్షిక అభివృద్ధి రేట్లు ఎక్కువగా ఉన్నది, యాస్పిరేషన్స్ కూడా ఎక్కువగానే ఉన్నాయి. క్రింది స్థాయిలో ఉన్నవారి యాస్పిరేషన్స్ అందుకునే స్థితికి చేరుకోవాలనేది ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, మిషన్ భగీరథ కార్యక్రమంలో భాగంగా త్రాగునీరు అందిస్తున్నప్పటికీ, అన్ని గ్రామాల ట్యాంకులకు నీళ్ళు

వెళుతున్నాయి కానీ, చాలా గ్రామాలలో ఇండ్లకు నీళ్ళు చేరడం లేదు. బడ్జెట్ సమావేశంలో కూడా ఈ అంశాన్ని ప్రస్తావించాము. జిల్లా పరిషత్తు సమావేశాలలో, మండల పరిషత్తు సమావేశాలలో అనేక సార్లు మాట్లాడినప్పటికీ నాకు ఈ విషయం తెలిసింది. కాబట్టి, అది కూడా శ్రద్ధ తీసుకుంటే బాగుంటుంది అధ్యక్షా.

గతంలో కంటే పల్లెల్లో రోడ్ల నిర్మాణం, పరిశుభ్రత మెరుగ్గా ఉన్నప్పటికీ, ప్రతి గ్రామానికి బ్రాడ్వే ఇచ్చి, వాటర్ ట్యాంక్ ఇవ్వడం వల్ల చెట్ల పెరుగుదల ఎక్కువగా ఉన్నది. ఈ పల్లె ప్రగతిలో చెట్ల పెంపకాన్ని పూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. ఇది మంచి కార్యక్రమం. కానీ, సంఖ్యాపరంగా 90 శాతం చెట్లు బ్రతికుంటాయనేది వాస్తవం కాదు. అంత స్థాయిలో బ్రతికించడం చాలా కష్టం. కానీ, గత అరవై సంవత్సరాలుగా చూసుకుంటే అడవులు తరిగిపోయిన దశలో ఇప్పుడు మొక్కలను పెంచుతున్న స్థితి అభినందనీయం. పల్లెల్లో ఎక్కడ చూసినా చెట్లు, పల్లె వనాలు కనిపిస్తున్నాయి. కానీ, ఇక్కడ నివేదికలోని సంఖ్యలో తేడా ఉంటోంది. ఇది గమనించాల్సిందిగా ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

పల్లె ప్రగతి అంటే అన్ని రకాల ప్రగతి అంటున్నారు. పాఠశాల, ప్రభుత్వ సంస్థల లేదా అన్ని రకాల అభివృద్ధి పల్లె ప్రగతిని చెప్పి ఈ నివేదికలో ఉన్నది. పాఠశాలల పారిశుధ్య విషయానికి వస్తే, గౌరవ మంత్రి గారు అన్నీ బాగా జరుగుతున్నాయని చెప్పారు కానీ, పాఠశాలల్లో పారిశుధ్య కార్మికులు మాత్రము రెండు, మూడు రోజులకు ఒకసారి వస్తున్నారనే సమాచారముంది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 26 వేల పాఠశాలలుంటే, అందులో నాలుగు వేల పాఠశాలలు మాత్రమే రెగ్యులర్ ఆఫీస్ సబార్డినేట్ కానీ, స్వీపర్లుగానీ ఉంటున్నారు, 22 వేల పాఠశాలల్లో ఎవరూ ఉండరు. గతంలో టెంపరరీగా రూ.2,000/- నుండి రూ.2,500/- ఇచ్చి వాళ్ళను పెట్టుకునేవారు. ఇప్పుడది తీసేయడంతో తాళాలు వేసుకుని, తీసుకునే పని కూడా టీచర్లే ఉంటోంది. స్వీపర్లు ఉదయం ఊడుస్తారు కానీ వాళ్ళు సాయంత్రం వరకుండరు. దీనిపై ఈ దసరా సెలవుల్లో సరైన రీతిలో ఎంక్వైరీ చేయించి, ఇది సాధ్యమవుతుందా, కాదా చెప్పాలి.

సాధ్యం కాదనలేము. సాధ్యమవుతుందని మంత్రిగారు చెప్పారు. పాఠశాలలకు తాళం వేయించి, తీసేందుకు ఒక మనిషి ఉండే విధంగా చూస్తే మంచిదని అధ్యక్షుల ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

పట్టణ ప్రగతి విషయానికొస్తే, 30 పేజీలలో గుర్తుపెట్టుకోలేనన్ని అంశాలు ఈ నివేదికలో పొందుపరిచారు.

1.40 | ఎల్.బి.నగర్ పై ఓవర్ నిర్మాణం జరగకముందు ము. నగరంలోకి వచ్చి పోవడానికి నాకు చాలా సమయం పట్టింది. ఆ నిర్మాణం జరిగిన తరువాత ఎలాంటి బ్రాఫిక్ ఇబ్బందులు లేకుండా సమయానికి చేరుకోగలుగుతున్నాను. ఈ ప్రాంతంలోనే బి.ఎన్.రెడ్డి నగర్ వైపు అండర్ పాస్ ను కూడా ప్రారంభించారు. హైటెక్ సిటీలో హైవేలను ప్రారంభించారు. బ్రాఫిక్ ను క్రమబద్ధం చేసి ప్రయాణ సమయాన్ని తగ్గించడానికి చాలా గొప్ప ప్రయత్నం చేయగా, అందులో చాలా వరకు విజయాన్ని సాధించారు. నేను కోరేదేమంటే ULB (Urban Local Bodies)లో ఇంకా సూక్ష్మంగా పోవలసిన అవసరం ఉంది. అంటే ఇప్పటికీ కూడా ఎవరైతే ప్రభావితం చేసే వ్యక్తులు నివాసం ఉండే ప్రాంతాలు ఉన్నాయో అక్కడ జరిగిన అభివృద్ధి, అక్కడికి వచ్చే మంచినీళ్ళ సరఫరా, అక్కడ ఉన్న వసతులను వెనుకబడిన తరగతుల వారు ఉండే ప్రాంతాల్లోని ప్రజలకు అందడం లేదు అన్న విషయాన్ని నేను ప్రత్యక్షంగా చూశాను. ఆ పరిస్థితి మారాలి. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంటే మనుషులందరికీ సమాన అవకాశాలు కల్పిస్తుందనే భావన ఉంది. అందువల్ల నగరంలోని లేదా ఇతర ULBల్లో ఖమ్మం, నల్గొండ, కరీంనగర్ లాంటి ప్రాంతాల్లో ప్రభావితం చూపిన ప్రాంతాలలో జరిగిన అభివృద్ధి, ప్రభావితం చూపని ప్రాంతాల్లో అంత అభివృద్ధి జరగడం లేదు. ఏ నగరంలో కూడా అన్ని వర్గాల వారు ఒకే చోట ఉండరు. ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందిన వారు ఒకచోట, లేనివారు మరొకవైపు జీవిస్తున్నారు. ఆర్థికంగా లేని వారిని కాస్త చిన్న చూపు చూస్తున్నారు. పురపాలక మంత్రి వర్యులు సమీకృత, సమగ్ర, సమ్మిళిత అభివృద్ధి గురించి చాలాసార్లు

యువ మంత్రి కేబిఆర్ గారు మాట్లాడుతూ ఉంటారు. దీనిపైన తప్పనిసరిగా నేను కోరేదేమంటే, ఆ వైపుగా వారు దృష్టిపెట్టి ఆచరణలోకి వచ్చేటట్లు చర్యలు తీసుకున్నప్పుడు మాత్రమే తెలంగాణ ప్రజలందరికీ తప్పకుండా మేలు జరిగే అవకాశం ఉంటుంది. అదే విధంగా పాఠశాల విషయానికి వస్తే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చెప్పిన విషయాలే ఇక్కడ కూడా అంతే వాస్తవం. ఎందుకంటే కొత్త ULBలు ఏర్పడిన తరువాత సగం తెలంగాణ ప్రాంతం ULBల క్రిందకి వచ్చింది. పాఠశాలలు కూడా సగం ఇందులోకి వచ్చాయి. అక్కడ కూడా పారిశుధ్యం, తాళాలు వేసేవారు, తీసేవారు లాంటివన్నీ సాధ్యం కావడం లేదు. దాని కోసం ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ పెట్టవలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తూ, ఈ అవకాశం కల్పించిన తమరికి మరొకసారి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పురాణమ్ సతీష్ కుమార్:- నాకు మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. సభ్యులు నర్సిరెడ్డిగారి ప్రసంగం ఈరోజు భిన్నంగా ఉన్నది. వారికి ధన్యవాదాలు.

మిస్టర్ చైర్మన్ ప్రాటెం:- సభ్యులు నర్సిరెడ్డిగారి ప్రసంగం చాలా తృప్తిగా ఉంది.

శ్రీ పురాణమ్ సతీష్ కుమార్:- పల్లెలు బాగుంటే దేశం బాగుంటుంది. సామాజిక స్పృహ ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ దీన్ని ఒప్పుకోవాలి. వారు నర్సిరెడ్డిగారైనా, జీవన్ రెడ్డిగారైనా. గాంధీజీ కలలు కన్న గ్రామ స్వరాజ్యం రావాలంటే పల్లెలు బాగుపడాలని గ్రామాలల్లో, పట్టణాలల్లో తెల్ల బట్టలు ధరించిన ప్రతి ఒక్కరికి మైకు దొరికినప్పుడల్లా చెప్పిన మాటలు ఉపన్యాసాలకు పరిమితమైనవే తప్ప 2014 కంటే ముందు పల్లెల గురించి పట్టించుకున్న ప్రభుత్వాలే లేవు. కాంగ్రెస్, తెలుగు దేశం వంటి ఎన్నో పార్టీలు, ఎన్నో ప్రభుత్వాలు వచ్చినప్పటికీ పల్లెల గురించి, పల్లె ప్రజల గురించి శ్రద్ధ పెట్టిన ప్రభుత్వాలు లేవనే చెప్పాలి. 2014 జూన్ 2 వ తేదీన తెలంగాణ ఆవిర్భావం తరువాత పల్లెలన్నీ బాగుండాని, గాంధీజీ కలలు కన్న గ్రామ స్వరాజ్యం రావాలంటే పల్లెల నుండే మొదలు పెట్టాలని గాంధీజీ కన్న కలలను సాకారం చేసే దిశగా

గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పల్లెల పైన దృష్టిని కేంద్రీకరించారు. గతంలో దాదాపు 8000 గ్రామ పంచాయితీలుండేవి. ఒక్కొక్క గ్రామ పంచాయితీకి 100 Hamlets ఉండేవి. ఆ సర్పంచ్ ఆ అయిదు సంవత్సరాల కాలంలో Hamletsలో తిరిగే అవకాశం లేక అవి వెనుకకు నెట్టి వేయబడ్డాయి. నిర్లక్ష్యానికి గురయ్యాయి. 2009వ సంవత్సరంలో తెలంగాణ ఉద్యమం ఉధృతంగా ఉన్న సందర్భంలో 2009లో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే నూతన తండాలను, గూడెంలను నూతన గ్రామ పంచాయితీలను ఏర్పాటు చేస్తాము అని కాంగ్రెస్ మ్యానిఫెస్టోలో పెట్టడం జరిగింది. కానీ ఆ విధంగా చేయలేదు. 2014లో తెలంగాణ ఉద్యమ సమయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేబిఆర్ గారు ఏదైతే నినాదాలు చేశారో 'భావా నాటే మావారాజ్' ఏ తండాకు ఆ తండాకు చెందిన వ్యక్తి, ఏ గుడేనికి ఆ గుడేనికి చెందిన వ్యక్తే సర్పంచ్ గా ఉండాలని నినాదాలు చేశారో నినాదాలు నినాదంగానే కాకుండా దానిని అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత విధానం చేసి 12,769 గ్రామ పంచాయితీలను ఏర్పాటు చేసి ఈ అధికార వికేంద్రీకరణ ద్వారా ఎక్కడెక్కడి సర్పంచ్ లు Hamletsలో కూడా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేశారు. వీటిని పర్యవేక్షణ చేయడానికి గ్రామ కార్యదర్శులను 9,355 మందిని నియమించారు. పల్లెల కోసం పల్లె ప్రగతి కోసం అడిషనల్ కలెక్టర్ (లోకల్ బాడీస్) ఒక IAS అధికారిని కూడా పర్యవేక్షణ బాధ్యతలను అప్పగించి గ్రామాలను ముందుకు తీసుకెళుతున్నారు. పాత పంచాయితీ రాజ్ చట్టంలో కొన్ని లోసుగులు ఉన్న కారణంగా నూతన పంచాయితీ రాజ్ చట్టం ద్వారా ఆ గ్రామ సర్పంచ్ లకు నిధులు, విధులు, బాధ్యతలు కూడా అప్పజెబుతూ, గ్రామ పంచాయితీల్లో పారిశుధ్యం, త్రాగునీరు, పచ్చదనం వీటన్నింటిని ముందుకు తీసుకువెళ్లే విధంగా వారికి బాధ్యతలు కూడా అప్పగించడం జరిగింది. ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో ఏజన్సీ ప్రాంతంలో వర్షాకాలం వచ్చిందంటే విరాట్ కోట్లా సెంచరీలు కొట్టినట్లు మందల డిగ్రీల విష జ్వరాలతో గిరిజనులు మరణించేవారు. 2014వ సంవత్సరం ప్రారంభంలో కూడా ఈ మరణాలు ఉండేవి.

తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కెసిఆర్ గారు ప్రణాళికాబద్ధమైన ప్రణాళికతో పల్లె ప్రగతి కార్యక్రమం ద్వారా, మిషన్ భగీరథ కార్యక్రమం ద్వారా పల్లెల్లో మంచి వాతావరణం ఏర్పడింది. సభ్యులు సర్పిరెడ్డిగారు కేవలం బల్క్ వాటర్ మాత్రమే వస్తోందన్నారు. దాదాపు 90 శాతం ఇండ్లలో పనులు కూడా పూర్తి చేసుకోవడం జరిగింది. చిన్న చిన్న పొరపాట్ల వల్ల కొన్ని ఇండ్లలో రాలేకపోయినా, బల్క్ మాత్రం 100 శాతం వచ్చింది. ఇండ్లలో కూడా మంచి స్వచ్ఛమైన నీటిని త్రాగుతున్నారు కనుక ఈరోజు రోగాలు లేవు. ఒక్కరు కూడా ఈ సంవత్సరం విషజ్వరాలతో మరణించిన వారు లేరు. ఈ విషయాలు మేము చెప్పేవి కావు. ఆన్ రికార్డ్ అధ్యక్షా. వారు వాటిని చూసుకోవచ్చు. జిల్లా పరిషత్తులను, మండల పరిషత్తులను ఏర్పాటు చేసి వారికి విధులను అప్పగిస్తూ రూ.7500/-లుగా ఉన్న జిల్లా పరిషత్తుల ఛైర్మన్ల జీతాన్ని లక్ష రూపాయలకు పెంచారు.

1.50 | అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో జడ్.పి. మ. టి.సి.లకు నెలసరి గౌరవ వేతనం రూ.2,250/-, ఎం.పి.టి.సి.లకు రూ.1,500/- మరియు గ్రామ పంచాయతీ సర్పంచులకు రూ.1,000/-లు అందజేస్తే, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత జడ్.పి.టి.సి.లకు రూ.13,000/-, ఎం.పి.టి.సి.లకు రూ.6,500/- మరియు గ్రామ పంచాయతీ సర్పంచులకు రూ.6,500/- అందజేస్తోంది. ఈ విధంగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం “పల్లె ప్రగతి” కార్యక్రమం ద్వారా ముందుకు దూసుకెళ్తుంది.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు “పల్లె ప్రగతి” కార్యక్రమాన్ని ఒక కార్యక్రమంగా కాకుండా మానవత కోణంతో ఆలోచించారు. మాములు వాళ్ళకి ఇటువంటి ఆలోచనలు రావు. “వైకుంఠ ధామం” చాలా గొప్ప కార్యక్రమం. కుటుంబంలో ఎవరైనా చనిపోతే దహన సంస్కారాలు చేయడానికి స్థలం లేక మా వద్దకు వచ్చి ఏడ్చిన సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. ఇది ఎంతో దయనీయమైన పరిస్థితి. ఓ మైపు మనిషి చనిపోయిన బాధలో ఉంటే, దహన సంస్కారాలు చేయడానికి స్థలం లేక పెద్దమనుషులను అడుగుతుండేవారు. అంతిమ వీడ్కోలు

గౌరవంగా జరగాలని గ్రామంలో “వైకుంఠ ధామం” అను ఏర్పాటు చేసి ఈ సమస్యను అధిగమించడం జరిగింది.

ప్రతి గ్రామంలో త్రాగునీటి సరఫరాతో పాటు, వీధి దీపాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కొన్ని గ్రామాల్లో సెంట్రల్ లైటింగ్ సిస్టమ్ ను కూడా పెట్టడం జరిగిందంటే, కారణం ప్రభుత్వంలో ఉన్న మెసులుబాటు వల్లేనని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో పది రూపాయలకు దొరికే ఎర్ర బల్బులు ఉండేవి. ఆ వెలుతురుకు పాములు మరియు తేళ్ళు కనబడకపోయేవి. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత వెలుగు జిలుగులు విరజిమ్మేలా గ్రామాలు అభివృద్ధి పరచబడ్డాయి.

ప్రతి గ్రామ పంచాయతీలో “హరిత హారం” కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి పది శాతం నిధులను గ్రామ పంచాయతీలే ఖర్చు చేసే విధంగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కల్పించిన వెసులుబాటు నేపథ్యంలో నాటిన 85 శాతం మొక్కలు బ్రతికే ఉన్నాయి. ఒకటో రెండో మొక్కలు చనిపోతే, ఆ గ్రామ సర్పంచ్ బాధ్యత తీసుకొని మళ్ళీ వాటి స్థానంలో కొత్త మొక్కలను నాటే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

కలెక్టర్లు లోకల్ బాడీ అసిస్టెంట్లను ఏ లక్ష్యంతో పెట్టారో, ఆ లక్ష్య సాధన దిశగా అధికారులు గ్రామ గ్రామానికి వెళ్లి పర్యవేక్షిస్తూ, సర్పంచులకు సూచనలు ఇస్తున్నారు. ఈ నాడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి మానస పుత్రిక అయిన “పల్లె ప్రగతి” కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లడం జరుగుతోంది.

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రోడ్ల నిర్మాణం గురించి కొన్ని అంశాలను ప్రతిపక్ష సభ్యులు లేకపోయినా వివరించాలని అనుకుంటున్నాను. సభలో ఒక పార్టీ లేదు, మరొక పార్టీ రాలేదు. ఆన్ రికార్డ్ అధికార పక్షం నుండి కొన్ని విషయాలను చెప్పకోవలసిన అవసరం ఉంటుంది. 2004 నుండి 2014 వరకు పది సంవత్సరాల్లో డబ్ల్యూ.బి.ఎం. రోడ్లకు 10,835 కిలోమీటర్లకు గాను, రూ.3,618 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పటి నుండి ఏడు సంవత్సరాల కాలంలో పల్లెపై ఉన్న శ్రద్ధతో 18,606 కిలోమీటర్లకు గాను, రూ.8,536 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. గతంలో ఈ

ప్రాంతానికి చెందిన మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు మరియు ఎమ్మెల్యేలు ఉన్నారు. అప్పుడు ఎందుకు అభివృద్ధి జరగలేదు. చిత్తశుద్ధి ఉన్న ప్రభుత్వం, నాయకత్వం ఉన్నట్లైతే, సాధ్యపడుతుంది. “పల్లె ప్రకృతి వనం” కార్యక్రమంలో భాగంగా పల్లెలన్నీ సుందరంగా తయారవడంతో ప్రజలు వాకింగ్ కి వెళుతున్నారు. గతంలో “తెలుగుదేశం” “కాంగ్రెస్” పార్టీల ప్రభుత్వ హయాంలో కరెంటు ఉండదని పిల్లలు ఊరికి వెళ్లకపోయేవారు. కానీ, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత 24 గంటలపాటు ఉచిత కరెంటును మరియు “పల్లె ప్రకృతి” వనాల ద్వారా గ్రామాలను సుందరంగా తీర్చి దిద్దడంతో పాటు గ్రామాల్లో పట్టణాల వసతులను కల్పించిన ఘనత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారికే దక్కుతుందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వ హయాంలో గ్రామాల్లో మట్టి రోడ్లు ఉండేవి. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత గ్రామ గ్రామానికి సిసి రోడ్లను వేయించడం జరిగింది. 2004 నుండి 2010లో అంతర్గత రోడ్ల నిర్మాణానికి అయిన ఖర్చు 1,235 కిలోమీటర్లకు గాను, రూ.369 కోట్లు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఏడు సంవత్సరాల కాలంలో చేసిన ఖర్చు 7,553 కిలోమీటర్లకు గాను, రూ.2,265 కోట్లు ఖర్చు చేసిన ఘనత కేవలం తెలంగాణ ప్రభుత్వానికే దక్కుతుందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ వ్యత్యాసాన్ని గౌరవ సభ్యులు గమనించాలని కోరుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి ఏ నిధులను ఆపినా గ్రామ పంచాయతీ నిధులను ఆపకూడదని టంచన్ గా ఆ నిధులను అందివ్వడం జరుగుతోంది. గత ప్రభుత్వ హయాంలో పది సంవత్సరాల కాలంలో గ్రామీణ ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం రూ.12,173 కోట్లు ఖర్చు పెడితే, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పడిన ఏడు సంవత్సరాల కాలంలో రూ.58,303 కోట్లు ఖర్చు పెట్టిన ఘనత కేవలం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారికే దక్కుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా జిల్లా మరియు మండల పరిషత్తులకు ఎస్.ఎఫ్.సి. క్రింద రూ.500 కోట్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. కేంద్రం నుండి అవార్డులు, శాలువాలు, బోకేలు

మాత్రమే వస్తున్నాయి. కానీ, నిధులు మాత్రం రావడం లేదని గౌరవ పంచాయతీ రాజ్ శాఖామాత్యులు మొన్ననే సభలో చెప్పడం జరిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్రానికి వచ్చిన అవార్డులు “గందగి ముక్త భారత్”, “స్వచ్ఛ సుందర్ శౌచాలయ”, “స్వచ్ఛ సర్వేక్షన్ గ్రామీణ్”, “దీన్ దయాళ్ ఉపాధ్యాయ పంచాయతీ స్వశక్తి పురష్కార్” వంటి ఎన్నో అవార్డులను తెలంగాణ ప్రభుత్వం అందుకొని ప్రగతి బాటలో సాగుతోందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు బలసాని లక్ష్మీనారాయణ గారు అన్నట్లుగా, హైదరాబాద్ నగరమే అభివృద్ధి చెందితే తెలంగాణ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందినట్లు కాదని, మంచీర్యాల, ఆదిలాబాద్ మరియు చెన్నూరు వంటి ప్రాంతాలే కాకుండా అన్ని ప్రాంతాలు గౌరవ మంత్రి కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో అభివృద్ధి చెందడం జరుగుతోందన్నారు.

హైదరాబాద్ నగరంలో ఉన్నటువంటి సి.సి. రోడ్లు, సింగ్రల్ టైటింగ్ సిస్టమ్, పార్కులు వంటి వసతులను గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కల్పించడం జరిగింది. ఈ విధంగా ప్రణాళికాబద్ధంగా రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పరుస్తున్నారు. తెలంగాణ ప్రజలు సామాజికస్పృహతో తెలంగాణ రాష్ట్రసాధన ఉద్యమంలో పాల్గొని, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్నారు.

2.00 తెలంగాణ ప్రజల హృదయాల్లో ఆకాశమెత్తు **మ.** స్థాయిలో ఉన్న కేసీఆర్ గారిని మరియు కేసీఆర్ గారిని సభలోని ప్రతివక్ష సభ్యులు వారికి ఇష్టమొచ్చినట్లుగా, నానావిధాలుగా విమర్శిస్తున్నారు. ఆ విమర్శకులకు మనం చూపే కార్యక్రమాలే “పల్లె ప్రగతి” మరియు “పట్టణ ప్రగతి”. గౌరవ సభ్యులు ఐ.టి రంగంలో ఉద్యోగాలు లేవని అంటున్నారు. మొన్న జరిగిన స్వల్ప కాలిక చర్చలో ఐ.టి రంగంలో జరుగుతున్న అభివృద్ధి గురించి మనం మాట్లాడుకోవడం జరిగింది. సభ వెలుపల ఉన్న వారు విమర్శించాలి కాబట్టి విమర్శిస్తున్నారు తప్పితే, మన తెలంగాణ ప్రభుత్వాన్ని విమర్శిస్తే ప్రజలకు ఎవరో వెళ్లి

చెప్పవలసిన అవసరం లేదు, వారే గమనిస్తున్నారు. మొన్న ఒక నాయకుడు పాద యాత్ర చేస్తే వారికి ప్రత్యక్షంగా చూసే అవకాశం దొరికింది. ఆ భగవంతుడే వారికి ఆ అవకాశం కల్పించాడు. గడచిన ఏడు సంవత్సరాల కాలంలో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఎక్కడికి వెళ్ళినా సమస్యలు లేని రాష్ట్రంగా పచ్చదనం, నీళ్లు వంటివన్నీ ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా, రాష్ట్రప్రభుత్వం రైతు వేదికలను కూడా నిర్మించింది. వీటన్నింటికి నిధులు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచే వస్తున్నాయని చెప్పే నాయకులకు, వారి పాలిత రాష్ట్రాల్లో రైతు వేదికలు, పింఛన్, రైతు బంధు, రైతు భీమ వంటి పథకాలు ఎందుకు లేవని ప్రజలు నిలదీసే అవకాశం, ఆవశ్యకత రాబోయే రోజుల్లో ఉన్నదని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు ప్రజల ఆశయాలకు అనుగుణంగా, వారి అవసరాలు తీరుస్తూ, ఒక్కొక్క సందర్భం, మరొక వైపు అభివృద్ధితో, తెలంగాణ ప్రజలు కలలు కన్న విధంగా రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని మరియు గౌరవ కేటీఆర్ గారిని పల్లెత్తి మాట అంటే మాత్రం సహించేదిలేదని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామీణ ప్రాంతం నుంచి వచ్చిన వ్యక్తిగా “పల్లె ప్రగతి” మరియు “పట్టణ ప్రగతి” మీద మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే, ప్రస్తుతం నా టర్మ్ ముగుస్తున్నందున నాకు ఇది చివరి సమావేశం కాబట్టి, గౌరవ సభ్యులందరికీ పేరు పేరునా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, జై తెలంగాణ, జై కేటీఆర్, జై కేటీఆర్.

శ్రీ బొగ్గారపు దయానంద్ (నామినేటెడ్):-

అధ్యక్షా, నాకు మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను. పల్లెలు, పట్టణాలు, పచ్చతోరణాలుగా కళకళలాడాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కె.చంద్రశేఖర్ రావు గారు సంకల్పించారు. అందులో భాగంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం 4 విడతలుగా “పల్లె ప్రగతి”, “పట్టణ ప్రగతి” కార్యక్రమాలను చేపట్టి, విజయవంతంగా పూర్తి చేసింది. గ్రామాల అభివృద్ధి లక్ష్యంగా, పచ్చదనం, పరిశుభ్రత పెంపొందించే ఉద్దేశ్యంతో చేపడుతున్న “పల్లె ప్రగతి”

కార్యక్రమం నాలుగు విడతలుగా జరిగింది. మొదటి విడత 6 సెప్టెంబర్, 2019 నుంచి 5 అక్టోబర్, 2019 వరకు, రెండో విడత 02 జనవరి, 2020 నుండి 12 జనవరి, 2020 వరకు, మూడో విడత 1 జూన్, 2020 నుంచి 8 జూన్, 2020 వరకు, నాలుగో విడత కార్యక్రమం జూలై 1, 2021 నుండి జూలై 10, 2021 తేదీ వరకు జరిగింది. ఈ కార్యక్రమానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా నిధులు సమకూరుస్తున్నది. దేశంలోనే, తెలంగాణలోని పల్లెలు ఆదర్శ గ్రామాలుగా మారుతున్నాయి. దేశంలోనే ఏ పల్లెకూ లేని విధంగా రాష్ట్రంలోని ప్రతి పల్లెను ఏర్పాటు చేశాం. “పల్లె ప్రగతి”లో భాగంగా తెలంగాణలోని అన్ని గ్రామాలకు బ్రాడ్వే, డంప్ యార్డులు, వైకుంఠ ధామాలు, నర్సరీలు, పల్లె ప్రకృతి వనాలు, రైతు వేదికలు, కల్లాలు సమకూర్చాం. దేశంలోని మరే రాష్ట్రంలోనూ ఈ విధంగా జరుగలేదు. ఇది తెలంగాణ రాష్ట్రానికే గర్వకారణం. “హరిత హారం”లో నాటే మొక్కలు రోడ్లకు ఇరువైపులా స్వాగతం పలుకుతున్నట్లుగా రూపుదిద్దుకున్నాయి.

అదే విధంగా, ఇతర రాష్ట్రాలకన్నా తెలంగాణలో కరోనా కట్టడి ఉండటానికి “పల్లె ప్రగతి”, “పట్టణ ప్రగతి” కార్యక్రమాలే ప్రధాన కారణమని తెలియజేస్తున్నాను. కరోనా కట్టడికి స్వీయ నియంత్రణ, పారిశుధ్య కార్యక్రమాల నిర్వహణ ఒక్కటే మార్గం. కరోనా రికవరీ రేటు కూడా ఇతర రాష్ట్రాలకంటే తెలంగాణలో ఎక్కువగా నమోదైంది. సింగరేణి బొగ్గుగని ప్రాంతాలు పచ్చని చెట్లతో వేడిని తగ్గించి చల్లదనాన్ని పెంచుతున్నాయి. రాష్ట్రంలోని 12,769 గ్రామ పంచాయతీలకు గాను, 19,298 పల్లె ప్రకృతి వనాలు ఏర్పాటు చేశాము. కొన్ని గ్రామాల్లో రెండు చొప్పున అదనంగా 7,000 పల్లెల్లో ప్రకృతి వనాలు ఏర్పాటయ్యాయి. తెలంగాణ ఏర్పడిన నాడు, రాష్ట్రంలో కేవలం 84 గ్రామ పంచాయతీలకు మాత్రమే సొంతంగా బ్రాడ్వేలు ఉండేవి. కానీ, నేడు 12,769 గ్రామ పంచాయతీలకు బ్రాడ్వేలు, బ్రాలీలతో కూడిన బ్రాడ్వేలు సమకూరాయి. రాష్ట్రంలో మొత్తం 2,601 చోట్ల “రైతు వేదిక”ల నిర్మాణం జరిగింది. రాష్ట్రంలోని అన్ని గ్రామాల్లో వైకుంఠ ధామాల నిర్మాణం జరుగుతున్నది.

తెలంగాణలో మెరుగైన పారిశుధ్య విధానాలు మరియు ఫలితాలు సాధించినందుకు గుర్తింపుగా 2019 ఏడాదికిగాను కేంద్ర ప్రభుత్వ “స్వచ్ఛ సర్వేక్షన్” గ్రామీణ అవార్డు తెలంగాణ రాష్ట్రానికి దక్కింది. 20 నవంబర్ 2019న ఢిల్లీలో అవార్డుల ప్రధానోత్సవ కార్యక్రమంలో కేంద్రమంత్రి శ్రీ సదానందగౌడ్ చేతుల మీదుగా గౌరవ మంత్రి శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు గారు ఈ అవార్డును అందుకున్నారు.

రాష్ట్రంలో నగరాలు, పట్టణాల్లో పట్టణీకరణ శరవేగంగా జరుగుతున్నది. పట్టణ నివాసాలన్నీ పచ్చదనంతో పారిశుధ్య పనులతో పరిశుభ్రంగా విలసిల్లాలని భావించి, 24 ఫిబ్రవరి 2020 నాడు ఈ “పట్టణ ప్రగతి” కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాము. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా నగరాల్లోని 13 కార్పొరేషన్లు, పట్టణ ప్రాంతాల్లోని 128 మునిసిపాలిటీల్లో చేపట్టిన “పట్టణ ప్రగతి” కార్యక్రమాలు పది రోజులపాటు కొనసాగాయి. ఈ పనుల ద్వారా నగరాలు, పట్టణాల్లోని ప్రతి మూల అభివృద్ధి చేయడం జరిగింది. సౌకర్యవంతమైన పట్టణ నివాస కల్పనల దిశగా ఇది గట్టి పునాదిని ఏర్పరిచింది.

తెలంగాణలో ఏడవ విడత “హరిత హారం” లో 20 కోట్ల మొక్కలు నాటే లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించింది. 2015వ సంవత్సరంలో ప్రారంభమైన ఈ కార్యక్రమం 230 కోట్ల మొక్కలను నాటడమే లక్ష్యంగా నిర్దేశించుకున్నది. రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం 15,241 సర్సరీలున్నాయి. సుమారు 25 కోట్ల మొక్కలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. జాతీయ, రాష్ట్ర రహదారులతో పాటు పంచాయతీ రోడ్ల వెంట బహుళ వనాలను ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగా నాటుతున్నారు. ప్రతి ప్రాంతంలో అటవీ భూముల గుర్తింపు, అటవీ పునరుద్ధరణకు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. అటవీ బ్లాకుల వారీగా జిల్లా కలెక్టర్ నేతృత్వంలో అటవీ పునరుద్ధరణ ప్రణాళికలు చేపట్టారు. పటిష్ట చర్యలు, పర్యవేక్షణ ద్వారా అటవీ భూములు, సంపదను రక్షిస్తున్నారు. ప్రతీ మండల కేంద్రంతో పాటు, పట్టణ ప్రాంతాలకు సమీపంలో పెద్ద ప్రకృతి వనాల ఏర్పాటుకు ప్రాధాన్యతనిచ్చారు. ఖచ్చితంగా 85 శాతం మొక్కలు బతికేలా పంచాయతీ రాజ్ చట్టంలో పెట్టడం

జరిగింది. అన్ని స్థాయిల్లో ప్రజా ప్రతినిధులు, ఉద్యోగులు, ప్రజల భాగస్వామ్యం ఉండేలా చర్యలు తీసుకున్నారు. గత ఆరు విడతల్లో దాదాపు 220 కోట్ల మొక్కలు నాటడం జరిగింది. అడవుల బయట దాదాపు 159 కోట్ల మొక్కలు మరియు అడవుల లోపల దాదాపు 60 కోట్ల మొక్కలు నాటడం జరిగింది. హరిత హారం కోసం అన్ని శాఖలు కలిపి ఇప్పటిదాకా దాదాపు రూ.5,591 కోట్లను ఖర్చు చేశారు. ‘ఫారెస్ట్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా’ నివేదికల ప్రకారం 2019వ సంవత్సరం వరకు రాష్ట్రంలో 3.67 శాతం పచ్చదనం పెరుగుదల నమోదైంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా “హరిత హారం”లో భాగంగా 109 ‘అర్బన్ ఫారెస్ట్’ పార్కులు అభివృద్ధి అయ్యాయి. అందులో ఇప్పటికే 53 పార్కులు పూర్తవ్వగా, 35 ప్రజలకు అందుబాటులోకి వచ్చాయి, 18 సిద్ధంగా ఉన్నాయి. అలాగే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కేసీఆర్ గారు మరియు శ్రీ కేసీఆర్ గారి ఆధ్వర్యంలో రాష్ట్రంలోని నగరాలు, పట్టణాల్లో పట్టణీకరణ శరవేగంగా జరుగుతోన్నది. ఇందుకు సరిపడ మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించి, వాటిని మరింత మెరుగుపరచేందుకు ప్రభుత్వం “పట్టణ ప్రగతి” కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టింది.

2.10 మ. | పట్టణ నివాసాలన్నీ పచ్చదనం, పారిశుధ్య నిర్వహణతో పరిశుభ్రంగా విలసిల్లాలని భావించి 2020 ఫిబ్రవరి 24న ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడం జరిగింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా నగరాల్లోని 13 కార్పొరేషన్లు, పట్టణ ప్రాంతాల్లోని 128 మునిసిపాలిటీల్లో చేపట్టిన “పట్టణ ప్రగతి” కార్యక్రమాలు పది రోజుల పాటు కొనసాగాయి. ఈ పనుల ద్వారా నగరాలు, పట్టణాల్లోని ప్రతి మూల సందును అభివృద్ధి చేయడం జరిగింది. సౌకర్యవంతమైన పట్టణ నివాస కల్పనల దిశగా ఇది గట్టి పునాదిని ఏర్పరిచింది. “పట్టణ ప్రగతి” కార్యక్రమాల్లో నిర్దేశించిన లక్ష్యాల సాధన కోసం ప్రణాళికలు రూపొందించారు. ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రోత్సాహంతో, జోగినిపల్లి సంతోష్ కుమార్ గారు “హరిత హారం” కార్యక్రమం కోసం కోట్ల సంఖ్యలో మొక్కలను నాటడం జరిగింది. అలాగే ఫార్మా సిటీని కూడా ఇబ్రహీంపట్నంలో డెవలప్ చేయడం

జరుగుతోంది. అలాగే మన గడ్డి అన్నారం ఫ్రూట్ మార్కెట్ ను బాటసింగారానికి పిష్టి చేయడం జరిగింది. ఇక్కడ మల్టీ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ ను అతి త్వరలో నిర్మించడానికి కార్యక్రమం జరుగుతోంది. నాకు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జై తెలంగాణ, జై కేసీఆర్, జై కేటీఆర్.

శ్రీ కె. తారక రామారావు :- అధ్యక్షా, శ్రీ బలసాని లక్ష్మి నారాయణ గారు, శ్రీ నర్సి రెడ్డి గారు, శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ గారు, శ్రీ దయానంద్ గారు “పల్లె ప్రగతి - పట్టణ ప్రగతి” కి సంబంధించి కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. ప్రధాన ప్రతిపక్షానికి సంబంధించిన మిత్రులు కూడా మాట్లాడితే బాగుండేది. వారు లేరు. అయినప్పటికీ, క్లుప్తంగా, కీలకమైన ఈ అంశానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం తరపున, వారు లేవనెత్తిన కొన్ని అంశాలకు సంబంధించి వివరించే ప్రయత్నం చేస్తాను. ముఖ్యంగా పట్టణ ప్రగతికి సంబంధించే నేను పరిమితం అవుతాను.

అధ్యక్షా, మొన్ననే నేను, పరిశ్రమలకి సంబంధించి జరిగిన స్వల్పకాలిక చర్చలో చెప్పడం జరిగింది. భారత దేశ చరిత్రలో, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, “సమిశ్రితమైన అభివృద్ధి” అనే మాటను పదే పదే వాడుతున్నాను. అంటే ఒక హోలిస్టిక్ అప్రోచ్ తో, ఒక ఇంటిగ్రేటెడ్ ఆలోచనా విధానంతో ఇంక్లూజివ్ పద్ధతిలో ఒక రంగాన్ని ఎత్తుకొని ఇంకొక రంగాన్ని వదిలిపెట్టలేదు. ఏకకాలంలో సమాంతరంగా కలగలిపి తీసుకెళ్లే ఒక బృహత్తరమైన కార్యక్రమాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్నారు. ఎందుకంటే, సిద్ధాంత పరంగా వైవిధ్యాలు, సిద్ధాంత పరంగా విభేదాలు ఉంటాయి. రాజకీయ పక్షాల గురించి మాట్లాడేటప్పుడు నర్సిరెడ్డి గారు ఒక మాట అన్నారు. నాకు 61 సంవత్సరాలు, నేను ఈరోజు ఏ పల్లెకు వెళ్లినా, పట్టణానికి వెళ్లినా తేడా స్పష్టంగా కనబడుతుంది. గతానికి ఇప్పటికీ తేడా ఉంది. కాకపోతే ఇంకా బాగా చెయ్యాలి. మీరు ఆ దిశగా ముందుకు వెళ్లాలన్నారు. చాలా సంతోషం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేటీఆర్ గారి నాయకత్వంలో మన రాష్ట్రం

ఒక వైపు సంక్షేమాన్ని, మరొక వైపు అభివృద్ధిని అదే విధంగా ఒక వైపు వ్యవసాయాన్ని, మరొక వైపు పరిశ్రమలను, ఒక వైపు గ్రామీణ కుటీర పరిశ్రమలను మరొక వైపు ఐ.టి లాంటి రంగాన్ని, ఒక వైపు “పల్లె ప్రగతిని”, మరొక వైపు “పట్టణ ప్రగతి”ని రెండింటినీ ఏకకాలంలో జోడెద్దల మదిరిగా జోడించి ముందుకు తీసుకెళ్తున్నారు. ఇది బహుశా భారత దేశ రాజకీయాల్లోనే ఒక అత్యంత అరుదైన సందర్భమని నేను భావిస్తున్నాను. గతంలో మీరు చూసినట్లయితే, ఏ ప్రభుత్వమైనా ఒక ప్రాధాన్యాన్ని ఎంచుకొని ఇంకొక రంగాన్ని విస్మరించేది. కాని, ఈ ప్రభుత్వం అట్లా కాకుండా, ఏక కాలంలో రెండింటినీ కలిపి ముందుకు తీసుకెళ్తోంది. ఒకాడు మహాత్మా గాంధీ గారు భారత దేశానికి పల్లెలు పట్టుగొమ్మలు అన్నారు. అది వాస్తవం. భారత దేశాన్ని గమనించినట్లయితే, కేవలం 30,31 శాతం జనాభా మాత్రమే పట్టణ ప్రాంతంలో ఉంది, మిగతా 69-70 శాతం జనాభా పల్లెల్లోనే ఉంది. వాస్తవం ఏమిటంటే, పల్లెలు, పట్టుగొమ్మలు అయినప్పటికీ, పట్టణాలు ఈరోజు రాష్ట్రాన్ని, దేశాన్ని, ప్రపంచాన్ని నడిపే ఎక్సామిక్ ఇంజన్లుగా రూపొంతం చెందాయి. ఈ మాటను నేను ఎందుకన్నానంటే, ఉదాహరణకి ఈరోజు మనం తెలంగాణను తీసుకుందాము. తెలంగాణ భూభాగం లక్షా పన్నెండు వేల స్క్వేర్ కిలోమీటర్లు. మనం జనాభా పరంగా చూసినట్లయితే, 2011 సెన్సెస్ తీసుకుంటే, 41-42 శాతం జనాభా పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఉంది. గత పదేళ్లలో జరిగిన పట్టణీకరణ, కొత్తగా ఏర్పాటైన మునిసిపాలిటీలు, విలీనమైన గ్రామాలు ఇవన్నీ తీసుకుంటే, దాదాపుగా 45-50 శాతం జనాభా తెలంగాణలో కూడా ఈరోజు పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఉంటున్నారు. తెలంగాణ భూభాగం చూసుకుంటే లక్షా పన్నెండు వేల స్క్వేర్ కిలోమీటర్లు. హైదరాబాద్ నగరం 675 స్క్వేర్ కిలోమీటర్లు. 141 మునిసిపాలిటీలన్నింటినీ చూస్తే, 2000 స్క్వేర్ కిలోమీటర్లు ఉంటుంది అధ్యక్షా. అంటే మొత్తంగా చూసినట్లయితే మూడు శాతం కూడా లేదు. మూడు శాతం భూభాగంలో యాభై శాతం జనాభా ఉంటుంది. సహజంగా మౌలిక వసతుల మీద ఉండే ఒత్తిడిని

మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. దానితోపాటు ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయం చెప్పాలి. నేను ఇందాక అన్నాను. పట్టణాలు ఆర్థిక చోదక శక్తులు, ఎకనామిక్ ఇంజన్స్ అని అన్నాను. ఎందుకన్నానంటే అధ్యక్షా. ఎక్కడైతే ఈ ULBs ఉన్నాయో, అక్కడ నుంచే రాష్ట్రానికి సంబంధించినంత వరకూ 65-70 శాతం దాకా జీఎస్ డీపీ వస్తుంది. ఎందుకంటే, ఇక్కడ ఉండే ఎకనామిక్ యాక్టివిటీ, ఉపాధి అవకాశాలు, విద్యా అవకాశాల వల్ల ప్రజల మైగ్రేషన్ జరుగుతుంది. కొత్తగా రాష్ట్రం ఏర్పడింది. పది జిల్లాలున్న తెలంగాణ, 33 జిల్లాలు అయ్యింది. 132 కొత్తమండలాలు వచ్చాయి. కొత్త రెవెన్యూ డివిజన్లు వచ్చాయి. అదే విధంగా కొత్త గ్రామ పంచాయతీలు వచ్చాయి. దశాబ్దాల కల నెరవేరింది. అదే విధంగా గతంలో 68 ఉన్న మునిసిపాలిటీలు, ఈరోజు 141 అయ్యాయి. కొత్త కార్పొరేషన్లు ఏర్పడ్డాయి. కొత్త మునిసిపాలిటీలు ఏర్పడ్డాయి. పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం అధికార వికేంద్రీకరణ కోసం ప్రజల వద్దకే పాలన ఉండే విధంగా పరిస్థితి కొనసాగుతోంది. ప్రజలకు అత్యంత సన్నిహితంగా అధికారులుండాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ రకంగా వికేంద్రీకరించుకున్నాము. “పురపాలన” అనే మాటలోనే పౌరుల భాగస్వామ్యంతో కూడిన పాలన అనే అర్థం ఇమిడి ఉంది. అందుకే పౌరుడు కేంద్రంగా, ఆ పౌరుడి యొక్క సమస్యల పరిష్కారమే ప్రధాన ఇతివృత్తంగా మా విధానాల రూపకల్పన జరుగుతోంది. మునిసిపల్ చట్టం కావచ్చు, ఇతర చట్టాలు కావచ్చు. అదే రకంగా తీసుకున్నాము. మునిసిపల్ చట్టంలో ఎన్నో కీలకమైన అంశాలున్నాయి. ఏ రకంగా అయితే, పంచాయతీ రాజ్ చట్టంలో అంశాలను పెట్టుకున్నామో, అదే పద్ధతిలో ఒకవైపు జవాబుదారీతనాన్ని పెట్టాము. అధికారులు లేదా ప్రజా ప్రతినిధుల యొక్క విధులను వారికి గుర్తు చేస్తూనే, నిధులను సమకూరుస్తూనే ఒక సమగ్రమైన ఆలోచనా విధానాన్ని తీసుకొచ్చాము. దానితోపాటు పౌరులను భాగస్వాములను చేస్తూ వార్డ్ కమిటీలను ఏర్పాటు చేసాము. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వార్డు కమిటీలకు సంబంధించి నాలుగు రకాల కమిటీలుంటాయి. యూత్ కమిటీ, మహిళా కమిటీ, సీనియర్

సిటీజన్స్ కమిటీ, ఎమినెంట్ సిటీజన్స్ కమిటీ అని ఉన్నాయి. ఈ నాలుగు కమిటీలలో దాదాపు రెండు లక్షల పైచిలుకు వ్యక్తులను భాగస్వాములను చేసుకున్నాము. పది శాతం బడ్జెట్ ఏదైతే మునిసిపాలిటీకి ఉంటుందో, దాన్ని గ్రీన్ బడ్జెట్ కోసం పెట్టుకున్నాము. ప్రతి మునిసిపాలిటీకి ఆదేశమిచ్చాము. వారన్నారు పట్టణాలలో కూడా పచ్చదనం కనబడుతుంది, పెరుగుతుందన్నారు. గ్రీన్ యాక్షన్ ప్లాన్ పేరుతో ప్రతి పట్టణానికి ఆదేశాలిచ్చి, అడిషనల్ కలెక్టర్, లోకల్ బాడీ అని కొత్త వ్యవస్థను సృష్టించి ఈ రకంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం వల్ల పట్టణాలలో కూడా మంచి మార్పు కనబడుతోంది. పౌరుడి పైననే విశ్వాసం ఉంచి, పౌరుడికే బాధ్యతనిచ్చి ఈరోజు చాలా కార్యక్రమాలను చేయడం జరుగుతోంది. సెల్ఫ్ అసెస్మెంట్ అంటున్నాము. సెల్ఫ్ అసెస్మెంట్ అంటే, మీరెంత వన్ను కట్టాలో మీరే అసెస్ చేసుకోండి అని అర్థం. 75 చ.గ కంటే తక్కువ జాగా ఉంటే ఆటోమ్యాటిక్ అప్రూవల్ అవుతుందని, “టీఎస్-బీపాస్” అనే యాక్ట్ను తీసుకొచ్చాము. దానితోపాటు పట్టణాలలో టంచునుగా ఒక క్రమశిక్షణను తీసుకురావాలనే ఉద్దేశ్యంతో, సీసీ ఛార్జీలు ప్రతి నెలా ఇచ్చే విధంగా చట్టంలో మార్పులు తెచ్చాము. దానితోపాటు అన్నింటికంటే ముఖ్యమైనది, మన కోసం పనిచేసే ఉద్యోగులున్నారు. మనందరికీ తెలుసు, మనందరం కూడా లాక్ డౌన్ తొంద్రై రోజుల పాటు ఇళ్లలో ఉన్నా, బయటకి వచ్చి పారిశుధ్య కార్మికులు పని చేశారు. మన మునిసిపాలిటీలలో, గ్రామ పంచాయతీలలో, హెల్త్ కేర్ వర్కర్స్, పోలీస్ సిబ్బంది అదే రకంగా పారిశుధ్య కార్మికులున్నారు. వారి బాగోగులు కూడా చూసుకోవలసిన బాధ్యత మన మీద ఉంటుంది. నాకు బాగా గుర్తుంది. నేను గతంలో కూడా శాసన సభ్యునిగా పనిచేసాను. ఆనాడు, మూడు నాలుగు నెలలకొకసారి కూడా పారిశుధ్య కార్మికులకు జీతాలిచ్చేవారు కాదు. ఆ ఇచ్చే జీతం కూడా, ఏడు వేల రూపాయలని, ఎనిమిది వేల రూపాయలని ఇలా ఇష్టానుసారంగా జరిగేది. ఈరోజు గర్వంగా, సంతోషంగా చెబుతున్నాను.

2.20 | అధ్యక్షా, ఒక క్రమ శిక్షణను తీసుకురావాలనే ము. ఉద్దేశ్యంతో, పట్టణాల్లో సి.సి.ఛార్జీలు కూడా ప్రతి నెలా రంచనుగా ఇచ్చే విధంగా చట్టంలోనే మార్పులు తెచ్చాం. అన్నింటికన్నా ముఖ్యమైనది, మన కోసం పని చేసే ఉద్యోగులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారి బాగోగులు కూడా చూసుకోవలసిన బాధ్యత మనమీదుంది. మనందరికీ తెలుసు, మనమంతా కోవిడ్-19 సమయంలో లాక్డౌన్ సమయంలో ఇళ్ళల్లో ఉన్నాం. మనమందరం ఇళ్ళల్లో ఉన్నా, మన మునిసిపాలిటీల్లో, గ్రామ పంచాయితీల్లో బయటకు వచ్చి పని చేసింది పారిశుధ్య కార్మికులు, హెల్త్ కేర్ సిబ్బంది మరియు పోలీసులే. ఆనాడు పారిశుధ్య కార్మికులకు మూడు, నాలుగు నెలలకొకసారి కూడా జీతాలివ్వకపోయేది. ఆ ఇచ్చేది కూడా 7 వేలు లేదా 8 వేల రూపాయలు మాత్రమే. ఇస్తానుసారంగా జరిగేది. నాకు బాగా గుర్తుంది, నేను అప్పుడు కూడా శాసన సభ్యుడిగా ఉన్నాను. కానీ ఈరోజు, నేను గర్వంగా చెప్తున్నాను, సంతోషంగా చెప్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, మునిసిపాలిటీలు చిన్నవైనా, పెద్దవైనా, నెలకు రూ.12,000/-లకు తగ్గకుండా టంచనుగా ప్రతి నెల పారిశుధ్య కార్మికులకు జీతాలిస్తున్నాయి. ఖచ్చితంగా ఈ.ఎస్.ఐ. కడుతున్నాం. కార్మికుల ప్రాటెక్షన్ కోసం, వారి సంక్షేమం కోసం ప్రత్యేక కార్యక్రమాలని రూపొందించాం.

(సభలో సభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ తమ హర్షాన్ని వ్యక్తం చేశారు)

అధ్యక్షా, మౌలికసమస్యల విషయం గురించి ఇందాక మిత్రులు మాట్లాడారు. నా దగ్గర చాలా సమాచారం ఉంది గానీ, దాని లోతుల్లోకి పోను. పౌరుడు కేంద్రంగా అనుకున్నప్పుడు, మన ముఖ్యమంత్రి గారు పదే పదే చెప్పే మాట 'నేల విడిచి సాము చేయకండి; ప్రజలు కోరుకునే పనులు చేయండి; మెరుగైన రోడ్ల నిర్వహణ; మెరుగైన డ్రైనేజీల నిర్వహణ; మెరుగైన పార్కుల నిర్వహణ; మెరుగైన సెంట్రల్ లైటింగ్ సిస్టమ్ వంటి ప్రజలు సురక్షితంగా ఉండేందుకు అవసరమైన కార్యక్రమాలు తీసుకోండి; ప్రజలు ఎక్కువగా గుమిగూడేటటువంటి మార్కెట్లు, ఇతరత్రా

ప్రాంతాలను బాగా అభివృద్ధి చేయండి'. వారు చెప్పిన దానికి అనుగుణంగా టి.యు.ఎఫ్.ఐ.డి.సి. (తెలంగాణ అర్బన్ ఫైనాన్స్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్) అనే ఒక సంస్థను ఏర్పాటు చేశాం. దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి రూ.2,000.00 కోట్లను రుణంగా సమీకరించుకున్నాం. దానిలో భాగంగా చేపట్టిన పనుల వల్ల ఈ రోజు ఏ పట్టణానికి వెళ్ళినా ఒక విజిబుల్ ఫేస్ లిఫ్ట్ కనబడుతుంది. సెంట్రల్ మీడియమ్స్, లైటింగ్స్, మెయిన్ రోడ్స్ ఇంప్రూవ్మెంట్స్, జంక్షన్ ఇంప్రూవ్మెంట్స్ వంటి పనులను చేపట్టాం.

అధ్యక్షా, దాదాపు రెండు వేల కోట్ల రూపాయల రుణం తీసుకొని, అన్ని మునిసిపాలిటీల్లో కూడా దాదాపు రూ.3000.00 కోట్ల విలువైన పనులు చేపట్టాం. ఎందుకంటే, ఇంజనీరింగ్ పనులు ఎప్పుడైనా ఒకటిన్నర రెట్లుగా చేపట్టడం జరుగుతుంది. జి.హెచ్.ఎం.సి. పరిధిలో ఎస్.ఆర్.డి.సి. రూపంలో కొత్త అండర్ పాస్లు, ఫ్లై ఓవర్ల నిర్మాణాలను రూ.6,000.00 కోట్లతో చేపడుతున్నాం. వాటితోపాటు సి.ఆర్.ఎం.సి. (కాంప్రహెన్సివ్ రోడ్ మేనేజ్మెంట్ ప్రోగ్రాం) పేరిట రూ.1829.00 కోట్లతో 724 కి.మీ.ల మేర హైదరాబాదులోని ప్రధాన రహదారులను మెరుగు పరచుకుంటున్నాం. 'హైదరాబాద్ రోడ్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్' పేరిట ఒక సంస్థను ఏర్పాటు చేసి, 132 లింక్ రోడ్లను కూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. వీటి వల్ల కొత్త ఎకనామిక్ యాక్టివిటీ, డి-కంజెషన్ ఆఫ్ ట్రాఫిక్ వంటి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. ఇందాక బలసాని లక్ష్మీనారాయణ గారు మాట్లాడుతూ నాలాలను మెరుగు పరచాలని కోరారు. వాస్తవమే. ఎస్.ఆర్.డి.సి. తరహాలోనే నాలాలను మెరుగుపరచేందుకు 'స్ట్రాటజిక్ నాలా డెవలప్మెంట్ ప్రోగ్రామ్'ని తీసుకువచ్చాం. మొదటి దశలో రూ.858.00 కోట్లను ఇందుకు ఖర్చు చేయబోతున్నాం. భవిష్యత్తులో దానిని విస్తరించాలనే ఆలోచన చేస్తున్నాం.

అధ్యక్షా, హెచ్.ఎం.డి.సి. (హైదరాబాద్ మెట్రో డెవలప్మెంట్ అథారిటీ) ఆధ్వర్యంలో చాలా కార్యక్రమాలను తీసుకున్నాం. బాలానగర్లో ఎప్పుడూ రద్దీగా ఉండే

ప్రాంతంలో రూ.387.00 కోట్లతో మంచి పై ఓవర్ను నిర్మించాం. హైదరాబాదులోని కోకా పేట దానంతటదే ఒక ఫైనాన్సియల్ డిస్ట్రిక్ట్గా ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి కలిగి ఉంది. అదే కోకాపేట ప్రాంతంలో 530 ఎకరాల్లో అంతకంటే మెరుగ్గా ఒకకొత్తసీటీని నిర్మించబోతున్నాం. 'మంగళం పల్లి మరియు బాట సింగారం' లలో రెండు లాజిస్టిక్ పార్కులను కూడా హెచ్.ఎం.డి.ఏ. నిర్మించింది. మరిన్ని కార్యక్రమాలు చేయబోతున్నాం. చెరువుల సుందరీకరణకు ప్రత్యేకంగా ఒక కమీషనర్ని నియమించుకున్నాం. కొన్ని చెరువులను హెచ్.ఎం.డి.ఏ., కొన్ని చెరువులను జి.హెచ్.ఎం.సి., మరి కొన్ని చెరువులను నీటిపారుదల శాఖ అభివృద్ధి చేస్తున్నాయి. వీటన్నింటినీ సమన్వయ పరచడానికి, ప్రతి చెరువుకి ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ తయారు చేయడానికి ఒక స్పెషల్ కమీషనర్ని ఏర్పాటు చేసుకున్నాం.

అధ్యక్షా, గండి పేట చెరువుని 1920వ సంవత్సరంలో నిర్మించారు. ఆ చెరువును నిర్మించి వంద సంవత్సరాలు పూర్తికావస్తున్న సందర్భాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని రూ.36.50 కోట్లతో ఒక బృహత్తరమైన పార్కుని ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. రూ.37.00 కోట్లతో ట్యాంక్ బండ్ ని మెరుగుపరిచాం. ప్రస్తుతం ట్యాంక్ బండ్ చాలా ఆక్షరణీయంగా మారింది. ప్రతీ ఆదివారం ప్రజలు పెద్ద ఎత్తున తరలి వస్తున్నారు. హుస్సేన్ సాగర్ లేక్ చుట్టూ కొత్తగా ఒక నైట్ బాజార్ను ఏర్పాటు చేయబోతున్నాం. ఈ రకంగా హెచ్.ఎం.డి.ఏ. అధ్యక్షంలో కూడా చాలా కార్యక్రమాలను తీసుకున్నాం. 159 కి.మీ.ల ఔటర్ రింగ్ రోడ్డుని హెచ్.ఎం.డి.ఏ. నిర్వహిస్తోంది. దాని చుట్టూ దాదాపుగా రూ.100.00 కోట్లతో ఎల్.ఈ.డి. సిస్టమ్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. వసులు దాదాపుగా పూర్తికావస్తున్నాయి. ఇప్పటికే ఉన్న సర్వీసు రోడ్లను విస్తరిస్తున్నాం. ప్రస్తుతం రూ.387.00 కోట్లతో నానక్రాం గూడ నుండి టి.ఎస్.పి.ఎ. వరకు, నార్సింగి నుంచి కొల్లూరు వరకు మొదటి దశలో సర్వీసు రోడ్ల విస్తరణ పనులను చేపట్టాం, ఇంకా విస్తరిస్తాం.

అధ్యక్షా, మంచి నీటి సరఫరా విషయంలో చూస్తే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కే.సి.ఆర్. గారు వదనీ బాధ్యతలు చేపట్టే నాటికి హైదరాబాదు మహా నగరంలోని కొన్ని శివారు ప్రాంతాల్లో 14, 15 రోజులకొకసారి త్రాగు నీరు సరఫరా చేసే పరిస్థితి ఉండేది. ఆనాడు ఒక రోజుకు 342 మిలియన్ గ్యాలన్స్ త్రాగు నీటిని హైదరాబాదు నగరంలో సరఫరా చేయడం జరిగేది. కానీ, ఈరోజు నేను గర్వంగా చెప్తున్నాను, ఆనాడు ఇచ్చిన 342 మిలియన్ గ్యాలన్స్ నుండి రోజుకు 602 మిలియన్ గ్యాలన్స్ మంచి నీటిని హైదరాబాదు నగరంలో సరఫరా చేసే పరిస్థితిని ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత తీసుకురావడం జరిగింది. త్రాగు నీటి సరఫరాలో నేటికి 77 శాతం ఇంప్రూవ్మెంట్ వచ్చింది.

(సభలో సభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ తమ హర్షాన్ని వ్యక్తం చేశారు)

ఆనాడు 14 రోజులకు ఒకసారి త్రాగు నీళ్ళు వచ్చే ప్రాంతాలలో కూడా, ఈ రోజు కనీసం రోజు విడిచి రోజు త్రాగు నీటిని సరఫరా చేసే పరిస్థితి వచ్చింది. భవిష్యత్తులో ప్రతీ రోజు కూడా త్రాగు నీటి సరఫరా జరిగే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉండే 142 మునిసిపాలిటీలలో రూ.5,378.00 కోట్లతో ఇంటింటికీ త్రాగు నీరు ఇచ్చే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం. హైదరాబాదులోని శివారు మునిసిపాలిటీలలో ఉండి జి.హెచ్.ఎం.సి.లో విలీనమైన ప్రాంతాల్లో రూ.2,100.00 కోట్లతో త్రాగు నీటి సౌకర్యాన్ని ఇప్పటికే కల్పించాం. 90-95 శాతం సమన్వయ పరిష్కారమైంది. కానీ, నగరం విస్తరిస్తూ పోతోంది. ఎప్పటికప్పుడు కొత్త కాలనీలు, కొత్త గేటెడ్ కమ్యూనిటీలు, కొత్త అపార్ట్మెంట్లు వస్తూనే ఉన్నాయి. అందుకే, ఈ మధ్యనే ముఖ్యమంత్రి గారు రూ.1,200.00 కోట్లు అదనంగా మంజూరు చేశారు.

అధ్యక్షా, భవిష్యత్తు అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని సుంకిశాల నుండి రూ.1,450.00 కోట్లతో హైదరాబాదు నగరానికి మరొక డ్రింకింగ్ వాటర్ లైన్ను వేయబోతున్నాం. మరొక రూ.4,700.00 కోట్లతో కేశవాపురం దగ్గర డెడికేటెడ్

డింకింగ్ వాటర్ రిజర్వాయర్ కూడా కట్టాలని ప్రభుత్వం జీ.వో. కూడా జారీ చేసింది. ఆ వసూలను కూడా చేపడతాం. ఈ రకంగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వేల కోట్ల రూపాయలు డింకింగ్ వాటర్ మీద ఖర్చు పెట్టి కొత్తగా 13.50 లక్షల వాటర్ కనెక్షన్లు ఇస్తున్నాం. అందులో పేదవారికి రూ.1/-కే నల్లా కనెక్షన్ ఇస్తున్నాం. దారిద్ర్య రేఖకు పైన ఉండే వారికి రూ.100/-లకు నల్లా కనెక్షన్ను ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అధ్యక్షా, కేవలం నగరానికిమంచి నీటి సరఫరా చేయడమే కాదు, అక్కడ ఏర్పడే లిక్విడ్ వేస్ట్ జీ, సివరేజీ ట్రీట్మెంటుకు సంబంధించి, లిక్విడ్ వేస్ట్ మేనేజ్మెంట్ కోసం ఒక పటిష్టమైన కార్యాచరణ రూపొందించి, హైదరాబాదు నగరాన్ని భారత దేశంలోనే 100 శాతం సివరేజీ మేనేజ్మెంట్ చేస్తున్న నగరంగా తీర్చిదిద్దడానికి రూ.3,866.00 కోట్లను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మంజూరు చేశారు. అది కూడా పూర్తయితే, we will be the only Metro City in India, which is giving 100% sewerage treatment. దీన్ని కూడా రాబోయే రెండేళ్ళలో పూర్తి చేస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకి తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, జి.హెచ్.ఎం.సి. పరిధిలో 20 వేల లీటర్ల వరకు ఉచితంగా మంచి నీటిని అందజేస్తున్నాం. ప్రస్తుతం నాలుగున్నర లక్షల వుంది ప్రజలకి ప్రయోజనం చేకూరుతున్నది. ఇంకా కొంత వుంది ఏమైనా సమస్యలున్నట్లైతే, వాటిని కూడా పరిశీలించి వారికి కూడా 20 వేల లీటర్ల ఉచిత మంచి నీటిని ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని విస్తరిస్తాం. గతంలోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు మంచి నీళ్ళు కావాలని కోరిన వారికి పట్టపగలే చుక్కలు చూపించాయి. కానీ, ఈ ప్రభుత్వం, ఒకవైపు కాళేశ్వరం లాంటి నీళ్ళతో బీడు భూములను సస్యశ్యామలం చేస్తోంది; మరొకవైపు మిషన్ భగీరథ పథకంతో ప్రతి గొంతును కూడా తడిపే ప్రయత్నం చేస్తోంది. నాకు బాగా గుర్తుంది, ఒక నాడు ఖైరతాబాద్ జల మండలి మీదుగా దాటాలంటే, మంచి నీటి కోసం అక్కడ ఖాళీ కుండలు, ఖాళీ బిందెలు పట్టుకొని ప్రదర్శనలు చేస్తూ కనిపించేవారు. ఈ రోజు పరిస్థితి అలా లేదు. ల్యాంకర్

వచ్చిందంటే, జల యుద్ధాలు జరిగే పరిస్థితి ఆనాడు ఉండేది. కానీ, ఈ రోజు అలాంటి పరిస్థితి లేదు. ఆ రకంగా ఈ రోజు మంచి ఆలోచనతో, చాలా పటిష్టంగా ముందుకు పోతున్నాం.

అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల మేరకు పారిశుధ్యం మీద కూడా దృష్టి పెట్టిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని మునిసిపాలిటీలకు స్పష్టమైన కార్యాచరణ ఇచ్చి, పటిష్టమైన ఆలోచనా విధానంతో ముందుకు పోతున్నాం. దాని వల్ల స్వచ్ఛ తెలంగాణ కార్యక్రమంలో భాగంగా తడి, పొడి చెత్తలను వేరు చేయడానికి 37 లక్షల చెత్త బుట్టలిచ్చాం. హైదరాబాదు నగరంలో 44 లక్షల బుట్టలిచ్చాం. తద్వారా తడి, పొడి చెత్తలను వేరు చేసేందుకు ఒక దృఢమైన ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఆ విధంగా సేకరించిన చెత్తను తీసుకెళ్ళేందుకు వాహనాలు కూడా అవసరం. గతంలో మునిసిపాలిటీలలో చెత్తను తీసుకెళ్ళేందుకు 2628 వాహనాలు ఉండేవి. ప్రస్తుతం వాటి సంఖ్యను 4842లకు పెంచాం. త్వరలో మరొక 1500 వాహనాలను కూడా వాటికి అదనంగా జత చేస్తాం. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత హైదరాబాదులో 2500 స్వచ్ఛ ఆటో టిప్పర్లు ప్రవేశ పెట్టాం. ఈ మధ్యనే కొత్తగా మరో 600 వాటికి జత చేశాం. ఇంకా తొందర్లో మరి కొన్ని స్వచ్ఛ ఆటో టిప్పర్లను నీటికి జత చేయబోతున్నాం. గతంలో స్వచ్ఛ హైదరాబాదు కార్యక్రమం ప్రారంభించక ముందు రోజుకు 3,500 మెట్రిక్ టన్నుల చెత్తని సేకరించేవాళ్ళం. ఇప్పుడు ఆ సేకరణ 6,500 మెట్రిక్ టన్నులకు పెరిగింది.

2.30 | గతంలో ఉన్న అన్ని మునిసిపాలిటీలలో రోజుకి **మ.** 2,397 మెట్రిక్ టన్నుల చెత్త సేకరణ అయ్యేది. నేడు అది 4,295 మెట్రిక్ టన్నులకు పెరిగింది. ప్రతి మునిసిపాలిటీలో డ్రై రిసోర్స్ సెంటర్లు, కాంపోస్ట్ పెట్లు పెట్టించాము. 2014వ సంవత్సరం వరకు 61 డి.ఆర్.సి.సెంటర్లుండగా, నేడు వాటిని 206కు పెంచాము. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో 40 కంపోస్ట్ పెట్లు ఉండగా, నేడు వాటిని 224కు పెంచాం. దానితోబాటు, ముఖ్యమంత్రిగారి నేతృత్వంలో దక్షిణ భారత దేశంలోనే 20 మెగా వాట్ల అతి

పెద్ద వేస్ట్ ఎనర్జీ ప్లాంట్ ను జవహర్ నగర్ లో ప్రారంభించాము. మరొక 18 మెగా వాట్లకు అనుమతిచ్చాము. దుండిగల్ లో మరొక 14 మెగా వాట్ల ప్లాంటును కూడా ప్రారంభిస్తున్నాము. ఈ రకంగా ప్రత్యేకమైన కార్యచరణ చేపట్టడం వల్ల, వేస్ట్ నుంచి ఎనర్జీని ఉత్పత్తి చేయవచ్చనే విషయాన్ని మనం దేశం మొత్తానికి ఆదర్శవంతంగా చెప్పినట్లయింది.

జవహర్ నగర్ లో లిపెట్ ట్రీట్ మెంట్ (leachate treatment) కోసం, అక్కడున్న లెగసీ డంప్ ను 146 కోట్ల రూపాయలతో క్యాపింగ్ చేశాము. లిపెట్ ట్రీట్ మెంట్ ద్వారా క్రింది నుండి వచ్చే మురికి నీటిని తొలగించేందుకు దాదాపు 240 కోట్ల రూపాయలతో ఒక కార్యక్రమాన్ని తీసుకున్నాం. దానిని త్వరలో పూర్తి చేస్తాము. 54,776 మంది పారిశుధ్య కార్మికులు పని చేయగా, వారందరికీ గతంలో రూ.8,000/- చెల్లించగా, ఇప్పుడు రూ.12,000/- చేశాము. గతంలో హైదరాబాదులో స్వల్పంగా రూ.8,500/- దాకా చెల్లించగా, ఇప్పుడు రూ.17,000/- ఇస్తున్నాం. మూడు సార్లు జీతాలు కూడా పెంచడం జరిగింది. ప్రతి ఒక్కరికీ ఇ.ఎస్.ఐ., పి.ఎఫ్. చెల్లిస్తున్నాం. కార్మికుల సంక్షేమం కోసం రూ.4,800/- ఖర్చు పెడుతూ, సంవత్సరానికి హైదరాబాదులో రూ.11 కోట్లు, ఇతర ప్రాంతాలలో మరొక రూ.8 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతూ రక్షణ కిట్లు అందిస్తున్నాం.

జల మండలిలో గుర్తింపు పొందిన ఉద్యోగులందరికీ హెల్త్ కార్డ్స్ ఇచ్చుకున్నాం, ఎల్.ఇ.డి. లైట్స్ పెట్టుకున్నాం. హైదరాబాదును మినహాయించి పట్టణాలలో 9,11,159 ఎల్.ఇ.డి. లైట్స్ పెట్టుకున్నాం. దానివల్ల నెలకు రూ.81 కోట్లు మునిసిపాలిటీలకు విద్యుత్తు ఖర్చు తగ్గుతోంది. జి.హెచ్.ఎం.సి.లో 4,90,000 ఎల్.ఇ.డి. లైట్స్ పెట్టుకోవడం వల్ల నెలకు రూ.130 కోట్లు ఆదా అవుతున్నాయి. కొన్ని కొత్త ఇనీషియేటివ్స్ కూడా తీసుకువచ్చాము.

ప్రజలకు అవసరమయ్యే ఇంటిగ్రేటెడ్ వెజ్, నాన్ వెజ్ మార్కెట్లు, రూ.500 కోట్లతో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉండే 141 మునిసిపాలిటీలలో తీసుకుంటున్నాము. ఇందులో ప్రతిపక్ష శాసన సభ సభ్యులున్నారా, ప్రతిపక్ష శాసన పరిషత్తు

సభ్యులున్నారా అనే అంతరం లేకుండా, అన్ని చోట్ల వీటిని టేక్ చేస్తున్నాము.

ఇప్పటి వరకు 265 వైకుంఠ ధామాలను అభివృద్ధి చేశాం. రూ. 200 కోట్లతో మరొక 183 వైకుంఠ ధామాలను టేక్ చేశాము. 141 అర్బన్ లోకల్ బాడీస్ లో 369 ఓపెన్ జిమ్స్ మరియు జి.హెచ్.ఎం.సి. పరిధిలో 74 ఓపెన్ జిమ్స్ పెట్టిస్తున్నాం.

హరిత హారం గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సి ఉంది. నగరాలంటే కాంక్రీట్ జంగల్స్ కాదు. నేడు గ్రీన్ యాక్షన్ ప్లాన్ రూపొందించి, హరితాన్ని నగరాల్లో కూడా పెంచాలన్న ఉద్దేశ్యంతో, మల్టీ లేయర్ ఎవెన్యూ ప్లాంటేషన్స్, ఎక్కడిక్కడ ప్రీ పార్క్స్, డెన్స్ ప్లాంటేషన్స్, చిన్న జాగా ఉన్నా దగ్గర మొక్కలను పెంచే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. గ్రీన్ బడ్జెట్ లో భాగంగా మొత్తం మునిసిపాలిటీలలో 284 కోట్లు, జి.హెచ్.ఎం.సి.లో 357 కోట్ల మొక్కలను ప్రతి సంవత్సరం పెట్టుకొని, మొత్తంగా 641 కోట్ల మొక్కలను మునిసిపాలిటీలు మరియు కార్పొరేషన్లు కలిపి పెట్టించి, వచ్చదనాన్ని పెంచే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

ఈ ప్రభుత్వం రాక ముందు 2014వ సంవత్సరం వరకు ఆనాడు 68 మునిసిపాలిటీలుండగా, వాటన్నింటిలో కేవలం 21 నర్సరీలుండగా, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారి ముందు చూపు, ఆలోచనా విధానానికనుగుణంగా, గ్రీన్ యాక్షన్ ప్లాన్ అనే కార్యక్రమంలో భాగంగా, ఆనాడు 21 నర్సరీలను, నేడు 1602 నర్సరీలకు తీసుకు వెళ్ళిన ఘనతను ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

(ట్రెజరీ బెంచీల నుండి హర్షధావాలు)

ట్రీపార్కులు, థీమ్ పార్కులు అధికసంఖ్యలో అభివృద్ధి చేశాము. చాలా పెద్ద ఎత్తున ఈ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము. హెచ్.ఎం.డి.ఎ. ఆధ్వర్యంలో ఫార్వెస్ట్ బ్లాక్స్ ను, అర్బన్ లంగ్ స్పీసెస్, అర్బన్ లంగ్స్ పార్క్స్ పేరిట ఒక కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాము. 2017లో దీనిని ప్రారంభించగా, హైదరాబాదు చుట్టు ఉండే 1,60,660 ఎకరాల్లో ఈ కార్యక్రమాన్ని తీసుకున్నాము. మన నుంచి స్ఫూర్తి పొందిన

కేంద్ర ప్రభుత్వం, 2020లో 'నగర్ వన్ - అర్బన్ పార్క్' అని కొత్త కార్యక్రమం ప్రారంభించింది. ఇదెంతో సంతోషకరమైన విషయం. Imitation is the best form of flattery అని పెద్దలు చెబుతారు. మన కార్యక్రమాలు అనుకరణీయం, ఆచరణీయమని గుర్తించినందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు. TS-bPASS ద్వారా ప్రజలకు పైసా కూడా లంచం ఇచ్చే అవసరం లేకుండా, చక్కగా ఇంటి అనుమతులు వేగంగా ఇచ్చే విధంగా చర్యలు చేపడుతున్నాం.

పేదరిక నిర్మూలనలో భాగంగా మెప్పా అనే సంస్థ పని చేస్తోంది. మెప్పా ద్వారా 2008-2014వ సంవత్సరం వరకు రూ.2693 కోట్ల రూణాలివ్వగా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కేసీఆర్ గారు చిత్తశుద్ధితో ఈ ఏడేండ్లలోనే రూ.9667 కోట్ల రూణాలను మా మహిళా సోదరీమణులకు కూడా అందజేయడం జరిగిందని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

స్ట్రీట్ వెండర్స్కు 'పి.ఎమ్.స్వ నిధి' అనే కార్యక్రమంలో భాగంగా 6,02,578 మంది స్ట్రీట్ వెండర్స్ను గుర్తించి, దాదాపు 99.56 శాతం మందికి లోన్లు ఇప్పించడంతో మొత్తం భారత దేశంలోనే తెలంగాణ రాష్ట్రం అగ్ర భాగాన నిలిచిందని సంతోషకరంగా మిత్రులకు తెలియజేస్తున్నాను. దీనితోబాటు మునిసిపాలిటీలలో స్ట్రీట్ వెండర్స్ జోన్స్, నైట్ పెల్లర్స్ వంటివి ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. పేద వానికి పట్టణాలలో ఎటువంటి ఇబ్బంది ఉండకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో హైదరాబాదులో అన్నపూర్ణ కేంద్రాలు పెట్టుకున్నాము. కొన్ని మునిసిపాలిటీలను విస్తరించుకున్నాము.

డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ల నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని కూడా వేగవంతంగా ముందుకు తీసుకు వెళుతున్నాము. హైదరాబాదులో దాదాపు లక్ష ఇండ్లు, ఇతర అర్బన్ లోకల్ బాడీస్ లో 52,000 ఇళ్ల ప్రతిపాదనతో ముందుకుపోతున్నాము. కోనా సమయంలో ప్రజలకు మేలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో జి.హెచ్.ఎం.సి. పరిధిలో 13,73,000 మందికి ఆస్తి పన్నులో 50 శాతం మినహాయింపు కలిగిస్తూ, 204 కోట్ల రూపాయలను మాఫీ

చేయడం జరిగింది. హైదరాబాదు మినహా ఇతర మునిసిపాలిటీలలో 18,03,000 కుటుంబాలకు లాభం చేకూరుస్తూ, 142 కోట్ల రూపాయల ఆస్తి పన్నును మాఫీ చేయడం జరిగింది.

One Time Settlement కార్యక్రమంలో దాదాపు 31 కోట్ల రూపాయలతో అన్ని మునిసిపాలిటీలలో 1,13,000 మందికి లాభం చేయడం జరిగింది. హైదరాబాద్ మెట్రో వాటర్ నస్ట్ర్ అండ్ సివరేజ్ బోర్డ్ లో One Time Settlement కార్యక్రమంలో భాగంగా రూ.300 కోట్ల రూపాయలతో దాదాపు మూడు లక్షల మంది లబ్ధిదారులకు లాభం జరిగింది.

ఈ రకంగా ఎన్నో విస్తృతమైన కార్యక్రమాలను తీసుకుని ముందుకు పోతున్నాము. టి.డి.ఆర్. కార్యక్రమంలో రహదారుల విస్తరణ, భూ సేకరణకు సంబంధించి Transferable Development Rightsను తీసుకువచ్చాం. టి.డి.ఆర్. బ్యాంక్ అనేది ఏర్పాటు చేయడంతో, హైదరాబాదులో స్థలం తీసుకోవాలంటే, దానికి జి.హెచ్.ఎం.సి. తరఫున ఒక టి.డి.ఆర్. సర్టిఫికేట్ పొంది స్థలం తీసుకునే అవకాశం కలిగింది. జి.హెచ్.ఎం.సి.కి 3,750 కోట్ల రూపాయలు ఆదా చేయగలిగినాము. నీతి ఆయోగ్ వారు ఈ కార్యక్రమాన్ని చూసి ప్రశంసించి, ఇతర రాష్ట్రాలు కూడా ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలన్నారు.

Disaster Response Force భారతదేశంలో హైదరాబాదుకు తప్ప చెన్నై, ఢిల్లీ వంటి నగరాలకు లేదు. ప్రత్యేకమైన విషయం స్పందన దళాన్ని ఏర్పాటు చేసి, కేవలం హైదరాబాదుతోనే ఆగిపోకుండా, ఖమ్మం, వరంగల్, కరీంనగర్ పట్టణాలకు కూడా విస్తరింప చేశాం. భవిష్యత్తులో ఇతర కార్పొరేషన్లకు కూడా దీనిని తీసుకువెళ్తాం అధ్యక్షా.

హైదరాబాదులో పేదలకు సుస్థి చేస్తే, ప్రైవేట్ దవాఖానాకు పోయే అవసరం లేకుండా, 226 బస్టి దవాఖానాలను ఏర్పాటు చేశాం. మరొక 32 ప్రారంభోత్సవానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. మొత్తంగా 350 బస్టి దవాఖానాలు ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. జిల్లా కేంద్రాల్లో

వీధి కుక్కలు, పందులు ఇతరత్రా జంతువుల గ్రోత్తును నియంత్రించేందుకు, 13 జంతు సంరక్షణ కేంద్రాలు పెట్టాము. వెటర్నరీ డిపార్ట్మెంట్తో కలిసి పని చేస్తూ, జంతువులకు సర్జరీలు చేయిస్తున్నాము. మేనకా గాంధీగారు ఈ కార్యక్రమాన్ని గమనించి, స్వయంగా ఫోన్ చేసి అభినందించి, విస్తరింప చేయండని ప్రత్యేకించి చెప్పారు.

ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత నిరుంతరాయంగా పట్టణ ప్రగతి కార్యక్రమం క్రింద 2,734 కోట్ల రూపాయలు టంచనుగా ప్రతి నెల మొదటి వారంలో విడుదల చేయడం వల్ల, ఒక గుణాత్మకమైన మార్పు కనపడుతోంది. ఈ డబ్బులలో ఇప్పటి వరకు 75 శాతం ఖర్చు చేయడం జరిగింది. పట్టణ ప్రగతికి, పల్లె ప్రగతికి గుర్తింపులు వచ్చాయి. హడ్కో అవార్డ్స్ వచ్చాయి.

2.40 ము. ప్రధాన మంత్రి ఎక్స్‌లెన్స్ అవార్డు వచ్చింది. స్ట్రీట్ వెండర్స్ విషయంలో భారత దేశంలోనే మొదటి స్థానంలో ఉన్నాము. యూఎన్ ఏజన్సీ (ఆర్బిఓ డే పౌండేషన్) వారు మనం పెంచుతున్న చెట్ల పచ్చదనం వల్ల భారత దేశం మొత్తంలో హైదరాబాద్ నగరాన్ని మాత్రమే బ్రీ సిటీగా గుర్తించారు. అదే విధంగా మర్సర్ అనే సంస్థ గత అయిదు సంవత్సరాల నుండి అత్యుత్తమ జీవన ప్రమాణాలు కలిగిన నగరంగా గుర్తించారు. ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ గ్రూప్ వారు ఇప్పటికే రెండు సార్లు ఈ గవర్నెన్స్ ఇనిషియేటివ్ అనే ప్రత్యేక అవార్డ్స్ కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. అంటే నేను చెప్పినంత మాత్రాన అంతా అయిపోయింది. ఇంకా మాకు ఏమీ చేయడానికి లేదు. సమస్యలే లేవు అని నేను చెప్పడం లేదు. నేను చెప్పేదేమంటే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మంచి ప్రారంభం, మంచి ప్రయత్నం, పల్లెల్లో, పట్టణాల్లో ప్రారంభమైనది. ఒక మార్పు దిశగా ఎందుకంటే మార్పును సహజంగా ప్రతిఘటించడం అనేది మానవ నైజం. ఆ విధంగా కాకుండా ప్రజలందరినీ, అధికారులను, ప్రజా ప్రతినిధులను భాగస్వాములను చేస్తూ ఒక మంచి ప్రయత్నాన్ని ఈ ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది. విధులను మాత్రమే గుర్తు చేయకుండా నిధులు కూడా కేటాయిస్తోంది. మంచి

ఆలోచనతో ముందుకు పోతున్న ఈ ప్రభుత్వాన్ని గౌరవ సభ్యులు అభినందించినందుకు వారికి కూడా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, జై తెలంగాణ.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు (పంచాయతీ రాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి, గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖ మంత్రివర్యులు):- అధ్యక్షా, పట్టణ ప్రగతి స్వల్పకాలిక చర్చలో పాల్గొనే అవకాశం నాకు ఇచ్చినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ చర్చలో బలసాని లక్ష్మీనారాయణ, అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి, పురాణమ్ సతీష్ కుమార్, బొగ్గారపు దయానంద్ గార్లు మంచి సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చారు. ఎన్నో రోజుల నుండి నేను కన్న కల నేడు గౌరవ కేసీఆర్ గారి ద్వారా తీరింది. గ్రామాలు అభివృద్ధి చెందాలని మహాత్మా గాంధీగారు ఎంతో ఆశపడ్డారు. కానీ అప్పుడు అది సాధ్యపడలేదు. కేసీఆర్ గారు ప్రత్యేక తెలంగాణ కోసం కృషి చేసి తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత తెలంగాణ పల్లెలు పల్లె ప్రగతి ద్వారా కళకళలాడుతున్నాయన్న విషయం మేము చెబితే అది గొప్పలు చెప్పుకున్నట్లు అవుతుంది. కానీ, దేశంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం పొగుడుతూ అవార్డ్స్ ఇచ్చారని సభ్యులు పురాణమ్ సతీష్ కుమార్ గారు కూడా తెలిపారు. నేను చెప్పేది ఒక్కటే గతంలో ఎందుకు చేయలేదు, ఇప్పుడు ఎందుకు చేశారు అనే దాని కంటే గత ప్రభుత్వాల కాలంలో చట్టాలు కూడా అధ్వానంగా ఉన్నాయి. వాటి గురించి నేను విమర్శించడలుచుకోలేదు. 1994వ సంవత్సరంలో చట్టంలో ఉన్న లోపాలను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసిఆర్ గారు దూరదృష్టితో ఆలోచించి 2018వ సంవత్సరంలో వాటిని సవరించి కొత్త చట్టాన్ని తీసుకొచ్చారు. ఆదివాసులు నివసించే గూడెంల గురించి, Hamlets గురించి ఎన్నో సంవత్సరాల నుండి పోరాటాలు చేస్తున్నారు. నీటి గురించి ప్రతి ఎన్నికల్లో ప్రతి పార్టీవారు మేనిఫెస్టోలో పెట్టడం జరిగింది. కానీ, వారు అభివృద్ధి చెందక ఆ గ్రామాల్లో, గిరిజనుల తండాల్లో నివసించే ప్రజల పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉండేదో రాజకీయాలకు అతీతంగా ప్రతి ఒక్కరూ విశ్లేషించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

గౌరవ కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో కొత్త చట్టం తీసుకొచ్చి గిరిజన తండ్లను, గూడేలను ముఖ్యంగా పాత ఖమ్మం జిల్లా, వరంగల్ ములుగు జిల్లా, భూపాల్ పల్లి జిల్లా, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలలో ఉండే గూడేలు, తండ్ల వారికి త్రాగడానికి నీరు లేక ఎన్నో కష్టాలను అనుభవించారు. సభ్యులు నర్సిరెడ్డిగారు చాలా బాగా చెప్పారు. వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. వంద మంది జనాభా కలిగి అంటే అక్కడ యాభై ఇండ్లు కూడా ఉండని వాటిని మరియు 5, 6 కిలోమీటర్ల పరిధిలో ఉన్న గ్రామాలను కూడా గ్రామ పంచాయితీలుగా ఏర్పాటు చేసి వాటి అభివృద్ధి కోసం నిధులను కేటాయించారు. 3,146 కొత్త గిరిజన తండ్లు, తెగలను చిన్న చిన్న గ్రామ పంచాయితీలుగా ఏర్పాటు చేసి వాటిని అభివృద్ధి చేశారు. సర్పంచ్, ఉపసర్పంచ్, వార్డ్ కమిటీ, అభివృద్ధి కమిటీలను వేసి వారిని అభివృద్ధి పరిచి జనాభా పరంగా కేంద్ర, రాష్ట్ర నిధులు దాదాపు రూ.1,20,000లు వచ్చేవి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చిన్న గ్రామ పంచాయితీలకు కూడా దాదాపు రూ. 5.00 లక్షలు ఇవ్వాలని నిర్ణయించుకున్న విషయాన్ని కూడా మీ అందరికీ గుర్తు చేస్తున్నాను. వారందరూ ఆత్మ గౌరవంతో చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. 8,690 గ్రామ పంచాయితీలను 12,769 గ్రామ పంచాయితీలుగా చేయడం జరిగింది. వాటిని పంచాయితీలుగా ఏర్పాటు చేసి 9,355 కొత్త కార్యదర్శుల పోస్టులను మంజూరు చేసి వంద మంది జనాభా ఉన్న గ్రామానికి ఒక్కొక్క కార్యదర్శిని నియమించడం జరిగింది. వారికి రూ.15,000/- వేతనాలను చెల్లించేవారు. వారు క్లుప్త తీరును చూసి కేసీఆర్ గారు వారికి కూడా వేతనాలను పెంచడం జరిగింది. గతంలో వారికి రూ.3,404/- ఇచ్చేవారు. ఒక్క కార్యదర్శి దాదాపు పది గ్రామాలకు ఇన్ ఛార్జ్ గా ఉండేవారు. దాదాపు 12,000 గ్రామాలకు కార్యదర్శులను నియమించగా వారిలో చాలా మంది మహిళలే కార్యదర్శులయ్యారు. వారు డెలివరీ సమయంలో దాదాపు ఆరు నెలలు సెలవు మీద వెళితే ఆ గ్రామ అభివృద్ధి పనులు కుంటుపడతాయని దూరదృష్టితో ఆలోచించి కలెక్టర్లకు

తాత్కాలికంగా వేరే వారిని నియమించే అధికారాన్ని ఇచ్చిన విషయాన్ని కూడా గుర్తు చేస్తున్నాను. అదే విధంగా పదోన్నతుల విషయానికి వస్తే దాదాపు ఇరవై సంవత్సరాల నుండి అన్ని పెండింగ్ లోనే ఉన్నాయి. ఎవ్వరూ పట్టించుకోలేదు. కార్యదర్శి కార్యదర్శిగానే, ఎంపిడిఓ ఎంపిడిఓగానే, డిపిఓ డిపిఓగానే ఉన్నారు. వారందరూ అలానే కొనసాగి పదవీ విరమణ కూడా చేశారు. నేను ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు నా చూట్టు తిరిగారు. వారందరూ ఆయా పార్టీల వారి చుట్టూ తిరిగి తిరిగి చెప్పులు అరిగిపోయాయి. ఈనాడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు దృష్టి సారించి 32 జిల్లాల్లో ఒక్క పోస్టు కూడా వేకెన్సీ లేకుండా డి.పి.ఓ.లు, సి.ఈ.ఓ.లు, డెప్యూటీ సి.ఈ.ఓ.లు, ఎం.పి.డి.ఓ.లకు ప్రమోషన్స్ ఇవ్వడమే కాకుండా వేకెన్సీలు ఉన్న దగ్గర కొత్త వారిని నియమించారు. నర్సిరెడ్డిగారు ఈ విషయాన్ని మీరు చెబుతారేమో అనుకున్నాను. అందిరికీ ప్రమోషన్స్ ఇచ్చి వారి గౌరవాన్ని పెంచారు. గత ప్రభుత్వాలు ఈ విధంగా ఎందుకు ఆలోచించలేదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇలాంటి మంచి ఆలోచనలే వస్తాయి. గత నలభై సంవత్సరాల నుండి నేను రాజకీయ రంగంలో ఉండడం వల్ల చాలా ప్రభుత్వాలను చూడడం జరిగింది. మా నాన్నగారు దాదాపు 32 సంవత్సరాలు సర్పంచ్ గా పని చేశారు. దాదాపు 6,000 మంది ఓటర్లు ఉన్న పెద్ద ఊరు మాది. ఇప్పుడు వాటిని మూడు, నాలుగు గ్రామ పంచాయితీలుగా ఏర్పడ్డాయి. గ్రామ వ్యవస్థ పుట్టిన దగ్గర నుండి నేను రాజకీయ రంగంలోకి వచ్చేవరకు కూడా మా నాన్నగారే గ్రామ సర్పంచ్ గానే కొనసాగారు. ఆయన అవస్థను నేను చూసాను.

2.50 మ. | గ్రామ పంచాయితీలను బాగుపరచాలని ఎవరూ ఆలోచించలేదు. అధికారులను నియమించి గ్రామాలు, పట్టణాలను ఏ విధంగా అభివృద్ధి పరచాలనే ప్రణాళికతో “పల్లె ప్రగతి” మరియు “పట్టణ ప్రగతి” కార్యక్రమాలను ప్రవేశపెట్టి, నాలుగు దశల్లో “హరిత హారం” కార్యక్రమంలో భాగంగా అన్ని గ్రామాలను బాగుపరచాలని ఆలోచించిన మహానుభావుడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారేనని గర్వంగా తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

జడ్.పి.టి.సి.లకు, ఎం.పి.టి.సి.లకు మరియు సర్పంచులకు, వేతనాలు చెల్లించడం లేదని కొంత మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతున్నారు. గతంలో జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్లకు నెలసరి గౌరవ వేతనం రూ.7,000/-లు ఉంటే, ప్రస్తుతం దాదాపు రూ.1,00,000/-ల వరకు పెంచడం జరిగింది. జడ్.పి.టి.సి.లకు రూ.2,500/- ఉంటే, రూ.13,000/-, ఎం.పి.టి.సి.లకు రూ.1,500/- ఉంటే, రూ.13,000/- పెంచడం జరిగింది. సభలో బి.జె.పి. మరియు కాంగ్రెస్ ప్రతిపక్ష నాయకులుంటే బాగుండేది. వారు మాట్లాడిన తరువాతే నేను మాట్లాడాలని భావించాను. మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో బి.జె.పి. పార్టీ వారు రూ.7,500/-, కర్ణాటక రాష్ట్రంలో రూ.3,000/-, ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో రూ.3,500/-, మధ్య ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో బ్లాక్ సమితులు రూ.7,000/- ఇవ్వడం జరుగుతోంది. బ్లాక్ సమితి అంటే సమితి ప్రెసిడెంట్. ఐదారు మండలాలకు బాధ్యత నిర్వహిస్తున్న వారికి రూ.7,000/- ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఇతర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వారి గ్రామాలను ఏ విధంగా అభివృద్ధి పరుస్తున్నారో అని నివేదికలు తెప్పించుకొని పరిశీలించాను. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి పరచబడిన గ్రామాల్లో పచ్చదనం మరియు పరిశుభ్రతను చూసి, పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగా నేను గర్వపడుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిచ్చిన ప్రణాళిక ప్రకారం అమలు చేసి, విజయం సాధించాను. నా జీవితంలో ఎప్పుడూ ఇంత సంతోషపడలేదని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

నేను గ్రామంలోనే పుట్టి పెరిగాను. గతంలో మా నాన్న గారు సర్పంచ్ గా పనిచేశారు. గ్రామాల్లోని ప్రజలు, మౌలిక వసతులు లేక ఎంత ఇబ్బంది పడేవారో నేను స్వయంగా చూశాను. ఒక కుటుంబంలోని కుటుంబ పెద్ద చనిపోతే పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉండేది. మా నాన్న గారు సర్పంచ్ గా ఉన్నప్పుడు స్వీపర్లకు దాదాపు వెయ్యి రూపాయలు మాత్రమే ఇచ్చేవారట. ఆ స్వీపర్లు ఇప్పుడు వృద్ధాప్యానికి వచ్చారు. నేను గ్రామానికి వెళ్ళినప్పుడు వారు నాతో మాట్లాడేవారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు

వచ్చిన తరువాత రూ.8,500/- ఇస్తున్నారనే ఆనందంతో వారు గర్వపడుతున్నారు. ఈ మధ్య కర్ణాటక మరియు విజయవాడ రాష్ట్రాలకు వెళ్ళినప్పుడు, అక్కడి గ్రామాలు అపరిశుభ్రంగా ఉండడం చూశాను. ప్రాటోకాల్ ప్రకారం నాతోపాటు అధికారులు కూడా వస్తే వారితో రివ్యూ చేశాను. అక్కడి గ్రామ ప్రజలు తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని గ్రామాలను చాలా బాగా అభివృద్ధి పరచారని అంటున్నారు. విజయవాడ కనక దుర్గ అమ్మవారిని దర్శనం చేసుకున్న తరువాత, కొంతమంది ఆర్.టి.సి. డ్రైవర్లు నాతో ఫోటోలు దిగుతూ, తెలంగాణ బార్డర్ లో అడుగుపెడుతుంటే, రోడ్లకు ఇరువైపుల పచ్చదనంతో సుందరంగా ఉందని సంబరపడుతూ పొగుడుతున్నారు.

(సభలోని సభ్యుల హర్షధ్వనులు)

నేను బయటి రాష్ట్రాలను విమర్శించాలని అనడం లేదు. మన రాష్ట్ర ప్రణాళికలు ఏ విధంగా ఉన్నాయో వాటి గురించి చెబుతున్నాను. గతంలో గ్రామాల్లో చెత్తను పాడుబడ్డ బావిలో, పాడుబడ్డ ఇంట్లో, రోడ్ల ఇరుప్రక్కల, మోరీలలో వడేయడం వల్ల మురికివాసన వచ్చి సామాన్య ప్రజలు రోగాల బారిన పడేవారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత, డంపింగ్ యార్డులను ప్రవేశపెట్టి గ్రామాలను పరిశుభ్రంగా ఉంచడం వల్ల ప్రజలు రోగాల బారిన పడకుండా ఉన్నారు. ప్రతి గ్రామంలో డంపింగ్ యార్డులను ఏర్పాటు చేసి, తడి, పొడి చెత్తను సేకరించి వాటితో ఎరువును కూడా తయారు చేసి, ప్రకృతి వనాల్లో మరియు రోడ్ల ప్రక్కన నాటిన చెట్లల్లో వాడుతున్నారు. కొన్ని గ్రామాల్లో ఆ ఎరువును అమ్ముకొని ఆదాయాన్ని కూడా పొందుతున్నారు. ఆ గ్రామ పంచాయతీల రిపోర్టులు కూడా మా దగ్గర ఉన్నాయి. మంచి చేయాలనుకుంటే ఏ విధంగానైనా మంచి చేయవచ్చు. అన్ని గ్రామాల్లో డంపింగ్ యార్డులు ఏర్పాటు చేశాము. ఇంకా మిగిలినవి ఎక్కడైనా ఉంటే, వాటిని కూడా పూర్తి చేస్తాము. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని వెయ్యి మంది జనాభా గల చిన్న గ్రామంలో తడి, పొడి చెత్తను సేకరించి ఎరువు తయారు చేసి అమ్మడం ద్వారా, రూ.3.00 లక్షలు సంపాదించారు.

పందమంది జనాభా ఉన్న గ్రామానికికూడా బ్రాక్టర్లు, ట్యాంకర్లు వంటివి కొని, డంపింగ్ యార్డులు ఏర్పాటు చేసుకోమని చెప్పాము. ఏ విధంగా కొనాలని అడిగితే ప్రతి సంవత్సరం రూ.5.00 లక్షలు ఇస్తున్నాము. అందులో నుండి కిస్తీ కట్టమని చెప్పాము. ఈ విధంగా కూడా కొంతమంది బడ్జెట్ చేశారు. 12,769 గ్రామాలకు బ్రాక్టర్లను కొనడం జరిగింది. ఇది వరకు 87 గ్రామాలకు బ్రాక్టర్లుంటే, ప్రస్తుతం 12,769 గ్రామాలకు వాటిని అందజేసిన విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు నర్సిరెడ్డి గారు గమనించాలి. అదే విధంగా బ్రాక్టర్లు కొనడమే కాకుండా, ఆ బ్రాక్టర్ల ద్వారా ఎంత లాభం వచ్చిందనేది తెలంగాణ ప్రజలకు తమరి ద్వారా తెలియజేయాలనుకుంటున్నాను.

ఒక్కో గ్రామం బ్రాక్టర్ ద్వారా దాదాపు రూ.20 లక్షలు సంపాదించడం జరుగుతోంది. మంథని దగ్గర ఉన్న గోపాలపురం గ్రామం రూ.20 లక్షల 10 వేలు, రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం మండలం పొల్లంపల్లి గ్రామం రూ.19 లక్షలు, మెదక్ జిల్లాలో నర్సాపూర్ గ్రామం రూ.16 లక్షల 20 వేలు సంపాదించింది. ఈ విధంగా ప్రతి గ్రామం దాదాపు రూ.10 లక్షలు బ్రాక్టర్ ద్వారా సంపాదించడం జరుగుతోంది. ట్యాంకర్తో “హరిత హారం” కార్యక్రమంలో భాగంగా చెట్లకు నీటిని పోస్తే, ప్రతి ట్రెప్పకు రూ.600/- వరకు అవుతున్న ఖర్చును “MGNREGA” పండ్స్ నుండి వాడుకోవచ్చు. గతంలో ప్రైవేట్ బ్రాక్టర్లను ఉపయోగించడం వల్ల, “MGNREGA” ఫండ్స్ దుర్వినియోగం అయ్యేవి. గ్రామ సర్పంచులు బ్రాక్టర్ల ద్వారా నీటిని అందిస్తూ, దాదాపు రూ.20 లక్షలు, రూ.15 లక్షలు మరియు రూ.10 లక్షలు, తెలివిగా సంపాదించుకుంటున్నారు. బ్రాక్టర్ల ద్వారా గ్రామ పంచాయతీలకు ఆదాయం పెరిగి, చెట్లను కాపాడుకుంటున్నారు మరియు డ్రైవర్లకు జీతాలు చెల్లించుకుంటున్నారు. అలాగే సబ్సిడీ ద్వారా తీసుకున్న బ్రాక్టర్లకు, కిస్తీ కడుతున్నారనే విషయం తమరి ద్వారా తెలంగాణ ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాను. కొన్ని గ్రామాలు సబ్సిడీ ద్వారా బ్రాక్టర్లను కొంటే, చిన్న గ్రామాలు ఇబ్బందులు పడతారనే ఆలోచన కొంతమందికి ఉంది.

3.00 | అందువల్ల ప్రతి గ్రామ పంచాయతీకి చిన్న బ్రాక్టర్ మ. కొంటే బాగుంటుందని చెప్పాను. కానీ, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దూరదృష్టితో ఆలోచించి ఏ గ్రామంలోనైనా “హరిత హారం”, నర్సరీలు ఉంటాయని, వాటిని కాపాడుకోవడానికి పెద్ద ట్యాంకర్ ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో వాటిని కొన్న సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే ప్రతి గ్రామంలో దాదాపు రూ.12 లక్షల 50 వేలతో ఏర్పాటు చేసిన వైకుంఠ ధామాలు కూడా వాడుకలోకి వచ్చాయి. వైకుంఠ ధామాలు లేనప్పుడు గ్రామాల్లోని పరిస్థితులు ఇక్కడున్న గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలుసు. పేదవారు చనిపోతే చెరువులు ఉన్న ప్రాంతాల్లో దహన సంస్కారాలు చేసేవారు. వర్షాకాలంలో పొలాల్లో కొంచెం నీళ్లు ఉండేవి. కానీ, ఎండా కాలంలో వర్షిసితి దారుణంగా ఉండేది. కొంత మందిని ఏ బావి దగ్గరకు రానీయకపోయేవారు. సెంటిమెంట్తో, చనిపోయినవారి కుటుంబ సభ్యులను వారి బావి దగ్గరకు రానిచ్చేవారు కాదు. పేదరికంలో ఉన్నవారి పరిస్థితి దారుణంగా ఉండేది. ఆ పరిస్థితుల్లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దూరదృష్టితో ఆలోచించి రూ. 1,547 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి ప్రతి గ్రామంలో ఒక వైకుంఠ ధామాన్ని నిర్మించారు. వాటిని అలా పేరుకు కట్టి వదిలి పెట్టకుండా చుట్టూ పూల చెట్లు, మంచి దేవుని విగ్రహం పెట్టారు. ఖమ్మం జిల్లా, సత్తుపల్లికి చెందిన ఎమ్మెల్యే శ్రీ సండ్ర వెంకట వీరయ్య మరియు సర్పంచ్లు అందరు కలిసి అక్కడ వైకుంఠ ధామాన్ని బాగా ఏర్పాటు చేశారు. అలా ఒక్క చోట కాకుండా ప్రతి చోట వైకుంఠ ధామాలను చాలా బాగా నిర్మించారు. అవసరమైతే గ్రామస్తులు దాతల పేర్లు పెట్టి బాగా నిర్మించారు. వైకుంఠ ధామాలను శవాలను దహనం చేసే స్థలంలా కాకుండా ఒక దేవాలయంలా తయారుచేశారు. అందరం భగవంతుని దగ్గరకు వెళ్లేవాళ్ళమే అనే ఒక మంచి ప్రకృతి భావనతో వైకుంఠ ధామాలను కట్టారు. వాటిని గ్రామాల్లో కూడా విజయవంతం చేశారు. అలాగే స్త్రీలకు మరియు పురుషులకు వేరు వేరు స్నానపు గదులను

నిర్మించారు. ప్రతి వైకుంఠ ధామానికి మిషన్ భగీరథ ద్వారా నీళ్ల సౌకర్యం కూడా కల్పించాము. ఒకప్పుడు మా గ్రామంలోనే వైకుంఠ ధామం లేక చాలా అవస్థ పడ్డాము. నేను రాజకీయాల్లోకి వచ్చిన తరువాత, ముందు ఉండి ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెల్యే నిధుల నుండి వైకుంఠ ధామాన్ని కట్టిస్తే మా గ్రామం అంత సంబర పడ్డారు. ఇవన్నీ వనం ఒకసారి విశ్లేషించుకోవాలని గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా, త్రాగు నీరు గురించి గౌరవ సభ్యులు సర్పిరెడ్డి గారు, పురాణమ్ సతీష్ కుమార్ గారు మరియు బలసాని లక్ష్మీనారాయణ గారు మాట్లాడారు. ఒకప్పుడు గ్రామాల్లో మంచినీటికి చాలా అవస్థలు పడ్డారు. నేను ఆరు సార్లు ఎమ్మెల్యే, ఒకసారి ఎం.పి అయ్యాను. మా ఎమ్మెల్యే మరియు ఎం.పి నిధులన్నీ బోర్లకు మరియు మోటర్లకే ఖర్చు పెట్టేవాళ్ళము. మంచి నీళ్ల బోరు పోయిందని, మోటర్ కాలిపోయిందని చెప్పి ఎక్కడ చూసినా కుండలు, బిందెలు తీసుకొని నీటి కోసం వెళ్లేవారు. అక్కడ ఉన్న ప్రజలు మాకు ఏమి చేయకపోయినా పర్వాలేదు కానీ మంచినీటి బోరు వేయించమని అడిగేవారు. బోరు వేయిస్తే మరలా వచ్చే ఎండా కాలంలో మళ్ళీ ఎండి పోయేది. మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత “మిషన్ భగీరథ” కార్యక్రమానికి రూ.40వేల కోట్లను ఖర్చు పెట్టి గోదావరి మరియు కృష్ణా నీళ్లను గ్రామాలకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ పథకాన్ని విజయవంతం చేసినందుకు కేంద్ర మంత్రిగారు నాకు సన్మానం చేశారు. అప్పుడు గుజరాత్ రాష్ట్రంలో ఈ పథకాన్ని వారు కూడా అమలు చేశామని గొప్పగా చెప్పారు. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో వారు కూడా మొదలు పెట్టామని చెప్పారు. గుజరాత్ లో బోరు వేసి అక్కడే ట్యాంక్ కట్టి ఫిల్టర్ చేసి ఇస్తున్నారు. ఈ విధంగా ఇంతకు ముందు మన రాష్ట్రంలో కూడా జరిగింది. నల్గొండ వంటి కొన్ని జిల్లాల్లో ఫ్లోరైడ్ నీళ్లే ఉండేవి. ఆ ప్రదేశాల్లో లోతుగా ఉన్న బోరు నీళ్లు త్రాగితే మనకు రోగాలు వచ్చే అవకాశం ఉండేది. వెనుకటి రోజుల్లో బావి, చెరువుల్లోని ఊట నీళ్లు త్రాగినా ఎక్కువ రోగాలు వచ్చేవి కాదు. నీళ్లు లోతుగా వెళ్లినా మనకు రోగాలొచ్చే

అవకాశాలుంటాయి. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నప్పుడు వారి నియోజకవర్గమైన సిద్దిపేటలో త్రాగు నీరు అందించిన విధానాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని గోదావరి మరియు కృష్ణా జలాలను ప్రజలకు ఇవ్వాలని అనుకున్నారు. మన రాష్ట్రంలోని పథకాన్ని చూసి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర ప్రదేశ్ లో బోరు వేసి అక్కడే ట్యాంక్ కట్టి ఫిల్టర్ చేసి నీళ్లు ఇస్తున్నారు. కానీ, మన రాష్ట్రంలో గోదావరి మరియు కృష్ణా నదుల్లోని వర్షపు నీటిని ఫిల్టర్ చేసి ఇంటింటికి మంచి నీటిని అందిస్తున్న మహానుభావుడు కేసీఆర్ గారని మనమందరం గుర్తు పెట్టుకొని తీరాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక్క రూపాయి ఇవ్వకపోయిన రూ.40,000 కోట్లను ఈ పథకం కోసం ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ఇంత మంచి కార్యక్రమాన్ని దాదాపు పదిహేను రాష్ట్రాల అధికారులు వచ్చి చూసి వెళ్లారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వచ్చిన అధికారులు తెలంగాణలోని మిషన్ భగీరథ పథకానికి కొంత నిధులను కేటాయిస్తే బాగుంటుందని చెప్పారు. కానీ కేంద్రం పట్టించుకోలేదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం మిషన్ భగీరథ పథకం మెయింటెనెన్స్ కొరకు రూ.2,000 కోట్లను ఖర్చుపెడుతున్నది. పార్లమెంట్ లో కేంద్ర మంత్రిగారు తెలంగాణను ఫ్లోరైడ్ రహిత రాష్ట్రంగా ప్రకటించారు. ఒకప్పుడు నల్గొండ జిల్లాలో ఫ్లోరైడ్ వల్ల పరిస్థితులు ఘోరంగా ఉండేవి. మన పథకాన్ని చూసి కేంద్ర ప్రభుత్వం “హర్ ఘర్ జల్ కా” అని పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. సర్పంచులకు మిషన్ భగీరథ పథకానికి ఒక రూపాయి కూడా ఖర్చు పెట్టవద్దని చెప్పడం జరిగింది. గ్రామ పంచాయితీలకు వచ్చిన ఆదాయం, ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెల్యే, ఎంపీ నిధులన్నీ కూడా మంచి నీటికే ఖర్చు పెట్టేవారు. ఇక్కడున్న గౌరవ సభ్యులందరూ గ్రామాల నుండి వచ్చినవారే ఉన్నారు. కానీ ఈ రోజు మంచి నీటి కోసం ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చుపెట్టవద్దని ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది.

అదే విధంగా, వీధి దీపాలకు కూడా రూ.330 కోట్లను ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. 2లక్షల 33వేల 135 విద్యుత్తు స్థంభాలు వేయడం జరిగింది. ఎస్సీ, ఎస్టీ, దళిత వాడలకు 230 కి.మీల థర్డ్ వైర్, విరిగిన పోల్స్ మరియు,

లూజ్ వైర్లను అన్ని మార్చడం జరిగింది. అన్ని గ్రామాల్లో ఎల్.ఈ.డి లైట్లను పెట్టే ఏర్పాటు కూడా చేస్తున్నాము. తెలంగాణలో జరుగుతున్న అభివృద్ధి పనుల గురించి మనమందరం ఆలోచించుకోవాలి.

అదే విధంగా, గౌరవ సభ్యులు “హరిత హారం” గురించి కూడా చాలా బాగా చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమం వల్ల పచ్చదనం పెరిగి గ్రామాలు కళకళలాడుతున్నాయి. గతంలో అడవులు కొట్టి వేయడం వల్ల వర్షాలు లేక తేమ శాతం పడిపోయింది. కానీ, ఈ రోజు తేమ శాతం పెరిగింది. “మిషన్ కాకతీయ”లో భాగంగా చెరువుల పూడికలు తీసి నీటిని నింపుకున్నాము. దాని వల్ల కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు, దేవాదుల ప్రాజెక్టు మరియు మిగిలిన అన్ని ప్రాజెక్టుల వల్ల చెరువుల నిండా నీళ్లు ఉన్నాయి. “హరిత హారం” వల్ల గ్రామాల్లో పచ్చదనం పెరిగింది.

3.10 గ్రామాలను చాలా చక్కగా రూపుదిద్దుకున్నాము. **మ.** గ్రామాలలో వురికి కూపాలను, చెత్తా చెదారాలన్నింటినీ తీసేశాము. గ్రామాలను శుభ్ర పరచుకున్నాము. మన తెలంగాణ రాష్ట్రం పచ్చదనంతో ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తేమ శాతం పెరిగింది. అది మనం చెప్పడం కాదు, కేంద్ర ప్రభుత్వమే చెబుతోంది. తేమ శాతాన్ని పెంచడం వల్ల, పామాయిల్ తోటలను వేసుకోమని కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు చెబుతోంది. కొత్తగూడెంలో పామాయిల్ గింజలను ఎక్కువగా పండించేవారు. “హరిత హారం” కార్యక్రమాన్ని అమలు చేయడంతో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో నీటి శాతం పెరిగింది. ప్రతి గ్రామంలో నర్సరీని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. మనకు చెట్లు కావాలంటే, ఆంధ్రా ప్రాంతంలోని, కడియం నర్సరీలకి వెళ్లి, చెట్లు తెచ్చుకునే వాళ్లం. ఇప్పుడు ప్రతి గ్రామంలో నర్సరీని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. నర్సరీ ఒక్కటే కాదు, ప్రకృతి వనాలను కూడా మనం చూస్తున్నాము. ఇది వరకూ పట్టణాలలో ప్రకృతి వనాలుండేవి. ప్రతి గ్రామంలో పిల్లలు ఆడుకునే విధంగా ఆట స్థలాలు, వాకింగ్ ట్రాక్స్, ఓపెన్ జిమ్స్ వంటి సౌకర్యాలను ఏర్పాటు చేయడంతో పిల్లలు ఆనందం పొందుతున్నారు.

వయోవృద్ధులు కాసేపు సేద తీరుతున్నారు. చిన్న కుగ్రామాలలో కూడా వాటిని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మండలానికి అయిదు చొప్పున ప్రకృతి వనాలను ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచనతో ఉన్నాము. ఇప్పటికే భూసేకరణ జరిగింది. 120 ప్రకృతి వనాలను ఇప్పటికే ఏర్పాటు చేశాము. రూ. 65.65 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. ఇంతకు ముందు శ్రీ నర్సిరెడ్డి గారు చెట్లు బ్రతుకుతున్నాయా అని అడిగారు. అవి బ్రతుకుతున్నాయి. నేను ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. నాటిన మొక్కలలో 85 శాతం బ్రతకకపోతే సర్పంచ్, ఉప సర్పంచ్, వార్డ్ మెంబర్స్ పై చర్య తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఆటోమ్యాటిక్ గా వాళ్ల పదవులను కోల్పోతారు. ముఖ్యమంత్రి గారు చట్టం తీసుకొచ్చారు. 85 శాతం కాదు అధ్యక్షా. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 90-95 శాతం మొక్కలు బ్రతికాయి. మేము ఖర్చు చేసిన నిధులు వృధా అయితే కనుక, ఆటోమ్యాటిక్ గా రిపోర్ట్ వస్తుంది. ప్రతి గ్రామ కార్యదర్శి ఏమి చేస్తున్నాడో మాకు రిపోర్ట్ వస్తుంది. ఏడు గంటలకి డ్యూటీకి వెళ్లాడా, ఎనిమిది గంటలకి డ్యూటీకి వెళ్లాడా, ఎప్పుడు వెళ్లాడు, సర్పంచ్ ఏమి చేస్తున్నాడు, సరే సర్పంచ్ కి ఎన్నో పనులుండొచ్చు, అధికారులు ఏ విధంగా పనిచేస్తున్నారనే విషయాలపై మా శాఖ కార్యదర్శి, కమీషనర్, డి.పి.ఓలు, అడిషనల్ కలెక్టర్లు రోజూ రివ్యూ చేస్తారు. చీఫ్ సెక్రటరీ దగ్గర నుండి ఆయా విషయాలపై రివ్యూ చేస్తున్నారు. “గ్రీన్ బడ్జెట్” గురించి ఎవరు ఆలోచించారు? గ్రామ పంచాయతి, ఎం.పి.టి.సి, జెడ్.పి.టి.సి, ఎం.ఎల్.ఏ, ఎం.ఎల్.సి నిధులలో పది శాతం నిధులను చెట్లకు ఖర్చుపెట్టాలని ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయించారు. నాలుగు శాతం గ్రీన్ కవరేజ్ పెరిగింది. ప్రపంచంలోనే, మూడవ అతి పెద్ద ప్రయత్నంగా మన “హరిత హారాన్ని” అందరూ గుర్తించారు. తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ప్రపంచమే గుర్తించింది. 230 కోట్ల మొక్కలను మనం నాటాము, బ్రతికించుకున్నాము కూడా. 90 శాతం మొక్కల్ని బ్రతికించుకున్నామంటే అది నిజంగా గర్వకారణం. శ్రీ ప్రశాంత్ రెడ్డి గారు ఇక్కడే ఉన్నారు. వారి రోడ్లు కూడా చూడండి. ఎంత బాగున్నాయో! వారు కూడా కష్టపడ్డారు.

సర్పంచ్లు కూడా కష్టపడ్డారు. నేను 25 సంవత్సరాల క్రింద అమెరికా, సింగపూర్, మలేషియా వెళ్లాను. సింగపూర్ నుండి మలేషియాకి వెళ్ళినప్పుడు ఆ బాట చూసాను. అప్పుడు శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి గారు కూడా నాతో ఉన్నారు. సింగపూర్ నుండి మలేషియా వెళ్లే బాట ఇరువైపులా చెట్లతో కూడిన పచ్చదనంతో నిండిపోయింది. నేను ఆశ్చర్యపోయాను. అదే విధంగా నేను మొట్టమొదటి సారి అమెరికాకు వెళ్ళినప్పుడు కూడా ఆశ్చర్యపోయాను. ఈ ప్రాంతం ఇంత అందంగా ఉందేమిటి అని అనుకున్నాను. ఇవాళ మన ప్రశాంత్ రెడ్డి గారి ప్రాంతంలో అంతకు మించి కనబడుతోంది. ఇది వాస్తవం. మన రింగ్ రోడ్డు మీద చెట్లు చూస్తే అందరికీ అర్థం అవుతుంది. కార్మికులు ఆ విధంగా పనిచేసారు. ఆ చెట్ల పచ్చదనం, పూల చెట్లను చూస్తే మన ఇంటి వాతావరణం కంటే కూడా బాగుంటుంది. ఇది వాస్తవం. మన ఇంటి పెరట్లో పెట్టుకున్న చెట్ల కంటే బాగా, గ్రామాలలో, పట్టణాలలో చెట్లను పెంచుకున్నాము. మనం ఒకసారి ఆలోచించాలి. శ్రీ జీవన్ రెడ్డి గారు ఇక్కడ ఉంటే చెబుదామనుకున్నాను. 2004-2014 వరకూ మంచినీటి కోసం గత ప్రభుత్వంలో ఖర్చుపెట్టింది రూ. 4198 కోట్లు అధ్యక్షా. ఈ ఏడు సంవత్సరాలలో 36 వేల కోట్ల రూపాయలను మంచి నీటి కోసం ఖర్చుపెట్టాము. అంటే తొమ్మిది రెట్లు పెరిగింది. రోడ్లకు సంబంధించి 2004-14 వరకు బ్రిడ్జిలకు, కాజీవేలకు, మెటల్ రోడ్లకు, బి.టి రోడ్లకు, సి.సి రోడ్లకు సంబంధించి 13,835 కి.మీ పనికి గానూ, రూ. 3,618 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. మనం, ఏడు సంవత్సరాలలో 18,606 కి.మీ రోడ్ల పనులు చేసి, రూ. 8,536 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. వాళ్లు పది సంవత్సరాలలో ఆ విధంగా ఖర్చు పెడితే, మనం ఏడు సంవత్సరాలలో వాళ్లకంటే మూడింతలు ఎక్కువ ఖర్చు చేశాము. సి.సి రోడ్లకు సంబంధించి 2004-2014 వరకూ 1231 కి.మీ పనికి గానూ రూ. 329 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. మనం ఏడు సంవత్సరాలలో ఏడు వేల కి.మీ సి.సి రోడ్లు వేసి, రూ. 2265 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. మార్పును మనం గమనించాలి. మనం ఇంకా చేయవలసి ఉంది. మొత్తం అన్నీ

పూర్తయ్యాయని నేను అనడం లేదు. ఇంకా చేయవలసినవి ఉన్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చింది. కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో ఇంకా అభివృద్ధి జరగాలని ప్రజలు కోరుకుంటున్నారు. గతంలో నిర్లక్ష్యం చేయబడింది. తెలంగాణాని అధ్వాన్నం చేశారు. పక్షపాతం చూపించారు. మన ఫండ్స్ ని ఆంధ్రా ప్రాంతానికి తీసుకెళ్లారు. ఆంధ్రాలో కూడా సరిగ్గా ఖర్చుపెట్టలేదు. వారు దేనికి ఖర్చు పెట్టారో అర్థం కాదు. ఒక ఆలోచనతో, ఒక విజన్ తో గ్రామాలు బాగుపడుతున్న తీరు, గ్రామంలోని మంచి నీటి వ్యవస్థ బాగుపడుతున్న తీరు గ్రామ పంచాయతీల ఖర్చు కూడా ఒకసారి మీరు చూడాలి. 2004-2014 సంవత్సరాలలో గ్రామ పంచాయతీలకు వాళ్లు ఖర్చు చేసింది రూ. 4357 కోట్లు. ఏడు సంవత్సరాలలో టీఆర్ఎస్ పార్టీ ప్రభుత్వంలో రూ. 13,767 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. మూడు రెట్లు పెంచాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులు ఇస్తుంది కదా అని కొంతమంది అనుకుంటున్నారు. అది మన హక్కుండీ. కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్ని రాష్ట్రాలకు ఇస్తుంది, మన రాష్ట్రానికి కూడా ఇస్తుంది. మనకు కొత్తగా ఇవ్వడం లేదు. మన పైనలే అవి. దానితోపాటు సమానంగా కేంద్రానికి వాటా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తుంది. ఏ రాష్ట్రం ఇవ్వడం లేదు నర్సిరెడ్డి గారూ! ఎప్పుడైనా చర్చ జరిగినప్పుడు మీరు గుర్తు పెట్టుకోండి. ఎం.పి.టి.సి.లకు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్లకు, ఎం.పి.సి.లకు, నిధులు లేవంటే, అభివృద్ధి నిమిత్తం, రూ. 500 కోట్లు అదనంగా కేటాయించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. గ్రామీణాభివృద్ధి కోసం 2004-2014 వరకూ గత ప్రభుత్వం ఖర్చుపెట్టింది రూ. 12,173 కోట్లు. మనం ఏడు సంవత్సరాలలో యాభై ఎనిమిది వేల ముప్పై మూడు వందల కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. ఎంత తేడానో చూడండి. ముఖ్యమంత్రి గారు సూర్యాపేట, యాదగిరి గుట్టకి వెళ్ళినప్పుడు, ఎవరు కోరుకుంటేనేమి, వెయ్యి కోట్ల రూపాయల స్పెషల్ డెవలప్ మెంట్ ఫండ్ ను మంజూరు చేశారు. నీటన్నింటినీ మీరు ఒకసారి దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని తెలియజేస్తున్నాను.

3.20 | అధ్యక్షా, 1998వ సంవత్సరంలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి గానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి గానీ ఒకరికి రూ.4/- చొప్పున ఖర్చు పెట్టాలని పంచాయతీ రాజ్ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చారు. వాళ్ళిచ్చిన జి.ఒ. కూడా నేను తీసుకువచ్చాను. ఇప్పుడు మనం ఒకరికి రూ.690/-లు ఖర్చు పెడుతున్నాం. గ్రామాలలో నివసిస్తున్న వారికి ప్రతీ సంవత్సరం ఆనాడు ఒకరికి రూ.4/-లు ఖర్చు పెడితే, మనం ఈనాడు ఒకరికి రూ.690/-లు ఖర్చు పెడుతున్నాం. గ్రామాలకు నిధుల్లేవని కొంత మంది అంటున్నారు. వంద, నూట యాభై, రెండు వందల మంది జనాభా ఉండే గ్రామాలకు కూడా కనీసంగా రూ.1,00,000/-ల నుండి రూ.2,00,000/-ల వరకు నిధులున్నాయి. ఆ జాబితా కూడా నేను తీసుకువచ్చాను. పెద్ద గ్రామాలకు కూడా కోటి, కోటిన్నర రూపాయల నిధులున్నాయి. వైకుంఠ ధామాలు కట్టాం, డంపింగ్ యార్డులు కట్టాం కానీ, మాకు బిల్లులు రాలేదని కొందరంటున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి నిధులు రావడం కొంత మేర వెనకా, ముందూ అయినా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి మాత్రం నిధులు ప్రతీ నెల ఖచ్చితంగా బ్యాంకుల్లో వడుతున్నాయి. ఇప్పుడు ఒక్కరికీ కూడా బాకీ లేము. అందరికీ రూ.227.00 కోట్లు విడుదల చేశాం. రూ.50.00 లక్షలు ప్రతి నెలా వారి ఖాతాల్లో వేస్తున్నాం. కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులు ఆలస్యమైనా కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిధులు ఆలస్యం కావడం లేదు.

అధ్యక్షా, ఇక్కడోకవిషయం చెప్పాలి. బిల్లులు రావడం లేదు, మాకు ఇబ్బంది అవుతోందని కొంత మంది బాధపడుతున్న విషయం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలిసి, నుమారు 6 నెలల క్రితమే మమ్మల్ని పిలిచి విషయం అడిగి తెలుసుకున్నారు. ప్రతి గ్రామ పంచాయతీలో ఆ గ్రామ స్థాయిని బట్టి రూ.1,00,000/-ల నుండి రూ.1,50,00,000/-ల వరకు నిధులుంటున్నాయి. కాబట్టి, అవసరమైన సందర్భాలలో బిల్లులు చెల్లించేందుకు ఆ నిధులను ఉపయోగించుకునేందుకు గ్రామ సర్పంచులకు తగిన అధికారాలివ్వమని చెప్పారు. ఆ విధమైన ఆదేశాలను

మేము వెంటనే, ఇచ్చాం. ఆ ఆదేశాల ప్రకారం, వైకుంఠ ధామాలు, డంపింగ్ యార్డుల నిర్మాణాలు చేపట్టిన తరువాత కేంద్రం నుండి నిధులు ఆలస్యమైన కారణంగా బిల్లులు చెల్లించలేకపోతుంటే, గ్రామ పంచాయతీ వద్దనున్న నిధులను ముందుగా ఖర్చు చేసి, కేంద్రం నుండి నిధులు విడుదల అయిన వెంటనే, పెట్టిన ఖర్చును జమ చేసుకునే విధంగా ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. ఇక్కడ ఇంక ఇబ్బందేముంది? వడవి వాళ్ళు రాజకీయాలు చేస్తున్నారు. ధనునాథపల్లి మండలంలో ఇలానే ఒక సర్పంచ్ పిచ్చి, పిచ్చి స్టేట్ మెంట్లు ఇచ్చాడు. వెంటనే డి.పి.ఓ. మరియు కలెక్టరు ఆధ్వర్యంలో గ్రామ సభను ఏర్పాటు చేయించాం. ఆ గ్రామ సభలో రూపాయి కూడా అతనికి బాకీ లేదని తేలింది. అక్కడి ప్రజలే అతనిని నిలదీశారు. అతను తల వంచుకుని వెళ్ళిపోయాడు. ఎవరో రెచ్చగొడితే స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చాడు. కేవలం ఒకరిద్దరి వల్లనే ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఈ రోజు గ్రామాలు బాగుపడ్డాయంటే, దానికి కారణం ఆ గ్రామ సర్పంచ్, ఉప సర్పంచ్, వార్డు మెంబర్లు, గ్రామ కార్యదర్శి మొదలైన వాళ్ళే. వాళ్ళకి నేను చేతులెత్తి దండం పెడుతున్నాను. కొంత మంది ఉప సర్పంచుల వల్ల కూడా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. వాళ్ళు మేము సంతకం పెట్టమని అంటుంటారు. వాళ్ళు ఒక వేళ సంతకం పెట్టకపోతే ఫిర్యాదు చేయండి. వారం రోజుల్లో గ్రామ సభను ఏర్పాటు చేసి, అతను సరియైన కారణం లేకుండా సంతకం పెట్టనంటే, అతనిని ఆ పదవి నుండి కూడ తొలగించవచ్చు.

అధ్యక్షా, మనమంతా గ్రామాల నుండి వచ్చిన వారమే. గత రెండేళ్ళుగా మలేరియా, టైఫాయిడ్, మెదడువాపు వ్యాధి, చికున్ గున్యా వంటి విషజ్వరాలు, విరోచనాలు చాలా వరకు పూర్తిగా తగ్గిపోయాయి. ఇందుకు సంబంధించి ఆరోగ్య శాఖ ఇచ్చిన వివరాలు నా దగ్గరున్నాయి. ఈ జ్వరాలు 2015వ సంవత్సరంలో ఎలా ఉన్నాయి, 2016వ సంవత్సరంలో ఎలా ఉన్నాయనే పూర్తి వివరాలను తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు అందజేస్తాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేపట్టిన మిషన్ భగీరథ, వల్లె ప్రగతి వంటి కార్యక్రమాల వల్ల ఈరోజు ఈ విష జ్వరాలు రావడం బాగా తగ్గిపోయింది. కరోనా వచ్చినప్పుడు

గ్రామాలలో సర్పంచులు, కార్యదర్శులు, ఏ.ఎన్.ఎం.లు, ఆశా వర్కర్లు మొదలైన వారు గ్రామాలలో ఇంటింటికీ పోయి, టెన్షులు చేసి, అవసరమైన వారికి కిట్స్ ఇచ్చి, మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కరోనాను కట్టడి చేయడం జరిగింది. మన దేశంలోనే ఈ విధంగా కరోనాను కట్టడి చేసిన నెంబర్ వన్ రాష్ట్రం, మన తెలంగాణ రాష్ట్రం. గ్రామాలలో కూడా కరోనాకు మంచి ట్రీట్మెంట్ను ఇప్పించాం. గతంలో కొత్తగూడెం జిల్లా, ములుగు జిల్లాల ప్రాంతంలో ఎక్కువగా విష జ్వరాలు వస్తూ ఉండేవి. ఈరోజు అక్కడ జ్వరాలు లేకుండా పోయాయి. ఈరోజు జ్వరాలు వస్తే అక్కడక్కడ రావచ్చు. మొత్తం జ్వరాలు పోయాయని నేను సర్టిఫికేట్ ఇవ్వబోతున్నాను. కానీ, ఈరోజు ఈ విషజ్వరాలు రావడం బాగా తగ్గిపోయింది. అది మనం పల్లె ప్రగతి కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం ద్వారా గ్రామాలలో ఏర్పడిన పరిశుభ్రత, పచ్చదనం వల్ల మరియు మిషన్ భగీరథ కార్యక్రమం ద్వారా మంచి త్రాగు నీటిని ప్రజలకు అందించడం వల్లనే సాధ్యమైందనే వాస్తవాన్ని ఈ సందర్భంగా మనం గుర్తుంచుకోవాలి.

చాలా మంది, ఇతర దేశాలకు పోయిన వాళ్ళు వారి గ్రామాలకు తిరిగి వచ్చి, నాకు ఫోన్లు చేస్తున్నారు. 'ఏందండీ, ఇది మా ఊరేనా, ఇంత బాగున్నది, ఎంతో పచ్చగా ఉంది' అని చెప్పేవారు. గతంలో వారి బంధువులెవరైనా చనిపోతే, వారి పార్శ్వ దేహాన్ని దహనం చేసేందుకు వాళ్ళు చాలా అవస్థలు పడవలసి వచ్చేదని చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గ్రామాల్లో ఏర్పాటు చేసిన వైకుంఠ ధామాలు గానీ, గ్రామమంతా ఎంతో పరిశుభ్రంగా ఉందని వారు సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేశారు. అమెరికాను వదిలిపెట్టి, మా ఊరికి వచ్చి ఉంటానని చెప్పిన వారే కాదు, వచ్చి ఉన్నవారు కూడా ఉన్నారని ఈ సందర్భంగా తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. కేసీఆర్. గారు చేపట్టిన కార్యక్రమాల వల్ల గ్రామాలు ఎంతగానో బాగుపడ్డాయి. ఈ రోజు మన గ్రామాల్లో ఎంత మంచిగా ఇళ్ళు కట్టుకుంటున్నారో ఒక సారి విశ్లేషణ చేసుకోవాలి. ఇంతకు ముందు వరంగల్లో కట్టుకోవాలా, హైదరాబాదులో కట్టుకోవాలా అని ఆలోచించేది. కానీ, ఇప్పుడు వారి వారి

గ్రామాల్లోనే వారు ఇళ్ళు కట్టుకుంటున్నారు. ఈరోజు గ్రామాల్లో కొందామంటే రూ.20.00 లక్షలు పెట్టినా, రూ.30.00 లక్షలు పెట్టినా ఎకరం భూమి కూడా దొరకడం లేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకువచ్చిన కాళేశ్వరం నీళ్ళు, దేవాదుల ప్రాజెక్టు నీళ్ళు వచ్చిన తరువాత ఎక్కడా భూములు అమ్మేవాళ్ళు లేరు. ఇంతకుముందే అమ్ముకున్న వాళ్ళు ఎందుకు అమ్ముకున్నావూ అనుకుంటూ తలలు పట్టుకుంటున్నారు. మన పిల్లలు కూడా ఇంతకుముందు గ్రామాలకు పోవాలంటే మేకా, ముందాడేది. అప్పటి గ్రామాల్లో కరెంటు లేక, మంచి నీళ్ళు లేక ఇబ్బందులు పడేది.

3.30 మ. ఇది వరకు సెలవుల్లో పిల్లలు గ్రామాలలో సరైన విద్యుదుత్పత్తి లేక, సరైన మంచి నీటి సరఫరా లేక మరియు దోమలతో ఎంతో ఇబ్బంది పడేవారు. కానీ, నేడు గ్రామాలలో 24 గంటల విద్యుదుత్పత్తి, మంచి నీటి సరఫరా మరియు పచ్చని వాతావరణం ఉండడంతో పిల్లలు ఎంతో సంబురంగా గ్రామాలకు వెళుతున్నారు. తెలంగాణలో నేడు చిన్న చిన్న గ్రామాలు కూడా ఎంతో బాగుపడ్డాయి.

పాఠశాలలను శుభ్రం చేయించే బాధ్యత మేము తీసుకున్నాం. దీనిపై ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రణాళిక తయారు చేస్తున్నారు. త్వరలోనే పాఠశాలల అభివృద్ధికి చేపట్టవలసిన చర్యలపై చర్చిస్తారు. ప్రైవేట్ స్కూళ్ళ కంటే ప్రభుత్వ పాఠశాలలను బాగు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ముఖ్యమంత్రిగారు సబితా ఇంద్రా రెడ్డిగారి అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ వేశారు, నేను కూడా ఆ కమిటీలో సభ్యుణ్ణి. రాబోయే రోజుల్లో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో రెండు అజెండాలు ముఖ్యమంత్రిగారు పెట్టుకున్నారు. ఆసుపత్రులను మరియు ప్రభుత్వ పాఠశాలలను ఎలా అభివృద్ధి చేయాలని, దానికి కావలసిన వనరులు, వసతులను ఎలా కల్పించాలనే దానిపై ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచనలు చేస్తున్నారు. ప్రైవేట్ పాఠశాలలకు వెళ్ళకుండా, పేద వాళ్ళంతా కూడా ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదువుకోవాలనే ఆలోచనతో ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సబ్ కమిటీ కూడా వేశారు. పాఠశాల అభివృద్ధికి సభ్యులు అడిగిన విషయాలన్నింటినీ కమిటీలో చర్చిస్తామని స్పష్టం చేస్తూ, ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అధ్యక్ష.

GOVERNMENT BILL

THE INDIAN STAMP (TELANGANA AMENDMENT) BILL, 2021 (L.A.BILL No.11 OF 2021) (AS PASSED BY THE TELANGANA LEGISLATIVE ASSEMBLY.)

SRI VEMULA PRASHANTH REDDY (MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS, LEGISLATIVE AFFAIRS AND HOUSING) (DEPUTIZING THE HON'BLE CHIEF MINISTER):- Chairman Sir, I beg to move:

"That the Indian Stamp (Telangana Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Motion moved. Now, the Minister may explain the salient features of the Bill.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- ఇండియన్ స్టాంప్ యాక్ట్, 1899లోని పరిచ్ఛేదము 3 మరియు అనుసూచి 1-ఎ ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి స్టాంప్ సుంకం కలెక్ట్ చేసే అధికారముంటుంది. స్టాంప్ యాక్ట్ ప్రకారం, ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు రూరల్ ఏరియాలో, ప్రతి సంవత్సరం అర్బన్ ఏరియాలో స్టాంప్ సుంకాన్ని రివైజ్ చేసుకునే అవకాశం ప్రభుత్వానికి ఉంది. అయిన్పుటికీ, తెలంగాణ రాష్ట్రం కొత్తగా ఏర్పడినందున, రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందాలని, ప్రజలపై భారం మోపకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటి నుండి ఏడున్నర సంవత్సరాలుగా స్టాంప్ సుంకాన్ని రివైజ్ చేయడం గానీ, రేట్లను పెంచడం గానీ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చేయలేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 2015వ సంవత్సరం నుండి ఆరు సార్లు స్టాంప్ సుంకాన్ని రివైజ్ చేశారు. మనం ఒక్కసారి కూడా చేయలేదు. ఈ విషయంపై ప్రభుత్వం తమిళనాడు, కర్నాటక, మహారాష్ట్ర, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రాలలో సమీక్ష చేపట్టి, ప్రస్తుతమున్న లావాదేవీలలో సవరణలు చేయాలని, కొత్త లావాదేవీలను యాక్ట్ లో చేర్చాలని నిర్ణయించి, కేబినెట్ ఆమోదం పొంది, తదనుగుణంగా మార్పులు చేయడానికి శాసన సభలో ఈ బిల్లును పాస్ చేసుకోవడం జరిగింది. నేడు శాసన పరిషత్తు ఆమోదం కోసం ఈ సవరణల బిల్లును ప్రవేశపెడుతున్నాం.

స్టాంప్ సుంకము సవరణ బిల్లులో రెండు అంశాలుంటాయి. పెడ్యుల్/అనుసూచి 1-ఎలో ప్రస్తుతమున్న 18 రకాల పరిచ్ఛేదములలో లావాదేవీలకు రేట్ల సవరణలు మరియు ఏడు కొత్త రకాల లావాదేవీలను చేర్చబడుతుంది. పాత రోజుల నుండి కొన్ని సవరణలు చేయకుండా కొనసాగిస్తున్నాము. ఉదాహరణకు, ఎవరికైనా ఎక్కువ మొత్తంలో డబ్బులిస్తే, రోజు కొరకు 20 పైసల రెవెన్యూ స్టాంప్ పై సంతకం పెట్టిస్తాము. ఆ 20 పైసల విలువ గల రెవెన్యూ స్టాంప్ ను రూపాయికి పెంచుతూ మార్పులు చేసుకుంటున్నాము. అదే విధంగా, రూ.20/- విలువ గల అఫిడవిట్లను రూ.100/-లకు మార్చుకున్నాం. ఇలా చిన్నపాటి సవరణలు చేస్తున్నాము.

అంతే కాకుండా, కాంట్రాక్టర్లు, కంపెనీలు, ఆర్థిక సంస్థలకు సంబంధించి కొన్ని సవరణలు చేస్తున్నాం. దీనితో సామాన్య మానవునికి ఎటువంటి ఇబ్బంది ఉండదు. వాహనానికి ఋణాలందించే సంస్థలు, గృహ ఋణాలు అందించే సంస్థలు/బ్యాంకులు టైటిల్ డిపాజిట్లకు సంబంధించిన లావాదేవీలు స్టాంప్ యాక్ట్ లో లేవు. మహారాష్ట్ర, తమిళనాడు, కర్నాటక, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వంటి రాష్ట్రాలలో ఇవన్నీ చేర్చబడ్డాయి. తెలంగాణలో అవి చేర్చబడలేదు. వీటికి సంబంధించి ఏడు కొత్త లావాదేవీలను ఈ సవరణలో తీసుకువస్తున్నాము.

స్టాంప్ యాక్ట్ లో నాలుగు కొత్త పరిచ్ఛేదములను తీసుకువచ్చేందుకు సవరణలు తీసుకువచ్చాం అధ్యక్షా. స్టాంప్ యాక్ట్ లోని 2వ పరిచ్ఛేదములో 'ఎలక్ట్రానిక్ రికార్డు'ను కూడా డాక్యుమెంటు అర్థం పరిధిలోకి తీసుకువస్తున్నాం. అనగా, ఎలక్ట్రానిక్ ట్రాన్సాక్షన్స్ డాక్యుమెంట్ అర్థం పరిధిలో ఇప్పటివరకు లేదు, దానినిప్పుడు తీసుకువస్తున్నాము.

'పరిచ్ఛేదము 29-ఎ'ను ఈ చట్టంలో తీసుకువస్తున్నాము. స్టాంపు సుంకము లీకేజీను అరికట్టేందుకు ఈ పరిచ్ఛేదమును తీసుకువచ్చాము. వాహనానికి ఋణాలందించే సంస్థలు, గృహ ఋణాలు అందించే సంస్థలు, ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలే స్టాంప్ సుంకాన్ని

వసూలు చేసేట్లు బాధ్యత వహించడమే ఈ కొత్త పరిచ్ఛేదము సవరణ.

‘పరిచ్ఛేదము 29-బి’ను కూడా తీసుకువస్తున్నాం. ఇద్దరు వ్యక్తులు ఆర్థికంగా ఒక ఒప్పందం చేసుకొని, ఒక తేదీ నాడు దస్తావేజు స్టాంప్ పేపరుపై రాసుకున్నప్పుడు, సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయానికి మూడు లేదా ఆరు నెలల తరువాత వెళ్ళి రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకుంటే, ఈ నూతన పరిచ్ఛేదము ప్రకారం, ఆరోజు అమలులో ఉన్న రేట్లకే స్టాంప్ సుంకం వసూలు చేయాల్సి ఉంటుంది అధ్యక్షా. ఇప్పటికే ఈ విధానం కొనసాగుతోంది, కానీ యాక్ట్ లో ఈ విధానం లేనందున కొత్తగా ఈ పరిచ్ఛేదము తీసుకువస్తున్నాము.

‘పరిచ్ఛేదము 73-సీ’ను కొత్తగా తీసుకువచ్చేందుకు సవరణ అధ్యక్షా. దీని ప్రకారం, స్టాంప్ సుంకం కట్టగలిగే వ్యక్తి, సంస్థ, వ్యవస్థాపన లేదా కంపెనీ యొక్క డాక్యుమెంటును పెట్టుకుని, వారు ఫలానా సుంకం కట్టలేదని ఏదైనా ఫిర్యాదు వచ్చినప్పుడు, సంబంధిత డాక్యుమెంటును చూడడానికి వాళ్ళకు అధికారం ఇవ్వడానికే ఈ పరిచ్ఛేదము. ఇంతకు ముందు యాక్ట్ లో అది లేదు.

3.40 | చెక్ చేయడానికి అధికారం ఇవ్వడం, ఒకవేళ తప్పు మ. ఉంటే వారికి దాదాపు రూ.1,000-10,000ల వరకు జరిమానా వేయడానికి అధికారం ఇవ్వడానికి ఈ సెక్షన్ ను సవరించారు. ఇవన్నీ కూడా రాష్ట్రం కోసం సవరించిన సవరణలు కాబట్టి, Indian Stamp (Telangana Amendment) బిల్లును సభ్యులందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:- Now, discussion for consideration of the Bill.

శ్రీ టి. భాను ప్రసాద్ రావు:- అధ్యక్షా, ప్రజావసరాల కోసం ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లుకు టీఆర్ఎస్ పార్టీ తరపున సంపూర్ణ మద్దతును తెలుపుతున్నాను.

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:- The question is:

“That the Indian Stamp (Telangana Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration.”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

CLAUSES-2 to 5, CLAUSE-1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:- There are no amendments to Clauses-2 to 5, Clause-1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

“That the Clauses-2 to 5, Clause-1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Clauses-2 to 5, Clause-1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI VEMULA PRASHANTH REDDY (MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS, LEGISLATIVE AFFAIRS AND HOUSING) (DEPUTIZING THE HON'BLE CHIEF MINISTER):-Chairman Sir, I beg to move:

“That the Indian Stamp (Telangana Amendment) Bill, 2021 be passed.”

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:- Motion moved. The question is:

“That the Indian Stamp (Telangana Amendment) Bill, 2021 be passed.”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

ANNOUNCEMENT

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:-I am to announce to the House, that the answers pertaining to Six Starred Questions, which were not included in the Business on any day till 08-10-2021, are placed on the Table of the House and they shall form part of the proceedings of the House.

LCQ No.3697 (Starred) Given notice by Sri T. Bhanu Prasad Rao, MLC. :- Will the Hon'ble Minister for Home be pleased to state:

a) Whether it is a fact that privileged people are being targeted through Social Media and You Tube Postings by way of making vague and wild allegations against them and tarnishing their image in the Society;

b) If so, the details of enactments, if any, empowering the Government to contain it and take action against the concerned; and

c) The details of cases registered so far and the punishment awarded thereon?

HON'BLE MINISTER FOR HOME, PRISONS, AND FIRE SERVICES(SRI MD. MAHMOOD ALI) :- a) Yes, Sir.

b) In these cases, stringent action is being taken as per various provisions of law as applicable taking legal opinion.

c) For the year from 2018 upto 25.09.2021, the total number of cases registered is 342 and number of accused arrested is 274.

LCQ No.3643 (Starred) Given notice by Sri T. Jeevan Reddy, MLC.:- Will the Hon'ble Minister for Agriculture be pleased to state:

a) The details of Incentive Funds released by the Central Government for the development of Horticulture in the State for the last two years;

b) Whether it is a fact that the Incentive Funds released so are lapsed for not releasing the State Government's Matching Grants;

c) If so, the measures proposed to be taken to re-utilize those funds?

HON'BLE MINISTER FOR AGRICULTURE, CO-OPERATION, MARKETING (SRI SINGIREDDY NIRANJAN REDDY)

a) For the year 2019-2020, the Central Government has released the incentive funds of Rs.1.96 Crores under National Food Security Mission - Oil Palm.

For the year 2020-2021, the Central Government has released the incentive funds of Rs.1.12 crores under National Food Security Mission – Oil Palm and Rs.16.15 crores under Mission for Integrated Development of Horticulture.

b) No Sir.

c) Does not arise.

LCQ No.3642 (Starred) Given notice by Sri T. Jeevan Reddy, MLC. :- Will the Hon'ble Minister for Panchayat Raj and Rural Development be pleased to state:

a) Whether it is a fact that the Interest Free Loans Programme for Self-Help Groups is being implemented in the State;

b) If so, whether it is also a fact that the Government has not reimbursed the interest amount paid by Self-Help Groups to the Banks as part of this programme for the years 2018-19, 2019-20 and 2020-21.

c) The total quantity of interest amount to be reimbursed to the Self-Help Groups so far and the time by which it will be reimbursed?

HON'BLE MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ & RURAL DEVELOPMENT, AND RWS(SRI ERRABELLI DAYAKAR RAO) :- a) Yes Sir.

b) No Sir.

c) The total amount of interest (VLR) to be reimbursed upto 31.03.2021 is Rs.2205.46 Crores. During the year 2021-22, State Government has made allocation of Rs.2250.00 Crores which is being paid to eligible SHGs as and when it is released.

LCQ No.3678 (Starred) Given notice by Sri Naveen Kumar Kurumiahgari, MLC.:- Will the Hon'ble Minister for Roads & Buildings be pleased to state:

a) Whether it is a fact that the Central Government has approved Regional Ring Road Project for Hyderabad City;

b) If so, the details thereof;

c) The ratio of expenditure likely to be shared by both State and Central Government for the said Project?

HON'BLE MINISTER FOR ROADS AND BUILDINGS, LEGISLATIVE AFFAIRS AND HOUSING (SRI VEMULA PRASHANTH REDDY) :- a) Yes Sir.

b) The Government of India has approved 'In-Principle' for declaration of the following two roads as New National Highways:

1. Sangareddy (on NH 161)–Narsapur–Toopran–Gajwel–Jagdevpur–Bhongir–Choutuppal (on NH 65)-158.416 Km (design length) – Northern Part.

2. Choutuppal (on NH 65) – Shadnagar – Sangareddy (on NH 65) – 181.87 Km (design length) – Southern Part.

The above two roads from Regional Ring Road around the Hyderabad City.

Northern Part is notified as NH 161AA "Sangareddy-Toopran-Gajwel-Choutuppal" vide GoI Gazette Notification No. S.O.1993 (E) Dated:23.07.2017 and entrusted the stretch to NHAI. The MoRT & H/GoI has communicated approval for this stretch under Bharatmala Pariyojana Phase-I. Detailed Project Report is under preparation with NHAI.

The Southern Part, i.e., Choutuppal (on NH 65)- Shadnagar – Sangareddy (on NH 65), section is yet to be notified as National Highway by MoRT&H, Government of India.

c) The Government of Telangana has given an undertaking to bear 50% of the Land acquisition cost of the above RRR project.

LCQ No.3676 (Starred) Given notice by Sri Naveen Kumar Kurumaiahgari, MLC.:- Will the Hon'ble Minister for Labour & Employment, Factories and Skill Development be pleased to state:

a) Whether it is a fact that Skill training Programmes are being implemented for unemployed youth in the State;

b) If so, the details thereof,

c) The number of Youth trained so far under the Programme; and

d) The details of Jobs got by the Trainees?

HON'BLE MINISTER FOR LABOUR AND EMPLOYMENT, FACTORIES (SRI CHAMAKURA MALLA REDDY):- a) Yes Sir.

b) Short Term Skill Trainings are being imparted to unemployed youth 18-35 years.

Telangana Modular Employable Skills Society (TMES) under the Department of Employment & Training is the implementing agency of Pradhan Mantri Kaushal Vikas Yojana – Centrally Sponsored and State Managed (PMKVY – CSSM).

c) 23,166 candidates were trained during the period 2017-2021.

d) 7,169 candidates have got jobs during the period 2017-2021.

LCQ No.3648 (Starred) Given notice by Sri Katepally Janardhan Reddy, MLC., Sri Kura Raghotham Reddy, MLC.:- Will the Hon'ble Minister for Education be pleased to state:

a) Whether it is a fact that Special teachers, appointed after 1991, are being paid only a sum of Rs.398/- per month;

b) If so, whether there is any proposal to regularize their services and sanction Notional Increments to them;

c) If not, whether it is under consideration at least to hike their pay?

HON'BLE MINISTER FOR EDUCATION (Smt. PATLOLLA SABITHA INDRA REDDY) :- a) No, Sir.

b) Does not arise, Sir.

c) No, Sir.

ANNOUNCEMENT

MR.CHAIRMAN PRO-TEM:- I am also to announce to the House, that the Ministers concerned are, hereby, directed to furnish replies directly to the Members concerned, as regards the remaining Starred Questions which were admitted and communicated to the Departments, for which answers have not been furnished so far.

**STATISTICS FOR THE EIGHTEENTH
SESSION HELD FROM
24-09-2021 TO 08-10-2021.**

1. No. of days for which the Council sat.	:::	07 days
2. No. of Hours for which the Council worked.	:::	3 Hrs.32 Mts.
3. No. of Starred Questions Answered / Deemed Answered	:::	30
4. No. of Answers to Starred Questions placed on the Table of the House on 08.10.2021	:::	06
5. No. of Speeches made by the Ministers	:::	11
6. No. of Speeches made by the Members	:::	33
7. No. of Government Bills Considered and Passed	:::	07
8. No. of Short Discussions Discussed	:::	04
9. No. of Resolutions Adopted	:::	01

MR. CHAIRMAN PRO-TEM:- Now, with the consent of the House, I adjourn the House ***sine die.***

(Then the House adjourned at 3.45 P.M.

sine die.)

* * *

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of Business
in the Telangana Legislative Council and Printed at the Assembly Press,
Public Gardens, Hyderabad.”**